

क्रमाङ्काः	विषयाः	पृष्ठाङ्काः
१७	ग्रहभेदः	१६
१८	रिष्टभङ्गः	१७
१९	ग्रहबलचिन्ता	१८
२०	ग्रहाणामिष्टानिष्टचिन्ता	"
२१	वेश्यादियोगाः	१९
२२	वृद्धिश्राद्धम्	"
२३	नामप्रशंसा	२०
२४	नामकरणम्	"
२५	निष्क्रमणम्	२१
२६	ताम्बूलनक्षत्रविधिः	"
२७	अन्नप्राशनम्	२२
२८	चूडाकरणम्	२४
२९	कर्णवेधः	२७
३०	विद्यारम्भः	२८
३१	व्रतबन्धः	"
३२	प्रसङ्गादनध्यायाः	३३
३३	पुनर्व्रतबन्धविचारः	३५
३४	विवाहस्तत्र वर्षशुद्धिः	३६
३५	देशाचारः	३७
३६	विवाहशुद्धिः	३८
३७	बृहस्पतिशुद्धिः	३९
३८	भावस्थग्रहफलम्	४०

क्रमाङ्काः	विषयाः	पृष्ठाङ्काः
३९	ताराशुद्धिः	४२
४०	मासादिशुद्धिः	४४
४१	राशियोजनादिविधिः	४५
४२	गोधूलियोगः	५१
४३	दशयोगचक्रम्	५२
४४	सप्तशलाकाचक्रम्...	५४
४५	कूरयुतकूरमध्यगतचंद्रचिन्ता	॥
४६	राहुवेधयुतचंद्रचिन्ता	५५
४७	जामित्रचिन्ता	॥
४८	चंद्रकृतजामित्रचिन्ता	५६
४९	चंद्रबलम्	५७
५०	ताराबलम्	५८
५१	ताराच्छेदः	॥
५२	नववधूप्रवेशः	॥
५३	प्रतिशुक्रचिन्ता	५९
५४	शंखायलंकारमुहूर्तः	६०
५५	नूतनवस्त्रपरिधानम्	६१
५६	यात्रायां तिथिगणः	६२
५७	यात्रायां करणगणः	६३
५८	यात्रायां वारफलम्	॥
५९	यात्रायां नक्षत्रगणः	६४
६०	यात्रायां न्यशुद्धिः	६६

क्रमाङ्काः	विषयाः	पृष्ठाङ्काः
६१	यात्रायां लग्नवांशफलम् ...	६७
६२	यात्रायां ग्रहशुद्धिः... ..	"
६३	यात्रायां ललाटीयोगचिन्ता ...	७१
६४	यात्रायां दिग्बलदिक्पतिचिन्ता ...	"
६५	यात्रायां भंगयोगः... ..	"
६६	यात्रायां व्यतीपाताकालवर्षादिचिन्ता ...	७२
६७	यात्रायां मासशुद्धिः ...	"
६८	प्रस्थानविधिः	७३
६९	नाडीनक्षत्रचिन्ता	७४
७०	तारादिज्ञानदोषोपशमनहोमादिकथनप्राय- श्चित्तादिचिन्ता	७५
७१	वास्तुलक्षणज्ञानम्	७६
७२	गृहकरणम्	८३
७३	गृहार्चाविधिः	८४
७४	गृहप्रवेशमुहूर्तचिन्ता	८५
७५	प्रतिष्ठाविधिः	८६
७६	कूपखननविधिः	८९
७७	कूपिकर्म	९०
७८	वृक्षारोपणम्	"
७९	कूपिप्रकरणम्	"
८०	नवान्नक्षत्रक्षणम्	९२
८१	मैषज्यप्रकरणम्	"

क्रमाङ्काः	विषयाः	पृष्ठाङ्काः
१२६	सुखरात्रिविधिः १२४
१२७	भातृद्वितीया ११
१२८	आकाशदीपकार्तिकस्नानादिचान्द्रसौरसावनविधिः ॥	...
१२९	माघसप्तमी १२५
१३०	श्रीष्माष्टमी १२६
१३१	फाल्गुनीपौर्णिमादिपुष्यद्वादशीनिर्णयः	... ११
१३२	अशोकाष्टमी १२७
१३३	चैत्रमासिकव्रतनिर्णयः	... ११
१३४	सावित्रीव्रतम् १२८
१३५	पाषाणचतुर्थी ११
१३६	अरण्यपष्टी ११
१३७	दशहराविधिः ११
१३८	संक्रांतिनिर्णयः १२९
१३९	दिनक्षयः १३१
१४०	कालमानम् ११
१४१	चारचिन्ता १३२
१४२	मूषकाग्निजग्धदग्धफाटितवस्त्रफलम्	... ११
१४३	पुरुषलक्षणम् १३३
१४४	मेपादिलक्षणफलम् ११

श्रीः ।

अथ राजमार्तण्डः

प्रारभ्यते ।

श्रीगणेशाय नमः ॥ यच्छास्त्रं सविता चकार विपुलं
स्कंधैस्त्रिभिर्ज्योतिषं तस्योच्छित्तिभयात्पुनः कलियुगे
संसृत्ययो भूतलम् ॥ भूयःस्वल्पतरं वराहमिहिरो व्याख्यां तु
सर्वा व्यधादित्थं यत्प्रवदन्ति योगकुशलास्तस्मै नमो भास्वते
॥ १ ॥ पूर्वाचार्य्यमतेभ्यो यद्यच्छ्रेष्ठं लघु स्फुटं बीजम् ॥
तद्बुद्धिदं शुभकरं रहस्यमायुयते वक्तुम् ॥ २ ॥ वैद्यः पुरो-
हितो मंत्री देवज्ञश्च चतुर्थकः ॥ प्रातःकालेषु द्रष्टव्या नित्यं
स्वश्रेय इच्छता ॥ ३ ॥ पुरोधा गणको मंत्री वैद्यश्चापि चतुर्थ-
कः ॥ एते राज्ञा सदा पोष्याः लुच्छ्रेणापि स्त्रियो यथा ॥ ४ ॥
गतश्रीर्गणकान्द्वेष्टि गतायुश्च चिकित्सकान् ॥ गतश्रीश्च
गतायुश्च ब्राह्मणान्द्वेष्टि भारत ॥ ५ ॥ देवता यत्र पूज्यन्ते
सांवत्सरपुरोहिताः ॥ गुरवो ग्रहनक्षत्रं तत्रायुर्भूतिलक्षणम्
॥ ६ ॥ यात्राविवाहसमयव्रतदानहोमशक्त्यादिपुंसवन-
जन्मगृहार्थकाले ॥ यः पूजयेद्ब्रह्मणं गणकावकीर्णं लक्ष्मी
क्रियाफलमिदं लभते मनुष्यः ॥ ७ ॥ आदित्यः सविता
सूर्यो भास्करोऽर्को दिवाकरः ॥ तिग्मांशुस्तपनो भानुः सह-
स्रांशुः प्रभाकरः ॥ ८ ॥ शीतांशुश्चंद्रमाः सोमो मृगांशुस्तु

निशाकरः ॥ शीतरश्मिर्निशानाथः शशांकः शशलाञ्छनः
 ॥ ९ ॥ अंगारकः कुजो ज्यौमो लोहिताङ्गो महीसु-
 तः ॥ आरः क्षितिसुतो वक्रः कूराक्षश्च निगद्यते ॥
 ॥ १० ॥ बुधश्चन्द्रसुतो ज्ञेयो विबुधो बोधनस्तथा ॥
 कुमारो राजपुत्रश्च तारापुत्रस्तथैव च ॥ ११ ॥ सुर-
 मंत्री सुराचार्य्यो गुरुर्जीवो बृहस्पतिः ॥ अंगिरांशः स्मृतस्त-
 ज्ज्ञैर्गिरीशो वचसांपतिः ॥ १२ ॥ भृगुजो दैत्यमंत्री च
 दैत्याध्यक्षः पुरोहितः ॥ उशना भार्गवः काव्यः शुक्रो
 दैत्यगुरुस्तथा ॥ १३ ॥ सौरिः शनैश्वरः पङ्गुः कोणः सूर्य-
 सुतस्तथा ॥ मंदः शनिश्च मातङ्गी च्छायापुत्रोऽसितांबरः ॥
 ॥ १४ ॥ उपप्लवस्तमो राहुः सुरारिः सिंहिकासुतः ॥
 केतुर्वह्नसुतो ज्ञेयो धूम्रवर्णः शिखी तथा ॥ १५ ॥ ॥ इति
 ग्रहाभिधानानि ॥ अश्विनी तुरगो बाजी तुरङ्गश्च तुरङ्गमः ॥
 घोटकोऽश्वो हयो वाहो दस्रो युज्यं निगद्यते ॥ १६ ॥ यमो-
 ऽतकः कृतांतश्च याम्यः प्रेतपतिः स्मृतः ॥ भरणी पलभादेशो
 मत्स्योदाधिपतिस्तथा ॥ १७ ॥ बहुलो दहनो बह्निः पावको-
 ऽग्निर्हुताशनः ॥ हुतमुक्त्वनलोऽर्चिष्मान्रोहितश्चैव कृत्तिका ॥
 ॥ १८ ॥ रोहिणी पद्मयोनिश्च ब्रह्मा कमलसंभवः ॥ पिता-
 महोऽञ्जजो धाता विरिंचिश्च प्रजापतिः ॥ १९ ॥ चतुर्मुख-
 श्चतुर्वक्त्रः स्रष्टा पद्मासनस्तथा ॥ आत्मभूः परमेष्ठी च
 सुरज्येष्ठोऽमराग्रजः ॥ २० ॥ सौम्यो मृगशिराः सोमो
 निशानाथो निशापतिः ॥ मृगांकः शीतरश्मिश्च रात्रीशो

रजनीपतिः ॥ २१ ॥ चंद्रमा हिमरश्मिश्च शीतांशुर्हिमदीधि-
 तिः ॥ इंदुर्निशाकरश्चंद्रः शशी च रोहिणीपतिः ॥ २२ ॥
 आर्द्रा रौद्रः शिवः शूली शंकरश्चंद्रशेखरः ॥ सोमभृञ्चयं-
 बको भर्गश्चंडीशो गिरिजापतिः ॥ २३ ॥ महेश्वरो महादेवः पार्व-
 तीपतिरीश्वरः ॥ श्रीकण्ठो नीलकण्ठश्च गोपतिर्बुधवाहनः ॥
 ॥ २४ ॥ अदितिर्देवमाता च स्मृता पुनर्वसुर्बुधैः ॥ गुरुः
 पुण्यः सुरज्येष्ठो देवमन्त्री कविः स्मृतः ॥ २५ ॥ बृह-
 स्पतिः सुराचार्य्यो वागीशश्च सुरार्चितः ॥ वाक्पतिः सुर-
 पूज्योऽपि सुरेज्यस्त्रिदशार्चितः ॥ २६ ॥ आश्लेषा भुजगः
 सर्पो दंढशूको भुजंगमः ॥ चक्षुःश्रवाः फणी नागो भुजंगः
 फणभृत्तथा ॥ २७ ॥ उरगोऽहिर्विषाग्निश्च विषधारोऽथ
 पन्नगः ॥ पितृदेवो मघा नित्यं भगाख्यः पूर्वफाल्गुनी ॥ २८ ॥
 उपस्थो मेढ्रसंस्थानो योनिः शेफः सुखप्रदः ॥ गर्तनिर्गमन-
 द्वारं गर्भपंथाः स्मृतो बुधैः ॥ २९ ॥ ज्ञात्वैवमन्यदप्यू-
 ह्यमर्घ्यमोत्तरफाल्गुनी ॥ हस्तोऽर्कः सविता सूर्य्यः प्रचंडरु-
 चिरुष्णगुः ॥ ३० ॥ तरणिस्तपनो भानुर्दिननाथ-
 स्तिथीश्वरः ॥ दिवाकरः सरांशुश्च मार्तण्डो निहिरो
 रविः ॥ ३१ ॥ समसतिः स्मृतो भास्वानादित्यो
 ब्रह्म एव च ॥ निशांतको निशारिः स्याद्दिनेशो ध्वां-
 तनाशनः ॥ ३२ ॥ त्वाष्ट्रश्चित्राय वाताख्या स्वामी
 परमदैवतम् ॥ समारिः श्वसनो वायुर्मारुतोऽथ समारणः ॥
 ॥ ३३ ॥ इंद्राग्निश्चापि शक्राग्निर्विशाखा च निगद्यते ॥

अनुराधा स्मृतो भैत्रो वैशाखस्यानुजः स्मृतः ॥ ३४ ॥
 ज्येष्ठा सुराधिपः शक्रः पुरुहूतोऽमराधिपः ॥ इंद्रः पुरंदरः प्रोक्तः
 सहस्राक्षोऽथ वासवः ॥ ३५ ॥ राक्षसो निर्ऋतिर्मूलं पूर्वा-
 पाढा जलाह्वयः ॥ विश्वे चाप्युत्तरापाढा वैश्वदेवश्च कथ्यते
 ॥ ३६ ॥ श्रवणो माधवो विष्णुरच्युतः केशवो हरिः ॥
 श्रीधरो दानवारिश्च धनिष्ठा च धनं वसुः ॥ ३७ ॥ वरुणो
 वारुणः ख्यातः शतभिषा त्वंबुराड् भवेत् ॥ अजैकपा
 त्स्मृतो नित्यं पूर्वाभाद्रपदा बुधैः ॥ ३८ ॥ स्यादुत्तराभाद्र-
 पदस्त्वहिर्बुध्न्यश्च कथ्यते ॥ अंत्यभं रेवती पौष्णं पूषा चैती-
 व नामतः ॥ ३९ ॥ एता नक्षत्रजाः संज्ञा यत्नेनोक्ता मया
 स्फुटम् ॥ हिताय मंदबुद्धीनामन्या ज्ञेयान्यशास्त्रतः ॥ ४० ॥
 इति नक्षत्रसंज्ञा ॥ अश्वीयमदहनकमलजशशिशूलभृददिति जी-
 वफणिपितरः ॥ योन्यर्यमदिनकृत्त्वष्टृपवनशक्राग्निमित्राश्च ॥
 ॥ ४१ ॥ शक्रो निर्ऋतिस्तोयं विश्वदेवहरिर्द्रविणवरुणाः ॥
 अजपादोहिर्बुध्न्योऽश्वीतीश्वरा भानाम् ॥ ४२ ॥ अजो
 मेघः क्रियश्चापि वृषजश्च धुरंधरः ॥ उक्षा गौर्गोपतिश्चापि
 मिथुनं नृयुगं तथा ॥ ४३ ॥ कुलीरः कर्कटोऽञ्जश्च सिंहो
 लेपो हरिः स्मृतः ॥ स्यात्पोतगा च पाथेयः सप्तत्या युवती तथा
 ॥ ४४ ॥ कन्या कुमारिका ज्ञेया षष्ठी शशी स्मृता बुधैः ॥
 तुला भूको धटस्तौलिर्वणिजारूपस्तुलाधरः ॥ ४५ ॥
 कौप्पाख्या वृश्चिकः कीटो बुधैस्त्वलिर्निगद्यते ॥ अस्त्रं धनुश्च
 कोदंडधरश्चापश्च तौक्षिकः ॥ ४६ ॥ आकः केरो मृग-

आपि मृगास्यो मकरस्तथा ॥ हृद्रोगोऽथ घटः कुंभो मीन-
 श्वानिमिषो ज्ञपः ॥ ४७ ॥ इति राशिसंज्ञाः ॥ अश्विन्योऽथ
 भरण्या बहुलापादश्च कीर्तितो मेषः ॥ वृषभो बहुलाशेषं
 रोहिण्यर्द्धं च मृगशिरसः ॥ ४८ ॥ मृगशिरसोऽर्द्धं रौद्रं
 पुनर्वसोश्चांशकाक्षयो मिथुनम् ॥ पादश्च पुनर्वसुतः पुष्योऽ
 श्लेषा च कर्कटकः ॥ ४९ ॥ सिंहोऽथ मघा पूर्वा फाल्गुनी-
 पादमुत्तरायाश्च ॥ तत्परिशेषं हस्तश्चित्रार्द्धं च कन्याख्यः ॥
 ॥ ५० ॥ तौलिनि चित्रांत्यार्द्धं स्वात्याः पादत्रयं विशाखा-
 याः ॥ अलिनि विशाखापादस्तथाऽनुराधान्विता ज्येष्ठा ॥
 ॥ ५१ ॥ मूलमपाढापूर्वा प्रथमश्चाप्युत्तरांशको धन्वी ॥ म-
 करस्तत्परिशेषं श्रवणः पूर्वं धनिठार्द्धम् ॥ ५२ ॥ कुंभोऽत्यध-
 निठार्द्धं शतभिषगंशत्रयं च पूर्वायाः ॥ भाद्रपदायाः पादस्तथो-
 त्तरेवतीमीनः ॥ ५३ ॥ इति राशिनक्षत्रव्यवस्था ॥ कुजभृ
 गुबुधचंद्रार्कज्ञसितावनिजगुरुसौरिशनिजीवाः ॥ क्रमशो मेपादी
 नां ज्ञानोपेतयः परिज्ञेयाः ॥ ५४ ॥ स्त्रीणां पुंसवनं यात्राभूष
 णाच्छादनादिकम् ॥ सर्वस्वामिविशुद्धौ च कर्त्तव्यमविकल्पतः
 ॥ ५५ ॥ स्त्रीणां सर्वक्रियारंभे भर्तुर्गोचरतः फलम् ॥ स्वशुद्ध्या
 गर्भशुद्ध्या च गर्भाधानादिकं मनुः ॥ ५६ ॥ स्त्रीणां सर्वक्रियाः
 कार्या विशुद्ध्या स्वामिनः सदा ॥ स्वशुद्ध्या स्वामिशुद्ध्या च
 गर्भाधानादिकाः क्रियाः ॥ ५७ ॥ विवाहकार्यं कुसुमप्रतिष्ठा
 गर्भप्रतिष्ठा वनिताविशुद्धौ ॥ अन्यानि कार्प्याणि धवस्य शुद्धौ
 पत्यौ विहीने प्रमदात्मशुद्ध्या ॥ ५८ ॥ विशुद्धौ योपितां रा-

शौ गर्गहारीतगौतमाः ॥ शुभं पुंसवनं यात्रामुद्राहकरणं जगुः ॥
 ॥ ५९ ॥ स्त्रीणां शुद्धिमशुद्धिं नक्षत्रं वासरादिकं सर्वम् ॥
 पुंसवने परिणयने सम्यक्परिकीर्तितं मुनिभिः ॥ ६० ॥
 यात्रा युवतिविशुद्ध्या युवतिविशुद्ध्या वदन्ति पुंसवनम् ॥ युव-
 तिविशुद्धयोद्वाहं गौतमयवनादयो मुनयः ॥ ६१ ॥ स्त्रीणां विशु-
 द्धयोद्वाहनं प्रयाणं सीमंतकर्माणि शुभप्रदानि ॥ विशेषतः केश-
 कलापबंधः प्रशस्त इत्येव वदन्ति संतः ॥ ६२ ॥ उक्तानि प्रति-
 पिद्धानि पुरा संभावितानि च ॥ सापेक्षनिरपेक्षाणि स्मृतिवा-
 क्यानि कोविदैः ॥ ६३ ॥ इति स्त्रीणां शुद्धिर्चिता ॥ पुष्प-
 स्नानौषधयोः कथितास्तामिरंबुसाहिताभिः ॥ स्नायाच्चतुर्थ-
 दिवसे शास्त्रोक्तेनोपदेशेन ॥ ६४ ॥ फलिनीमूलकनकांबुजजा-
 तीलामज्जकोपेतैः ॥ स्नायादग्निवकुसुमा पुष्पैर्नानाविधैर्बहु-
 भिः ॥ ६५ ॥ सुतसौभाग्यविशुद्धये एलाघनचंदनोशीरैः ॥
 न च पुष्पवती युवती चोद्वर्त्य निशात्यये स्नायात् ॥ ६६ ॥
 प्रालेयांशुदिने दिने च सवितुः सौम्यग्रहाणामपि वारे चैव नि-
 शाकरे शुभकरेपक्षे च लृण्णेतरे ॥ मूलेंद्रश्रवणोत्तरादिनकरस्वा-
 त्यश्विपुष्पेदुभिः स्त्रीणां केशकलापबंधनविधिः संतानसंपूरकः
 ॥ ६७ ॥ पौष्णादिभद्रयदिवाकरशंकरेषु मूलानिलश्रवणशी-
 तकरोत्तरेषु ॥ सौम्यामरेज्यभृगुमानुदिनेंगनानां मानार्थभोगसु-
 खदः खलु बालबंधः ॥ ६८ ॥ पौष्णादितिश्वसनतिप्यकरो-
 त्तरेषु मूलं मृगारिरिपुर्गौद्रनिशाकरेषु ॥ गुर्विदुमानुबुध भार्गववा-
 सरेषु धम्मिल्लबंधनविधिः शुभदोषगनानाम् ॥ ६९ ॥ अदितिपव-

नमूलरेवतीपुण्यहस्ताशशिधरजशिवाख्यावासुदेवोत्तरासु ॥
 अहनि गुरुशशांकव्रजशुक्लेंदुजानामतिशयशुभदाः स्यु-
 र्योपितां बालबंधाः ॥ ७० ॥ मूलोत्तरार्कहरिपौष्णयुगा-
 निलानि ताराधिपद्वयपुनर्वसुपुण्यजानि ॥ शस्ते तिथौ गुरु-
 दिवाकरभूमिजानां वारे स्त्रियाः शुभकरः खलु बालबंधः
 ॥ ७१ ॥ देवाचार्योत्तरासु अवणपवनजे दक्षकादित्यपौष्णे
 मूलं सौम्याभिधानां दिवसपतिगुरुक्षमाजवाराः प्रशस्ताः ॥
 त्यक्त्वा रिक्तातिथीनां हरिवृषकलशे मन्मथे वृश्चिके वा
 चंद्रे तारानुकूले शुभकरकरणे योपितां बालबंधः ॥ ७२ ॥
 जीवारभास्करदिने गुरुहस्तमूले शक्रेन्दुविष्णुपवनोत्तररोहि-
 णीषु ॥ कन्याकुलीरवृषवृश्चिकसिंहलग्ने धम्मिल्लबंधनविधिः
 शुभदौर्गनानाम् ॥ ७३ ॥ स्वात्यादितिश्रवणशक्रसहस्रर-
 श्मिप्राज्ञेशपुण्यशशलांछनमूलभेषु ॥ जीवावनेयदिननाथ-
 दिनेर्गनानां धम्मिल्लबंधनविधौ विजयं वदन्ति ॥ ७४ ॥ भवति
 नरग्रहदिवसे स्त्रीणां खलुबालबंधने पुरुषः ॥ युवतिग्रहे हि युवति
 नृपुंसके स्यान्नृपुंसकोत्पत्तिः ॥ ७५ ॥ इति स्त्रीणां बाल-
 बंधः ॥ सदृशं त्रियामतोहं हिताय लोकस्य शास्त्रतः सम्यक् ॥
 कथयिष्ये परशुद्धिं तिथ्यादीनामिह स्त्रीणाम् ॥ ७६ ॥
 स्त्रीणामृतुर्भवति षोडश वासराणि तत्रादितः परिहरेच्च
 निशाश्वतस्रः ॥ युग्मासु रात्रिषु नरो विषमे कुमार्यः
 कुर्यान्निषेकमथ संक्रमर्षवर्जम् ॥ ७७ ॥ युग्मासु किल
 मनुष्या निशासु नार्यो भवन्ति विषमासु ॥ दीर्घायुषः सुरुपाः

प्रायः सुभगा विरुष्टपर्वासु ॥ ७८ ॥ शशशोणितसंकाशं
 लाक्षारससन्निकाशमथवा यत् ॥ प्रक्षालितं विरज्यति रहि-
 तं यत्तद्भवति शुभदम् ॥ ७९ ॥ यच्छब्दावदनावर्जितं (?)
 व्यहात्संनिवर्त्तरक्तम् ॥ तत्र पुरुषसंयोगादविचारं गर्भतामेति
 ॥ ८० ॥ रक्तेऽधिके स्त्री पुरुषश्च शुक्ले नपुंसकं शोणितशु-
 क्रसाम्ये ॥ तस्मादतः शुक्रविवृद्धिदानि निषेवितव्यानि
 रसायनानि ॥ ८१ ॥ युग्मरात्रावृतुस्त्रातां कृतमाल्य-
 विभूषणाम् ॥ भुक्त्वा कांदर्पिकं द्रव्यं स्वकांतः कामिनीं
 व्रजेत् ॥ ८२ ॥ न नखदशनविक्षतानिः कुर्यादृतुसमये
 पुरुषः स्त्रियाः कथंचित् ॥ ऋतुरपि दशपट्कवासराणि प्रथमनि-
 शात्रितयं न तत्र गम्यम् ॥ ८३ ॥ पुत्रामर्क्षं शुभे काले
 श्रेष्ठे युग्मासु रात्रिषु ॥ ऋतुस्त्रातां स्त्रियं गच्छेन्नातुरां न रजस्व-
 लाम् ॥ ८४ ॥ स्नातः सुगंधकः प्रीतो नातृमः क्षुधितोऽपि
 वा ॥ सकामः सानुरागश्च व्यवायं पुरुषो व्रजेत् ॥ ८५ ॥
 चतुर्दश्यष्टमी चैव अमावास्याथ पूर्णिमा ॥ पर्वाण्येतानि
 राजेंद्र रविसंक्रांतिरेव च ॥ ८६ ॥ तैलस्त्रीमांसभोगी यः पञ्च-
 स्वेतासु वै पुमान् ॥ विष्णून्नभोजनं नाम नरकं प्रतिपद्यते ॥
 ॥ ८७ ॥ परदारान्नैव गच्छेन्मनसापि कदाचन ॥ मृतो
 नरकमभ्येति ह्रीयेदत्रापि चायुषः ॥ ८८ ॥ केंद्रत्रिकोणेषु
 शुभग्रहेषु लग्ने शशांके च शुभैः समेते ॥ पापैस्त्रिंशत्तारिग-
 तैश्च यातः पुंजन्मयोगेषु च संप्रयोगः ॥ ८९ ॥ शशांकल-
 भोपगतैः शुभग्रहैस्त्रिकोणजायांबुसुखास्पदस्थितैः ॥ तृती-

यलाभारिगतैश्च पापैः सुखी स गर्भो रविणा निरीक्षितः ॥ ९० ॥
 ओजांशकेषु विषमर्क्षगतैर्विलग्नैः शीतांशुसूर्यगुरुभिः क्रियते
 निपेकः ॥ जीवार्कयोः पुरुषराशिगयोः सुतार्थं लग्नादिवाकर-
 सुते विषमर्क्षगे वा ॥ ९१ ॥ इतिनिपेकः ॥ प्राप्ते तृतीय-
 मासे स्फुरदिदुकलापपक्षे च ॥ पुंसवनं पुत्रेप्सुर्गर्भे गर्भे प्रकु-
 र्वीत ॥ ९२ ॥ मासि द्वितीयेऽप्यथवा तृतीये पुत्रामभेयग्रह-
 वर्जिते च ॥ अक्षीणचंद्रे कुजभानुजीवे वारे हितं पुंसवनादि-
 कर्म ॥ ९३ ॥ मासे द्वितीये शशिवृद्धिपक्षे क्षपाकरे गोचर-
 शोभनस्थे ॥ उत्पातपापग्रहदोषहीने निशाधिनाथेपि तिथा-
 वारिके ॥ ९४ ॥ आधानतस्तृतीये मासि चतुर्थेऽपि वा सिते
 पक्षे ॥ शशिनि शुभे विक्रूरे क्रूराक्रांतगृहस्थिते वापि ॥ ९५ ॥
 मासे षष्ठेष्टमे वा बलिनि तदाधिपे शीतगौ चेष्टदुष्टे पुत्राम-
 र्क्षेपि याते नरभवननवांशोदये कामिनीनाम् ॥ कार्ग्यं सीमंत-
 कर्म त्रिदशपतिगुरौ केंद्रगे कोणगे वा क्रूरैः केंद्रत्रिकोण-
 स्वनिधनरहितैर्गर्भपुष्टिं करोति ॥ ९६ ॥ षष्ठेष्टमे मासि
 तिथावारिके शुभे शशांके परिहाय विष्टिम् ॥ कन्याकुली-
 रानिमिषोदयेषु सिंहे तथा पुंसवनं प्रदिष्टम् ॥ ९७ ॥ पुष्यार्क-
 चंद्रशिवमूलपुनर्वसौ च ह्यापाढयुग्महरिभाद्रपदद्वयं ॥ च एता-
 नि पुंसि कथितानि शुभानि भानि त्वन्येषु गर्भपतनादिभया-
 न्नजेषु ॥ ९८ ॥ चत्वारो मृगमूलाद्या हस्तभाद्रपदद्वयम् ॥
 जीवार्कभौमवाराश्च शस्ताः पुंसवने विधौ ॥ ९९ ॥ हस्तो
 लं श्रवणः पुनर्वसुर्मृगशिरास्तथा . पुष्यः ॥ पुंसंज्ञितेषु

कार्यमेतानि शुभानि धिष्ण्यानि ॥ १०० ॥ नक्षत्रेषु
 पुनर्वसुमूलैर्द्रतिप्यवैष्णववारेषु ॥ दिनकरगुरुवारेषु पुंसवना-
 दिविधिः ॥ १ ॥ धिष्ण्यानि यानि मुनिभिः पुंसव-
 नविधाविह प्रदिष्टानि ॥ गर्भाधानात्सर्वास्तैरेव शुभाः
 क्रियाः कुर्यात् ॥ २ ॥ केंद्रत्रिकोणभवनेषु पापेषु लाभ-
 ग्रहस्थितेषु ॥ जीवेदुभानुभृगुभूमिजमंदिरेषु लग्नेषु लग्नपरि-
 शुद्धनवांशकेषु ॥ ३ ॥ केंद्रत्रिकोणभवने भवति गुरु-
 र्गर्भपुष्टिदः स्त्रीणाम् ॥ लग्नाष्टान्त्यचतुष्टयगः क्रूरोगर्भविनाशाय
 ॥ ४ ॥ सामिपमशनं तस्मात्प्रमदा परिवर्जयेत्ततःप्रभृति ॥
 सरिदमरालयगमनं तथैव पुरुषप्रयोगेपि ॥ ५ ॥ विचित्र-
 देशवासस्थं व्यासं मुनिवरोत्तमम् ॥ करसंपुटांजलिं
 कृत्वा हारीतः परिपृच्छति ॥ ६ ॥ भगवश्छोतुमिच्छामि
 यथार्थं कथय प्रभो ॥ स्त्रीणां पुंसवने यानि नक्षत्राणि हितानि
 च ॥ ७ ॥ निंदितानि यथा यानि वर्जितानि विशेषतः ॥
 याः शुभास्तिथयः प्रोक्ता लग्नयोगाश्च ये शुभाः ॥ ८ ॥
 तत्सर्वं स्फुटमाख्याहि येन वेद्मि शुभाशुभम् ॥ ९ ॥ व्यास उ-
 वाच ॥ १० ॥ पृष्टोऽहमुचितं तत्त्वं शृणु वेदांगमास्थितम् ॥ ११ ॥
 मासि पष्ठेष्टमे मासि शुद्ध्या चंद्रमसस्तथा ॥ शुभे तिथाव-
 रिक्तायां करणे विष्टिवर्जिते ॥ १२ ॥ व्यतीपाते न वा
 वज्रे शूले गंडे च हर्षणे ॥ नो साध्ये वैधृतौ योगे क्षीणे
 नास्तंगते विधौ ॥ १३ ॥ हस्तार्द्रातिप्यमूलानि सौम्यो-
 विष्णुपुनर्वसू ॥ पौष्णपादद्वयं शोक्मापादाद्वयमेव च ॥

ज्येष्ठा हेतानि हारीतधिष्ण्यान्वेकादशैव तु ॥ नेष्टानि
यानि शेषाणि शृणु तानि वदामि ते ॥ १३ ॥ स्वातौ
तथा मघायां च रेवत्यां फाल्गुनीद्वये ॥ अश्विन्यां चैव
नक्षत्रे यदि पुंसवनं भवेत् ॥ १४ ॥ नरः संपद्यते देवात्तदा
स्याद्गुरुतत्पगः ॥ लब्धः क्षीणतनुः क्रूरो नारी वा कुलटा
भवेत् ॥ १५ ॥ शेषाणि दश धिष्ण्यानि निंदितानि विशे-
षतः ॥ कन्यालिसिंहपीनेषु कर्कटस्योदये तथा ॥ १६ ॥
गुर्वादित्यकुजानां च वारे पुंसवनं हितम् ॥ शेषाणां बह्नि-
शूले च पतनं चैव आपितम् ॥ १७ ॥ धान्यमुद्रयवायैश्च
सागरैः शोणपुष्करैः ॥ लोहितैर्गिरितोयैश्च स्नापयेत्पावनै-
र्जलैः ॥ १८ ॥ ऊर्णासूत्रेण संग्रह्य जीवजाती च विद्रु-
मम् ॥ अरिष्टं रजनं हेम दद्यात्स्नानतटांतरे ॥ १९ ॥
निधाय नाभौ बलिनस्य मूलं पुष्पं च हैमं विधिवत्सनालम् ॥
तस्मिन्प्रधायाद्गुरुगर्भावत्याः सवारहस्तेः पुरुषैः सुहृद्भिः ॥
॥ १२० ॥ श्रीफलं च करे कृत्वा स्थाने भद्रासने
शुभे ॥ गृह्यप्रोक्तं च होमं च शांतिं चैवात्र कारयेत् ॥ २१ ॥
पङ्कजगांधारगोपैश्च धीणावेणुस्वनैः शुभैः ॥ नानातूर्यनिनादैश्च
हितं पुंसवनं नृणाम् ॥ २२ ॥ ततस्त्यजेन्महीतोयं देवखातोदकं
त्यजेत् ॥ भर्तुः शय्यां मृतापत्यां तथैवामिषभोजनम् ॥ २३ ॥
अनेन विधिना जातो व्यासतुल्यः कथापरः ॥ गुण-
वान्रूपवांश्चैव दीर्घायुश्च भवेन्नरः ॥ २४ ॥ स्त्री वा
पतिव्रता साध्वी धनपुत्रसमन्विता ॥ इतिपुंसवनम् ॥

लग्नेथ वा स्मरगृहे निधनेथ ऋक्षे तिष्ठेदसौम्यसहितो यदि शी-
 तरश्मिः॥सौम्यग्रहा न भवंति चतुष्टयस्थाः पश्यन्ति नो शशधरं
 ध्रुव एव मृत्युः ॥ २५ ॥ देवलो मृत्यवे चंद्रो लग्नास्तव्ययरंध्र
 गः॥असंयुक्तेक्षितः सौम्यैः कोणकेषु न चेच्छुभाः॥ २६ ॥ न
 भवति शुभग्रहेन्दुः केन्द्रत्रिकोणेपि यस्य जातस्य ॥दर्शनमपि
 सौम्यानां न चिरंजीवनं तस्य ॥ २७ ॥ सुराचार्यश्च।अंशाधिपति
 र्जन्मपतिर्लग्नपतिश्चास्तमुपगतो यस्य॥जन्मावसरे मृत्युस्तस्य
 भवेत्कतिपयाहेन ॥ २८ ॥ विशालाक्षश्च ॥ सप्तमे जीवितं
 विद्यान्नाष्टमे मासि जीवितम् ॥ क्रूरैर्विलग्नसंस्थैश्च निधनस्थे
 दियाकरे ॥ २९ ॥ विष्णुः ॥ आश्लेषायां सुतार्थी व्रजति
 रतिविधौ रेवतीमश्विनीं वा ज्येष्ठां मूलं मघां वा निपुणतरमति-
 र्बाजसंतापयुक्तः।रात्रावन्यान्निहन्यात्पितरमपि दिवा संध्ययो-
 रात्मदेहं गंडादौ गंडकांति स भवति नियतं निर्भयः सर्वदेव ॥
 १३०॥निजभवनद्वयमध्ये घटिकाभोगोर्द्धमोगपरिमाणम्॥गं
 डाशुभफलकालं कथयन्ति मनीषिणः सर्वे॥ ३१ ॥मीनमेपर्क्षयोः
 संधौ सिंहकर्कटयोरपि ॥ कीटकोदंडयोः ग्राह्णप्राणयुग्मं
 मनीषिणः ॥ ३२ ॥ मासं यवनाधिपतिस्तदहर्भागं च भागुरिः
 ग्राह ॥ गंडगिरिस्तु दंडं तदर्द्धमर्द्धं गिरामीशः ॥ ३३ ॥
 अंते पौष्णोरगेंद्राणां गंडाख्याः पंच नाडिकाः ॥ आद्येऽश्वि-
 मूलानामनिष्टं नाडिकात्रयम् ॥ ३४ ॥ मूलामघाश्विचरणे
 प्रथमे च नूनं पौष्णेंद्रयोश्च फणिनश्चरणे चतुर्थे॥मातुः पितुः
 स्ववपुषोपि करोति नाशं जातो यदा निशि दिनेऽप्यथ संध्ययो-

श्व ॥ ३५ ॥ कथयति वराहमिहिरो विलोक्य वाक्यानि
 गंडविषयोऽत्र ॥ गंडं तद्वद्वंदं द्वयोश्च संध्ययोर्मध्ये ॥ ३६ ॥
 जातो न जीवति चिरमातुरपथ्यो भवेत्स्वकुलहंताच ॥ यदि
 जीवति गंडांते बहुगजतुरगो भवेद्भूपः ॥ ३७ ॥ गंडप्रसूतं पुरुषं
 शुभमाहुरपश्यतां नृणामेके ॥ अन्ये तुहोमपूर्वेदानेतद्दर्शनं
 शुभदम् ॥ ३८ ॥ गंडादौ गंडकांते च विवाहे प्रियतैऽगना ॥
 न जीवेज्जातकोऽत्रैव पितृमातृविनाशकृत् ॥ ३९ ॥ जातो
 न जीवेत्सीमंतविधौ गर्भस्रुतिर्भवेत् ॥ व्रतारंभे विनाशः स्या-
 त्क्षौरे पंचत्यमादिशेत् ॥ १४० ॥ वापनं चैव धान्यानां कीर्त्या-
 रंभविधिर्न वा ॥ यानि प्रशस्तकर्माणि तानि सर्वाणि वर्जयेत्
 ॥ ४१ ॥ मातापित्रोरनिष्टं स्यादेकक्षं यदि जायते ॥ एकांशे
 च विशेषेण शांतिरुद्दुःखवान्भवेत् ॥ ४२ ॥ इतिगंडः ॥
 कांस्यपात्रं प्रकुर्वीत पठेःपोडशभिर्बुधः ॥ अष्टाभिर्वा चतु-
 र्भिर्वा द्वाभ्यां वा शोधनं स्मृतम् ॥ ४३ ॥ तन्मध्ये स्थापितं
 शंखं नवनीतप्रपूरितम् ॥ राजचंदनमभ्यर्च्य शतपत्रसहस्रकैः
 ॥ ४४ ॥ देवज्ञः सोपवासश्च शुक्लांबरधरः शुचिः ॥ सोमो-
 हमिति संचित्य कुर्यादेवमतंद्रितः ॥ ४५ ॥ जपेत्साहस्रिकं
 जाप्यं श्रद्धधानः समाहितः ॥ दद्याद्दक्षिणामिष्टां गंडदोषो-
 पशांतये ॥ ४६ ॥ शुद्धचामीकरं दद्यात्ताम्रपात्रं तिलान्वितम् ॥
 गंडदोषोपशांत्यर्थं ज्योतिर्विदविदे शुचिः ॥ ४७ ॥ ॐ
 अमृतात्मने नमः ॥ इतिमंत्रः ॥ इतिगंडशांतिः ॥ वु
 धगुरुभार्गवदृष्टे विद्वान्दीर्घागुरुरर्थपरिपूर्णः ॥ सुवाकसुतनुः

सुधीरः सुतधनसौख्यान्वितः ख्यातः ॥ ४८ ॥ रवि
 शनिलोहितदृष्टे जातो मलिनोऽलसश्च रोगार्तः ॥ विधनो
 विरूपदेहः प्रेप्यो मूर्खः खलो दीनः ॥ ४९ ॥ आचार्य्य-
 सत्वमुखशौर्ययुताः सुरूपास्तेजस्विनः कृतविदो द्विजदेवभ-
 क्ताः ॥ सद्ब्रह्ममात्न्याः कुलभूषणारचसौम्यग्रहैर्बलयुतैः पुरुषा
 भवंति ॥ १५० ॥ लुब्धाः कुकर्मनिरता निजकार्प्यनिष्ठाः
 साधुद्विपः सकलहास्यमनोभिभूताः ॥ प्रेप्याः खला बधरता
 मलिनाः कृतघ्नाः पापग्रहैर्बलयुतैः पिशुनाः कुरूपाः ॥ ५१ ॥
 एकोपि केंद्रभवने नवपंचमे वा भास्वान्मयूखविमलीकृतदि-
 ग्विभासः ॥ निःशेषदोषमपहृत्य शुभप्रसूतं दीर्घायुपंविगतरोगभ-
 यंकरोति ॥ ५२ ॥ जीवेक्षितः पंडितः शान्तमूर्त्तिर्वेदार्थशास्त्रा-
 गमपारबुद्धिः ॥ दीर्घायुरत्यंतशुचिः सुशीलो जातः सुपूर्णा
 भजते विभूतिम् ॥ ५३ ॥ विद्यावाज्जनसुभगः सत्यरतो
 धार्मिकः सदा पुरुषः ॥ बांधवसुहृदुपकर्त्ता केंद्रे कोणे
 स्थितो जीवः ॥ ५४ ॥ इतिग्रहदर्शनचिन्ता ॥ त्रिंश-
 द्भागनवांशे द्रेष्काणद्वादशांशकक्षेत्रे ॥ सौम्यस्य यस्य मूर्त्तिः
 स भवति सुखभाजनः पुरुषः ॥ ५५ ॥ सौम्यग्रहस्य वर्गे
 जातः सुखवाग्बिनीतरुचिरांगः ॥ धीधर्मरतियुतो विद्वा-
 न्दीर्घायुरतिसुभगः ॥ ५६ ॥ पापोपि पापवर्गो दुःखी मलिनो-
 लसश्च दुःखार्तः ॥ प्रेप्यः खलोऽतिदीनो मूर्खः स्तेनोऽर्थही-
 नश्च ॥ ५७ ॥ क्रूरः सुदुःखभागी पापरतो दुर्जनो-
 प्यविश्रंभी ॥ मलिनोऽलसश्च दीनो द्यूतरतो निर्द्धनः सदा

पुरुषः ॥ ५८ ॥ इतिपङ्कगर्गनिर्णयः ॥ प्रचंडरूपः पुरुषः
 प्रतापी प्रजाधिकः स्वल्पवचोऽसहिष्णुः ॥ पित्तप्रधानः
 प्रणतप्रियोपि सूर्ये विलम्बे भवति प्रजातः ॥ ५९ ॥
 संभोगशीलो बहुधर्मशीलः शीलप्रधानो बहुमित्रपुत्रः ॥ मेपे
 वृषे कर्किणि वा विलम्बे विधौ विहीनः परिशेषभेषु ॥ ६० ॥
 क्रूरः परस्वापचयप्रचारो दुरात्मको दुर्गतिको दुरुक्तः ॥
 स्वल्पायुरल्पद्रविणो गुणज्ञः कुजे विचेलो विकलो विलम्बे ॥
 ॥ ६१ ॥ नानागमग्रंथविशेषवेत्ता विख्यातनामा नृपपूजि-
 तश्च ॥ साधुः सधर्मो भवति प्रसूतो लग्नस्थिते चंद्रसुते चि-
 रायुः ॥ ६२ ॥ सुविक्रमः सत्यवचाः सुरुपः प्रियंवदो धर्म-
 रत्नो नरेन्द्रः ॥ सौम्ये सुरुपो गतते (१) विलम्बे विचक्षणः
 कांतिपरो वरिष्ठः ॥ ६३ ॥ होरासंस्थे जीवे सुशरीरः प्राणवा-
 न्सुदीर्घायुः ॥ सुसमीक्षितभार्यपरः प्राज्ञो धीरः सुशीलश्च ॥
 ॥ ६४ ॥ प्रबोधमेधासुवपुःसुताढ्यः सुकर्मकामानुपरि-
 च्छदोऽपि ॥ भूयोऽथ वा भूपसमो मृगस्थे जीवे विलम्बेरि-
 पुभुच्चिरायुः ॥ ६५ ॥ धर्मी धनी धीवलवान्विषक्षः पक्ष-
 क्षयावाप्तवरप्रतिष्ठः ॥ कांतः कलाकाव्यकरस्तु धर्मे शुके
 शत्रायुः सुकलत्रपुत्रः ॥ ६६ ॥ रुचिरतनुः प्रमदाजनयुक्तः
 शुके निर्मलविद्यायुक्तः ॥ लग्नगते रुचिरांगदमूर्त्तिर्धर्मरतः
 पृथुसाहसबुद्धिः ॥ ६७ ॥ भवेन्नरेंद्रप्रतिमः प्रसूतः शुक्रां-
 गिरीगेहगते विलम्बे ॥ मार्तण्डगे मांडलिकोऽथ वा स्याद-
 न्यत्र लग्नोपगते गतायुः ॥ ६८ ॥ सुभगः सुरुचिरुदारः

पितुरधिको भवति सप्तमे जातः ॥ वक्ता कविप्रधानः प्राज्ञो
 जीवेऽतिविख्यातः ॥ ६९ ॥ सुतधनयोपिद्वहुलो नृपति-
 समो भाग्यपरिपूर्णः ॥ स भवति चिरायुः पुरुषो होरायाः सप्तमे
 भृगुजे ॥ १७० ॥ सुनयनवदनशरीरं तेजस्विनं दीर्घायुषं तथा
 ख्यातम् ॥ युवतिजननयनकांतं जनयति होरागतः शुक्रः ॥
 ॥ ७१ ॥ इतिभाववलम् ॥ अल्पाकुंचितमूर्द्धजः पटुमति-
 मुख्यः सुरूपः खलो नात्युच्चो मधुपिंगलोरुनयनः शूरः प्रचंडः
 स्थिरः ॥ रक्तः श्यामतनुर्निगूढचरणः पीतास्थिरोमाहनु-
 र्गंभीरश्चतुरः शठश्च पृथुलः कौमुंभवासारविः ॥ ७२ ॥
 सौम्यः कांतविलोचनो मधुरवाग्गौरः कृशांगो युवा प्राज्ञः
 सूक्ष्मविकुंचितासितकचः सौम्यो मृदुः सात्त्विकः ॥
 चारुवार्तकफात्मकः प्रियसखो रक्तैकसारो घृणी वृत्तः
 स्त्रीपु रतश्चलोऽतिसुभगः शुक्लांबरश्चंद्रमाः ॥ ७३ ॥ ह्रस्वः
 पिंगललोचनो दृढवपुर्दीप्ताग्निकांतिश्चलो गज्जावांस्तरुणां-
 बरः पटुतरः शूरोऽथ विस्पष्टवाक् ॥ हिंस्रः कुंचितकेश-
 दीर्घतरुणः पितात्मकस्तामसश्चंडः साहसिको विघातकु-
 शलः संरक्तगौरः कुजः ॥ ७४ ॥ रक्तांतायतलोचनो
 मधुरवाग्दूर्वादलश्यामलस्त्वक्सारो विरजोधिकः स्फुटवचाः
 पीनस्त्रिदोषात्मकः ॥ दृप्तो मध्यमरूपवान्सुनिपुणो वृत्तः शिरा-
 निस्ततः सर्वस्पर्धकरोऽतिकोशरचनां पालाशवासा बुधः ॥
 ॥ ७५ ॥ ईपत्पिंगललोचनः श्रुतिधरः सिंहादिनादः स्थिरः
 सत्वायः सुविशुद्धकांचनतनुः पीनोन्नतोरःस्थलः ॥ ह्रस्वो

भूतिपरोऽतिनीतिनिपुणो बद्धोर्ध्वजूटः क्षमी व्यापीतांबरधृ-
 कप्रवर्द्धिततनुर्मदःप्रधानो गुरुः ॥ ७६ ॥ चारुर्दीर्घ-
 भुजः पृथूरुवदनः शुक्राधिकः कांतिमान्कृष्णालंबित-
 सूक्ष्मलुंचितकचो दूर्वादलश्यामलः ॥ कामी वातकफा-
 त्मकोऽतिसुभगश्चित्रांबरो राजसो लीलाधीमतिमान्विशा-
 लनयनः स्थूलांगदेशः सितः ॥ ७७ ॥ पिंगो निम्नविलोचनः
 कशतनुर्दीर्घःशिरालोऽलसः कृष्णांगः पवनात्मकोऽतिपि-
 शुनः स्वार्थान्वितो निर्घृणः ॥ मूर्खःस्थूलनखद्विजोतिम-
 दनो वक्रोरुचिस्तामसो रौद्रः क्रोधपरो जरापरिणतः कृ-
 णांबरो भास्करिः ॥ ७८ ॥ इतिग्रहभेदः ॥ एकः
 पापोष्टमगः रात्रुगृहे पापवीक्षितो वर्षात् ॥ मारयति नरं
 जातं सुधारसो येन पीतोऽपि ॥ ७९ ॥ सर्वानिमानतिबलं
 स्फुटदंशुजालो लग्नोपगः प्रशमयेत्सुरराजमंत्री ॥ एको बहूनि
 दुरितानि सुदुस्तराणि भक्त्या प्रयुक्त इव शूलधरप्रणामः ॥
 ॥ १८० ॥ पक्षे सिते भवति जन्म यदि क्षपायां कृष्णे च
 वाऽहनि शुभाशुभदृष्टमूर्तिः ॥ तच्चंद्रमा रिपुविनाशगतोऽ-
 पि यत्नादापत्सु रक्षति पितेव शिशुं न हंति ॥ ८१ ॥
 बुधविबुधासुरसचिवदेकाणनवांशके शशिनि ॥ भवति
 चिरायुस्ततः संप्रप्तानेकरिष्टेपि ॥ ८२ ॥ चंद्रः शुभवर्गस्थः
 क्षीणोपि शुभेक्षितो हरति रिष्टम् ॥ जलमिव महातुषारं
 जातीफलवल्कलकथितम् ॥ ८३ ॥ आपूर्य्यमाणमूर्त्ति-
 र्दादशभागे शुभस्य यदि चंद्रः ॥ रिष्टं नयति विनाशं तक्रान्धा-

सो यथा गुदजम् ॥ ८५ ॥ इतिरिष्टभंगः ॥ स्थितिकालदृष्टि-
 चेष्टानिसर्गवेलादिदिग्भवयच्च ॥ सप्तविधं बलमाहुर्ग्रहस्य तद्य-
 त्ततश्चित्यम् ॥ ८६ ॥ दश । १० । गुण । ३ । मनुयुक् ।
 । २८ । तिथि । १५ । शर । ५ । सप्ताधिकविंश । २७ । विंश-
 गेषु ॥ रव्यायुच्चप्रथमवृषमृगयुवतीकुलीरमनितुलाः ॥ ८७ ॥
 सिंहाजतौलिकलशाश्विपुर्विंशभागाः सूर्य्यावनेयकविमंदगुरो-
 स्त्रिकोणम् ॥ तुंगांशकानपरतोसिहितावुर्ध्वैः कन्यांशकाश्वक-
 थितावृषभस्यशेषाः ॥ ८८ ॥ गत्वा त्रिकोणसुहृदात्मगृहंप्रयत्ना-
 त्स्वांशस्थिताः शुभकराअपितेग्रहेंद्राः ॥ होरांशमाप्तशरदां
 पतयोतिवीर्याः पापाःशुभाश्वबहुलापरपक्षसंस्थाः ॥ ८९ ॥
 लग्नेऽगिराविधुसुतौ रविभूमिजौ से शौरिर्मदे सितशनी सुखमे
 सुवीर्ये ॥ चंद्रो रविश्च मकरादिकराशिषट्के सम्यक् फलं
 बलयुतः प्रकरोत्यशेषम् ॥ १९० ॥ इतिग्रहबलचिंता ॥
 स्वोच्चस्थिताः श्रेष्ठफला भवन्ति मूलत्रिकोणे स्वगृहे च मध्याः ॥
 दुष्टेक्षिता मित्रगृहाश्रिताश्च वीर्यं कनीयः संमुपावहन्ति ॥ ९१ ॥
 स्वोच्चस्थितः शुभफलं प्रकरोति पूर्णं नीचर्क्षगस्तु विफलं रिपु-
 मंदिरेऽल्पम् ॥ पादफलन्त्वहितमे स्वगृहे तथाद्धं पादत्रयं गग-
 नगः स्थितवांस्त्रिकोणे ॥ ९२ ॥ नीचर्क्षगः सकलमेव करोति
 पापं न्यूनं च किंचिदरिमे विफलं स्वतुंगे ॥ पादत्रयं हितगृहे
 विहगोऽशुभस्य स्वर्क्षे दलं सचरणं स्थितवांस्त्रिकोणे ॥ ९३ ॥
 अल्पंगिराः सवितृलुप्तकरादिरूपा नीचंगता रिपुगृहंच नजश्च-
 रेंद्राः ॥ युद्धेजिताः शुभफलानि विनाशयन्ति पापान्विताश्च सुत-

रां परिवर्द्धयन्ति ॥ ९४ ॥ रिपुभेरिपुभागे वा रिपुत्रिकोणेभो गेच-
वा ॥ न भवति विहगः शुभदः स्फुरदंशुकलाकलापोपि ॥ ९५ ॥
॥ इतिग्रहाणामिष्टानिष्टाचिन्ता ॥ सूर्याद्विचयगैर्वेशिर्द्वितीय
गैश्चन्द्रवर्जितैर्वेशिः ॥ उभयस्थितैर्ग्रहेन्द्रैरुभयचरीनामतः प्रो-
क्ता ॥ ९६ ॥ मंदमृदुस्थिरवचनं परिभूतपरिश्रमं न तार्द्धतनुम् ॥
कथयवनाधिपतिर्वेशिसमुत्थं त्वधोदष्टिम् ॥ ९७ ॥ उदधृष्टव-
चाः स्मृतवानुयोगयुतो निरीक्षतेतिर्व्यक् ॥ पूर्वशरीरेपृ-
थुलः स्तब्धगतिः सात्त्विको बोधौ ॥ ९८ ॥ सर्वसहः समदक्
समकायसुस्थितो विपुलसत्त्वः ॥ नात्युच्चः परिपूर्णः सिंहग्रीवो
भवेदुभयचर्ष्याम् ॥ ९९ ॥ पूर्वोक्तरिष्टरहिते ग्रहराशिचक्रे
स्वर्गत्रिकोणसुहृदुच्चग्रहस्थितेषु ॥ शुद्धांशुजालजटिलेषु न भ-
श्चरेषु जन्मप्रशस्तमथनेष्टमतोन्यथा स्यात् ॥ २०० ॥
इतिवेद्यादियोगाः ॥ जातस्य जातकर्मादिक्रियाकाण्डम
शेषतः ॥ पुत्रस्य च पिता कुर्याच्छ्राद्धं चाभ्युदयात्मकम्
॥ १ ॥ पुत्रोत्पत्तौ सदाश्राद्धं श्राद्धं प्रसवके तथा ॥ चूडाका-
र्ये व्रते चापि नाग्निं पुंसवनेपि च ॥ २ ॥ पाणिग्रहे प्रति-
ष्ठायां प्रवेशे नववेश्मनः ॥ एतद्वृद्धिकरं नाम गृहस्थस्य
विधीयते ॥ ३ ॥ कन्यापुत्रविवाहेषु प्रवेशे नववेश्मनः ॥
नामकर्मणि बालानां चूडाकर्मादिके तथा ॥ ४ ॥ सीमंतोन्नयने
चैव पुत्रादिमुखदर्शने ॥ नांदिमुखान्पितृगणान्पूजयेत्प्र-
यतो गृही ॥ ५ ॥ पितृणां रूपमास्थाय देवा ह्यन्नं समभु-
ते ॥ तस्मात्सव्येन दातव्यं वृद्धिशास्त्रेषु दातृभिः ॥ ६ ॥

दूर्वायवैः सवदरैर्मिश्रान्पिडान्मुदायुतः ॥ नांदीमुखेन तीर्थेन
 दद्यादेवं न पार्थिवः ॥ ७ ॥ मातृणां प्रथमं श्राद्धं पितृणां
 तदनंतरम् ॥ ततो मातामहानां च वृद्धिश्राद्धे प्रकीर्तितम् ॥ ८ ॥
 नांदीमुखे विवाहे च प्रपितामहपूर्वकम् ॥ वाक्यं समुच्चरेद्धीमान
 न्यत्रपितृपूर्वकम् ॥ ९ ॥ पुरुंवोमाद्रवश्चक्रमुदक्षौ पूर्वयज्ञयोः ॥
 नांदीमुखे वसुसत्यौ कन्यां रुचिविरोचनौ ॥ १० ॥ कालकामौ तु
 विज्ञेयावग्निकार्ये द्विजोत्तमैः ॥ विश्वेदेवाः समाख्याताः श्राद्ध-
 कर्मसु सर्वदा ॥ ११ ॥ अंभोदधियववदरैरवक्रदर्जेन भस्त्रिया
 पूर्वम् ॥ सव्येन पश्चिममुखः पूर्वमुखे द्विजवरे दद्यात् ॥ १२ ॥
 इति वृद्धिश्राद्धम् ॥ दशमे द्वादशके वा शतरात्रे वा यथा
 वारम् ॥ नामकरणं प्रशस्तं प्रशस्ततिथ्यादिकेऽपि वा
 ॥ १३ ॥ ततस्तु नाम कुर्वीत पितैव दशमेऽहनि ॥ देवपूर्वं
 नराख्यं हि शर्मवर्मादिसंयुतम् ॥ शर्मेति ब्राह्मणानां स्याद्वर्मेति
 क्षत्रियस्य च ॥ गुप्तदासात्मकं नाम प्रशस्तं वैश्यशूद्रयोः
 ॥ १५ ॥ नार्थहीनं न चाक्लिष्टं नापशब्दात्मकं तथा ॥
 नामतुल्यं तु गुप्तं वा नाम कुर्व्यात्समाक्षरम् ॥ १६ ॥
 नातिदीर्घं न ह्रस्वं वा नातिगुह्यं न चाविलम् ॥ सुखोच्चार्यं
 यथा नाम कुर्व्याद्यतांतदक्षरम् (१) ॥ १७ ॥ कन्या नदी
 पर्वतपादपानां नाग्नी तथा यूपदिवौकसां च ॥ (१) अंतरवामे
 रमरस्यसंज्ञा क्रमात्सारिप्तादपगोत्रनाग्नी ॥ १८ ॥
 दृष्टरजाः परपुरुषरता न विवाह्या कन्यका साद्भिः ॥ १९ ॥
 इति नामप्रज्ञांसा ॥ मार्गशिरायाः केशवनारायणमाधवाः

सगोविंदाः ॥ विष्णुमधुसूदनाख्यौत्रिविक्रमोमाधवश्चेति
 ॥ २० ॥ तस्माच्छ्रीधरनामातदनुहृषीकेशपद्मनाभौच ॥
 दामोदरइत्येते मासाः प्रोक्ता यथासंख्यम् ॥ २१ ॥
 इतिनाम ॥ तृतीये मासि कर्त्तव्यं शिशोर्निष्कासनं गृहात् ॥
 पष्ठेनप्राशनं कुर्याच्चूडा कार्या यथाकुलम् ॥ २२ ॥ अहन्ये-
 कादशे नाम तृतीये मासि निष्क्रमः ॥ मासे तृतीये शशिवृ-
 द्दपक्षे क्षपाकरे गोचरशोभनस्थे ॥ उत्पातपातग्रहवर्जितेमे
 निष्कासनं सौख्यकरं शिशूनाम् ॥ २३ ॥ कमलजहरि
 हस्तादित्यपुण्यानुराधास्वशाशि (१) नरश्मित्वष्टमेपूत्तरेषु ॥
 अदितितनयपूज्यज्ञेन्दुदैत्यार्चितानामहनि किल शिशूनां निष्क्रमं
 प्रादुरिष्टम् ॥ २४ ॥ ब्रह्मोत्तरकरकेशवगुरुभदितौदुमित्र
 चित्रासु ॥ सौम्यग्रहेषु वारेष्वग्निनवशिशुनिष्क्रमः शुभदः ॥
 ॥ २५ ॥ स्वात्यश्विपुण्यकरमूलपुनर्वसौ तु पौष्णानुराध
 हरिपंकजवासवेषु ॥ वारेषु जीवभृगुभानुशशङ्गिजानां निष्का-
 सनं शुभकरं कथितं शिशूनाम् ॥ २६ ॥ मूलानुराध-
 हरितिष्यदिवाकरेषु पौष्ण्याश्विनीकमलजादितिवासवेषु ॥
 जीवेन्दुसौम्यरविवासरभार्गवेषु निष्कासनं स्वभावनात्प्रथमं
 प्रादुरिष्टम् ॥ २७ ॥ धातानुराधाश्रवणाश्वपुण्या मूलाश्वि
 शक्रादितिसौम्यपौष्णाः ॥ वाराश्ववागीशसितेन्दुसूर्या निष्का
 सने सौख्यकराः शिशूनाम् ॥ २८ ॥ इति निष्कासनम् ॥
 सार्द्धयुग्मकमासेषु पूगस्य प्राशनं हितम् ॥ पञ्चभिरन्नं तु मासेस्तु
 भोगभोगी भवेन्नरः ॥ २९ ॥ सार्द्धमासद्वये दद्यात्तांबूलं प्रथमं

शिशोः ॥ कर्पूरादिकसंमिश्रं विलासाय हिताय च ॥ ३० ॥
 मूलाश्विमैत्रकरतिप्यहरौदुग्धेषु पौष्णे तथा मृगशिरादितिया-
 सवेपु ॥ अर्कैर्दुर्जीवभृगुबोधनवासरेषु ताम्बूलभक्षणविधि-
 मुनिभिः प्रदिष्टः ॥ ३१ ॥ मूलादितिद्रविणतिप्यकरोत्तरा-
 सु पौष्णाश्विविष्णुरजनीकरशक्रभेषु ॥ वारेषु जीवशशि
 सूर्यसितेदुजानां ताम्बूलभक्षणविधिः कथितः शिशूनाम् ॥
 ॥ ३२ ॥ पौष्णादितिश्रवणपुष्यधनिष्ठहस्ताचित्रोत्तरा-
 स्वसुरनायकसंयुतासु ॥ जीवेदुसौम्यभृगुनन्दनवासरेषु ताम्बू-
 लभक्षणविधिर्विहितः शिशूनाम् ॥ ३३ ॥ दिनकरचंद्रसमी-
 रणमैत्रपुष्यपुनर्वसुरेवतिचित्रम् ॥ मृगघटमन्मथकन्य-
 समेतं पूगफलासनमेति त्वंभीष्टम् ॥ ३४ ॥ दुश्चिक्यलाभा-
 रिगताश्चपापाः सौम्यग्रहा नवमपंचमकंदकस्थाः ॥ आरोग्य-
 भाग्विपुलभोगसुखोपविष्टास्तांबूलभक्षणविधौ जगति प्रसिद्धाः
 इतितांबूलभक्षणम् ॥ ॥ पष्ठे मासे शुभे चंद्रे पक्षे
 वाप्यसितेतरे ॥ अन्नस्य प्राशनं कुर्याद्धिताय प्रथमं शिशोः
 ॥ ३६ ॥ चित्रास्वातिपुनर्वसुर्भृगशिरः पुष्यानुराधा
 तथा रोहिण्युत्तररेवतीरविमघाप्राभाविशाखाश्विनी ॥ देवा-
 चार्यदिने रवौ भृगुसुते शीतांशुजे शीतगौगोकन्यामिथुनोदये-
 प्वथ वृषे शस्तोन्नपाने शिशोः ॥ ३७ ॥ हस्तपुष्यपुनर्वसुकम-
 लजज्येदुमैत्राश्विनी (१) वायव्योत्तरवास्तवानिलमघापौष्णेप्वरि-
 केतिथौ ॥ वारेष्विदुजभार्गवेदुदिनरुद्राचस्पतीनां शिशोर-
 न्नप्राशनमंगनामिथुनगोमीनोदयेशोन्ननम् ॥ ३८ ॥ अनिले

द्राग्न्यनुराधामित्रधनिष्ठाश्विनीदुगुरुभेषु ॥ चित्रादित्यकरेषु
 बालानां प्राशनं शस्तम् ॥ ३९ ॥ पौष्णादितिमधानुराधा पुष्यो
 विशाखाश्विशशांकचित्रा ॥ गोमीनकन्यामिथुनेषु पुंसा-
 मन्नोपभोगाः प्रथमं प्रदिष्टाः ॥ ४० ॥ पष्ठे मासि निशाकरे
 शुभकरे पक्षे च लृष्णोत्तरे सप्तह्रस्वसनादितिद्वयमघाचित्रो-
 त्तरादिद्वये ॥ सूर्याचार्यसितेंदुचंद्रजदिने सौम्यर्क्षलग्ने
 नृणामन्नप्राशनमामनंतिनितरामारोग्यसौख्यप्रदम् ॥ ४१ ॥
 पष्ठे मासि प्रकुर्वीत शिशूनामन्नभक्षणम् ॥ हस्तादिपंचके
 धिष्ण्ये मृगपुष्याश्विनीषु च ॥ ४२ ॥ अश्विनीमघाचि-
 त्रासु स्वातौ मृगाशिरःस्वपि ॥ पुष्यहस्तानुराधेषु कुप्यदि-
 नस्य भक्षणम् ॥ ४३ ॥ वाचालो बलवान्दिने दिनपत्तेर-
 त्यंतदीप्तानलो देही चाल्पहुताशनः शिशिरगोः कौजेरुजापी-
 षितः ॥ बौधे भोगप्रियः सुखप्रथममुग्जीवे चिरायुः सुखी
 शुक्रो नातिबलान्वितोतिमलिनो मंदे च मंदानलः ॥
 ४४ ॥ भक्तादिभक्ष्यप्रथमोपभोगी सुधीर्भवेद्भानुदिने म-
 नुष्यः ॥ स्याद्वासनारीर्णतनुः शशांके कौजे रुजार्ताबलव-
 ह्निहीनः ॥ ४५ ॥ वेधे चिलासी(?)मुरेज्येशुक्रेति सौख्यं धन-
 मायुराप्तिः ॥ सौरे तथा वीर्यविमुक्तिशीलो मलीमसांगो
 भवतीत्यवश्यम् ॥ ४६ ॥ क्षुद्रोगवान्प्रथममुन्नप्रथमेति
 लग्ने मंदानिलो घटतुलाविकुलीरभेषु ॥ श्यामाशनो मृगमृगा-
 धिपकर्मुकेषु मीनांगनामिथुनगोषु वरान्नमोजी ॥ ४७ ॥
 दुःखी लग्नगते रवौ क्षितिमुते स्यात्पित्तरोगादितो वातार्ता

दिनकृत्सुतेन शशिना क्षीणेन निश्चाटनम् ॥ ज्ञानी चंद्रसुते-
 न शुद्धवपुषा शुकेण भोगान्वितो दीर्घायुर्गुरुणेंदुना च
 महता यज्वाथ शास्त्रार्थवित् ॥ ४८ ॥ लाभत्रिपष्ठभवो-
 पगताश्च पापाः सौम्या ग्रहा नवमपंचमकंटकस्थाः ॥ लग्नेषु दै-
 त्यसचिवज्ञवृहस्पतीनामन्त्रोपभोगकरणे विविधोपभोक्ता ॥
 ॥ ४९ ॥ सौम्यामरेज्यभृगुनंदनवासरेषु लग्नेषु लग्नपरिशुद्धन-
 वांशकेषु ॥ नीचोद्भवोपि भवति प्रथमोपभोक्ता वीरोवरान्नकु-
 सुमांबरकामिनीनाम् ॥ ५० ॥ इत्यन्नप्राशनम् ॥ हस्तत्रयं
 मृगशिरः श्रवणत्रयं च पौष्णाश्विशक्रगुरुभानिपुनर्वसुश्च ॥
 क्षौरे च कर्मणि हितान्युदये क्षणे च युक्तानि चोद्धुपतिना य-
 दि शस्तताराः ॥ ५८ ॥ पौष्णाश्वितिप्यवसुवासववासुदेववा-
 तार्कचित्रवरुणादितिचंद्रभेषु ॥ वारेषु सौम्यबुधवाक्पतिभार्ग-
 वाणां क्षौरं हितं शुभफलासु चतारकासु ॥ ५९ ॥ रेवत्यदितिद्वि-
 तयं विष्णुभात्करभत्रिकम् ॥ मृगशीर्षस्तथा ज्येष्ठा क्षौरे श्रेष्ठ-
 फलाः स्मृताः ॥ ६० ॥ शस्तं भार्गवदिवसे सुरगुरुदिवसेऽह्नि
 चंद्रशशिजे च ॥ रविणा सन्निहितेऽथौ क्षौरं कुर्यान्मुनिभि-
 रुक्तम् ॥ ६१ ॥ चांद्रे बलानि गदितानि सुखायुराभिवर्धे
 दिने भवतिर्धार्धनधान्यता च ॥ जीवे त्रिदोषशमनं लभते च
 पूजां नागांगनाभवसुखं दिवसे सितस्य ॥ वागीशशुक्रज्ञानिशा-
 कराणां वारेषु शस्तं मुनयो वदन्ति ॥ सौरेर्दिने तीक्ष्णरुचेस्तु
 चैत्रे मासेथवा सन्निहिते हुताशौ ॥ ६३ ॥ आरोग्यमिंदुजदिने
 चिरजीवितत्वं जीवस्य भानुमतिमान्प्रबलं बलं वा ॥ नाना

श्रयं विषयभोगसुखं सितस्य मंदस्य बंधनविधौ गवि विश्व-
 नाशः ॥ ६४ ॥ आयुःक्षयं प्रकुरुते दिनकृद्दिने च दोषापते-
 रपि सुखानि च दीर्घमायुः ॥ पृथ्वीसुतस्य च सुरैरपि रक्षि-
 तानां क्षौरं करोति निधनं त्वचिरं नराणाम् ॥ ६५ ॥ मासं
 हरेत्क्षौरमिहायुषोर्कः शनैश्चरः पंच कुजस्तथाष्टौ ॥ आचार्य्य-
 भृग्विदुधुधाः क्रमेण द्युर्दशैकादश पंच सप्त ॥ ६६ ॥ हंति
 रोगं गुरुः सौम्यः शुक्रः शुक्रविवर्द्धनम् ॥ आयुरंगारको हंति
 सर्वं हंति शनैश्चरः ॥ ६७ ॥ पित्तज्वरपरिपीडां चूडा मेपोदये
 वृषे च परिपुष्टिम् ॥ प्रज्ञा नृयुगमलग्ने कर्किणिचिररोगकंपथय-
 म् ॥ ६८ ॥ अमादिवातमचिराज्जनयति मृगराजलग्ने च ॥
 आरोग्यमंगनायां तौलिनि विदधाति रोगं च ॥ ६९ ॥ आख्याम-
 यकीटो बुद्धिविनाशं बलस्य नाशं च ॥ मेधां धनुषि विधत्ते मकरे
 सौख्यानि धनलाभम् ॥ ७० ॥ कुंभे बलप्रवृद्धिमारोग्यत्वं प्रभूत-
 धनलाभम् ॥ मीने करोति विमलां दृष्टिं पुष्टिं च तुष्टिं च ॥ ७१ ॥
 क्षौरं प्रशस्तं मृगचापलग्ने क्षियाश्च कुंभे मियुने वृषे च ॥ पुष्टिं
 बलं बुद्धिविवर्द्धनं च शेषेषु रोगं कुरुते भयं च ॥ ७२ ॥
 चूडाकर्म न कर्त्तव्यं तिग्मांशोर्दक्षिणायने ॥ चूडोपनयनं काव्यं
 नातिकर्णप्रवेधनम् ॥ ७३ ॥ क्षौरर्क्षे स्वकुलोद्भवेन विधिना चू-
 डा विधेया बुधैर्लग्नस्थे भृगुजे चतुष्टयगते जीवेऽथवा बोधने ॥
 मंदार्कावनिन्दनैश्च राशिना क्षीणेन युक्तेन वा लग्नो राशि-
 तृतीयभेषु विहिते लग्नोदये सर्वदा ॥ ७४ ॥ सूर्य्यं दक्षिण-
 गार्गचारिणि हरो सुप्ते निरंशे रवौ क्षीणे शीतरुचौ महीज-

यमयोर्वारे निशासंध्ययोः ॥ भुक्तेऽभ्यक्ततनौ विद्युद्धसमये-
 ऽलंकारयुक्ते शिरौ क्षौरे रोगभयं वदन्ति यवना मृत्युं
 तथाऽन्ये जगुः ॥ ७५ ॥ न स्नातमात्रगमनोत्सुकः पूषिता-
 नामभ्यक्तभुक्तरणकालनिवासनानाम् ॥ सन्ध्यानिशाकुज-
 दिनेषु तिथौ च रिक्ते क्षौरं हितं न नवमेऽह्नि न चापि वि-
 ष्ट्याम् ॥ ७६ ॥ दैवकार्ये पितुः आद्धे चंद्रस्यचपरिक्षये ॥
 क्षुरकर्म न कुर्यात्तु जन्ममासेऽथ जन्मभे ॥ ७७ ॥ रात्रि-
 भागः समाख्यातः स्वरांशोर्दक्षिणायनम् ॥ व्रतबंधादिकं
 तस्माच्चूडाकर्म च वर्जयेत् ॥ ७८ ॥ नृपाज्ञया ब्राह्म-
 णसंमतेन विवाहकाले मृतसूतके च ॥ बंधस्य मोक्षे क्रतुदी-
 क्षणे च सर्वेषु शस्तं क्षुरकर्म भेषु ॥ ७९ ॥ अधिमासे
 च यत्क्षौरं जन्ममासे च जन्मभे ॥ न भवेत्तत्र कल्याणं शुभ-
 कृत्त हि संस्मृतम् ॥ ८० ॥ राजा कुर्यात्पंचमे पंचमेऽह्नि
 क्षौरर्क्षे वा श्मश्रु तस्योदये वा । त्यक्त्वा ताराः पंचसप्तत्रिपूर्वा
 यात्राकाले नैव कार्यं च शुद्धे ॥ ८१ ॥ शुद्धेषु यानि
 मुनिभिः क्षौरधिष्ण्यानि तानि च ॥ दन्तनखकूर्च
 रचनास्वतीवशुभानि वै ॥ ८२ ॥ क्षौरं रवावुत्तरमार्गसं-
 स्थे संप्राप्तबोधे मधुसूदने वा ॥ अनोजसंख्यास्वपि तारकासु
 कुर्यान्नवम्यामथ तारकायाम् ॥ ८३ ॥ नक्षत्रे च
 करक्षपाकरगुरुज्येष्ठाधनिष्ठाश्विनीपौष्णादित्यनलार्कवारुणहरि-
 त्वाष्ट्रेषु शस्तेक्षणे ॥ कर्त्तव्यं क्षणदाकरे चरुवत्ति
 क्षौरं सुतारान्विते क्षौरर्क्षे न नचेह्नि पर्वणि तथा विष्ट्यांच

पठ्यामपि ॥ ८४ ॥ चंद्रे च सप्तोपचयाद्यसंस्थे तिथावरि-
के शशिवृद्धिपक्षे ॥ प्राचीमुखः सौम्यसुखोपि भूत्वा कुर्यान्नरः शौ-
रमत्युत्कटः स्यात् ॥ ८५ ॥ इति चूडाकरणम् ॥ अर्के-
नुकूले शशिनि प्रशस्ते तारावले चेंदुविवृद्धिपक्षे ॥ अयु-
ग्मवर्षेशुभदंः शिशूनां कर्णप्रवेधं मुनयो वदन्ति ॥ ८६ ॥
ताराचंद्रेनुकूलेहि शस्ते भास्वति वाक्पतौ ॥ अजे संघत्सरे
प्राहुः कर्णवेधविधिं बुधाः ॥ ८७ ॥ स्वात्यश्विनीहस्त-
पुनर्वसौ च चंद्रेनुकूले गुरुशुक्रवारे ॥ वेध्यौ तु कर्णावचरे
च लग्ने तिष्येदुचित्राहरिरेवतीषु ॥ ८८ ॥ हस्तादि-
तिश्रवणमित्रधनिष्ठभेषु पौष्णाश्वितिष्यमनुदिवाकरेषु (?) ॥
जीवेंदुनंदनसितेंदुहितेनराणां कर्णप्रवेधकरणानि भृशं शुभानि
॥ ८९ ॥ त्विद्रपौष्णगुरुभेषु च वैष्णवेषु लग्नोपगे सुरपुरो-
धसि कर्णवेधम् ॥ कुर्यान्नथा (?) क्षुरकर्मभानि सर्वाण्यभीष्टफल-
दानि च कर्णवेधे ॥ ९० ॥ मैत्रेहवेत्रे हरिगुरुसहिते
स्वातिपौष्णाश्विनीषु शक्रादित्येशसौम्ये शिशिरकरसुते
भार्गवेंदौ गुरौ च ॥ पक्षे शुक्ले नचास्तंगतवति भृगुजे नै-
व रिक्ते तिथौ च केंद्रे जीवे भृगौ वा सहजार्पुगतैः पापकैः
कर्णवेधः ॥ ९१ ॥ शुष्यत्यर्कदिने (?) शशिदिनेस्यारे तथाकर्ण-
योः सौरे रंध्रविहीनता श्रवणयोः पृथ्वीसुतेत्रद्युतः ॥ एवं भद्रक्रम
त्परंध्रमपरं स्यात्कर्णयुग्मं बुधे जीवे चातुवपु युग्मकर्ण-
वहतिः स्याच्छोभने भार्गवे ॥ ९२ ॥ सूर्य्यं योगवियोगशो-
कमरणं कर्णप्रवेधे नृणां भौमे ऋष्यति शीतवह्निरविजे मृत्यो-

भयं प्रत्यहम् ॥ सोमे शीर्णतनुर्जवेच्छिशुरथो चैकं वधे भद्रकं
 जीवे भार्गववासरे बहुमुखं चित्रोपमं कर्णयोः ॥ ९३ ॥
 कुजाकर्कजचंद्राणां वारे कर्णे तुरुद्यतः(?) ॥ गुरुशुक्रबुधानां
 च कर्णयुग्मं तु शोभनम् ॥ ९४ ॥ कर्णवेधो विनिर्दिष्टो विलम्बे
 च बृहस्पतौ ॥ तदभावे त्रिकोणस्थे चंद्रस्थे तदभावतः ॥ ९५ ॥
 लाभे तृतीये च शुभः समेतैः पौषैर्विहीने शुभराशिलम्बे ॥ वेधौ
 तु कर्णावसरे खलम्बे (?) तिष्येदुच्चंद्रेहरिपौष्णभेषु ॥ ९६ ॥
 ॥ इति कर्णवेधः ॥ विद्यारंभः प्रशस्तो भवति मधुरिपौ
 प्राप्तबोधे सुधांशौ शस्तेतीक्ष्णद्युतौ च त्रिदशपतिगुराबु-
 द्भते वापि शुके ॥ अप्राप्ते सिंहराशौ दशशतकिरणो वापि
 दैत्यारिपूज्ये स्वाध्याये भानुशुक्रत्रिदशगुरुदिने लग्नसंस्थे
 च जीवे ॥ ९७ ॥ पुष्यो वा मूलमाश्लेषा हस्तश्र्विन्ना मृगस्त-
 था ॥ विद्यारंभे प्रशस्ताः स्युः पूर्वान्नितयमेव च ॥ ९८ ॥
 पूर्वात्रयं त्वाष्ट्रदिवाकराहिर्गुर्विदुमूलानि च शंकराणि ॥ दिनानि
 शुक्रार्कबृहस्पतीनां विद्योपविद्यासु हितप्रदानि ॥ ९९ ॥
 सापं रौद्रं करं सौम्यं गुरुं त्वाष्ट्रं तथादितिः ॥ ३०० ॥ हस्ता-
 दिती दुर्गुरुपौष्णसुरेज्यचित्रावातेशदेवतभुजंगमपूर्विकाणि ॥
 वारेषु जीवभृगुनंदनभास्कराणां विद्यासु चैव शुभदानं भवन्ति
 तानि ॥ १ ॥ विद्यारंभे गुरुः श्रेष्ठो मध्यमौ भृगुभास्करो ॥
 मरणं शनिभौमाभ्यामविद्या बुधसोमयोः ॥ २ ॥ प्रज्ञा-
 र्कगुरुशुक्राणां विषन्मंदमहीजयोः ॥ महती जडता चंद्रे बुधे
 नानाभियोगता ॥ ३ ॥ इति विद्यारंभः ॥ व्रते विवाहे ग्रह-

वर्षशुद्धिः कार्येति यत्नान्मुनयो वदन्ति ॥ साचैववर्षस्यच-
तुर्थभागं विहाय वर्षं किल केचिदन्ये ॥ ४ ॥ व्रतबंधे विवा-
हे वासरपरिकल्पमाहुराचार्याः ॥ आधानपूर्वगेके प्रसूतिः
पूर्वसदान्येषु(?) ॥ ५ ॥ प्रायः पाणिग्रहणे वर्षविशुद्धिं व्रतोपन-
यनेपि ॥ गर्भादिमाहुरेके मुनयो जन्मादिमपरे च ॥ ५ ॥
सत्यपराशरमुनयो गर्भादिमुदीरयन्ति वर्षाणाम् ॥ परिशुद्धिं
परिणयने व्रते जन्मादितश्चान्ये ॥ ७ ॥ प्रायः संस्करणं
प्राप्ते पंचमे हायने हितम् ॥ व्रतं गर्भाष्टमे कार्यमष्टमे नवमेपि
वा ॥ ८ ॥ गर्भाष्टमेऽष्टमेवाऽब्देपंचमे नवमेपि वा ॥
कार्यं विप्रस्य राज्ञस्तु दशाब्दे द्वादशे विशः ॥ ९ ॥ य-
उपनयनमाहुरिष्टं द्विजस्य गर्भाष्टमेऽष्टमे वाब्दे ॥ नोचे-
न्नवमे वर्षे शशिरविजीवेषु शस्तेषु ॥ १० ॥ गर्भाष्टमे भूति-
धनोतिरूपो वेदार्थनीतिनिपुणो नवमेष्टमे च ॥ प्रज्ञाविशेष-
विभवो भुवि पंचमे च सूतः कुलेपि विपुले सबलोधिक-
श्च ॥ ११ ॥ वर्षाणि यानि येषां तानि द्विगुणीकृतानीह ॥
नो सावित्रीपतनं विप्रादीनां भवत्येव ॥ १२ ॥ शस्तेशशिनि
सुरेज्येसवितरिशस्तेचमेखलाबंधः ॥ भवतिचिरायुर्विद्वानुक्ते-
संवत्सरेविप्रः ॥ १३ ॥ दिनकरशशिनौचेद्गोचरेशोभनेस्थेउद-
गयनगतेर्केलग्रयेगेप्रशस्ते ॥ हरिवसुकरचित्रासौम्यपौष्णाधि-
शक्रासलिलपवनपुष्यामेखलाबंधनेष्टाः(?) ॥ १४ ॥ मृदुध्रुवक्षि-
प्रचराश्वपूर्वादित्याच्युतार्द्राऽनिलमूलसार्पैः ॥ मौजीनिबंधं
प्रवदंतिसंतःसमस्तवेदाध्ययनेद्विजानाम् ॥ १५ ॥ हस्तात्रये

दैत्यरिपुद्वितीये शक्रेन्दुपुष्याश्विनिरेवतीषु ॥ वारेषु शुक्रा-
 र्कवृहस्पतीनां हितानुबन्धो द्विजमौजिवन्धः ॥ हस्तत्रयेतिप्यधनि
 ष्योश्चपौष्णाश्विशक्राऽदिति विष्णुभेषु ॥ शस्तेतिथौ चंद्रबले
 न युक्ते काप्यद्विजानां व्रतबन्धकर्म ॥ १६ ॥ शुक्लेपक्षे शुभस्थेशशि-
 निदिनकरे देवपूज्ये च सम्यग्वारे ज्ञानोऽसितस्य त्रिदशपतिगुराबुद्र-
 ते चापि शुके ॥ हस्ते चित्राश्विशक्रादिति वसुवरुणोपेन्द्रपुष्येन्दु-
 पौष्णे स्वातीष्वप्याहतासु स्मृतमुपनयनं मार्गवायैर्मुनीन्द्रैः १७।
 उत्तरायणगते दिवाकरे वीर्यवत्सु गुरुचंद्रज्ञानेषु ॥ क्षौरभेषु सक-
 लेषु देहिनां मौजिवन्धनविधिः प्रशस्यते ॥ १८ ॥ सप्तपराश-
 रपूर्वैः क्षौरे कथितानि यानि भानीह ॥ सहदंडकाष्ठभंगे व्रत-
 बन्धे तानि शस्तानि ॥ १९ ॥ अनुकूले निशानाथे शुभ-
 स्थानस्थिते रवौ ॥ चूडाकरणवत्कार्या मेखलाबन्धने स्थितिः
 ॥ २० ॥ क्षुरकर्मणि प्रदिष्टं यदिष्टफलदायकं दिनाद्यं तु ॥
 तन्मेखलादिसौम्ये भवति हिताय द्विजातीनाम् ॥ २१ ॥
 ताराचंद्रानुकूलेषु गृहाब्देषु शुभेष्वपि ॥ पुनर्वसौ कृतो विप्रः
 पुनः संस्कारमर्हति ॥ २२ ॥ माघे मासि महाधनो धन-
 पतिः प्रज्ञावलं फाल्गुने मेधावी भवति व्रतोपनयने चैत्रे
 चतुर्वेदवित् ॥ वैशाखे निखिलोपभोगसुखिता ज्येष्ठे वरिष्ठो
 बुधस्त्वापादेऽपि महामखप्रकरणप्राप्तप्रतिष्ठो भुवि ॥ २३ ॥
 माघे द्रविणशालाढ्यः फाल्गुनेऽपि दृढव्रतः ॥ चैत्रे भवति
 मेधावी वैशाखे कोविदो मतः ॥ २४ ॥ ज्येष्ठे गगननीति-

ज्ञस्त्वापाठे क्रतुभाजनम् ॥ शेषेष्वपि च मासेषु निषिद्धं नि-
 शि च व्रतम् ॥ २५ ॥ प्राज्ञो भवेत्कमलबंधुदिने द्विजन्मा
 वेदार्थपालनपरो व्रतबंधनेच ॥ चान्द्रि चिरं श्रुतिगुणैरपि
 जातजाड्यः कौजे व्रजेत्तनुगदेन विनाशमाशु ॥ २६ ॥ बौधेभि-
 योगरहितो मतिमांश्च जीवे मिश्रीभवेदवनिषैः परिपूरितोऽपि ॥
 मांडित्यमंडितकुलो विपुलोपभोगी वारे भृगोर्मरणमेति शनै-
 श्वरस्य ॥ २७ ॥ मेधा भानुदिने जडः शशिरगोश्चंद्रात्मजे
 बोधता पंचत्वं कुजमंदयोर्भृगुसुते वाग्मी बलीयान्सुखी ॥
 पट्कर्माभिरतः सुखी सुरगुरौ विद्वांश्चिरायुर्नरो धिष्ण्ये पाप-
 निपीडिते अहिमगौ मूढो गतायुर्भवेत् ॥ २८ ॥ मेघे भवति
 रुजातो धीमान्गविरोगशोकपरिहीणः ॥ गदवान्मिथुनवि-
 लम्बे विधुरो दीनः कुलारे च ॥ २९ ॥ करिकुलवैरिणि बल-
 वान्विद्यावानेव योपिति क्रूरः ॥ सुभगः सुखोपभोक्ता तौलिनि
 किल नाशमुपयाति ॥ ३० ॥ धनुषि धनाढ्यः श्रीमान्म-
 करे च घटे धनैः परित्यक्तः ॥ पट्कर्माभिरतः स्यान्मीने
 धनवान्प्रवक्ता च ॥ ३१ ॥ भृगुगुरुशशिपुत्रे केंद्रसंस्थैश्चपापै
 रिपुसहजगृहाये सूर्यमाहेयमंदे ॥ वृषतुरगकुलायां सिंहमीने
 प्रशस्तं व्रतकरणमिहोक्तं नाष्टमस्थे शशांके ॥ ३२ ॥ उदयति
 मृदुभांशे मूर्खतादौष्ठ्यमार्के क्षितितनयनवांशे पापबुद्धिजडः
 स्यात् ॥ जठमतिरुद्धपांशे सौम्यभावे पटुत्वं गुरुभृगुतनयांशे
 यज्ञभाग्यत्वमाहुः ॥ ३३ ॥ पट्कर्माभिरतः स्याद्यज्ञे सुरराज-
 पूजितस्यांशे ॥ दीर्घायुर्यपूर्णो गुणवान्भृगुजांशके विप्रः ॥ ३४ ॥

लग्नेसौरिदिवाकराऽवनिमुतानाशंवधं । वधनं वित्ते वित्त-
 विनाशमाशु सहजे नैरुज्यमिष्टागमम् ॥ वंधौबंधुविरोधमेव
 तनये पुत्रक्षयं दुष्टमे सौभाग्यार्थमुत्खानि दारमरणं यच्छंति
 जामित्रमे ॥ ३५ ॥ निधनमवनसंस्था मृत्युमर्थप्रणाशं
 तपासि विविधरोगान्धर्महानिं दिशंति ॥ वियतिरुच्चिर-
 भोगांस्तीव्रवृत्तंतथायेसुबहुविविधलाभंरिप्यगेऽर्थप्रहाणम्(?) ॥
 ॥ ३६ ॥ केंद्रस्थेऽमरमंत्रिणि प्रवरधीः पट्कर्मदीक्षास्थितो
 विद्वान्सौख्यगुणान्वितोऽथ भृगुणासाशंकितोधावकः ॥
 काणेनांत्यजसेवको दिनकृता राजोपसेवी भवेद्भौमेनायुध-
 वृत्तिरुज्जपतिना स्याद्वैश्यवृत्तिर्द्विजः ॥ ३७ ॥ पष्टेऽष्टमे
 शशधरे मरणं प्रयाति जीवे दिवाकरमुते विगुणोर्थहीनः ॥
 क्रूरः कुजेन मृदुतां विगुणेऽलसश्च सौम्ये पटुर्गुरुदिदुभूगुवि-
 कल्पो ॥ ३८ ॥ लग्ने गुरौ भृगुमुते नवपंचमस्थे चंद्रे
 सितांशकगतेः खिलवेदवेदी ॥ मंदांशगेषु गुरुभार्गवभाधि-
 पेपु विद्यार्थशीलरहितो भवति कृतघ्नः ॥ ३९ ॥
 जीवोदये जीवगृहोदये वा जीवांशके जीवसमीक्षिते वा ॥
 अल्पश्रुतोऽपि व्रतबंधनेषु वागीशतुल्यो भवति द्विजेंद्रः ॥
 ॥ ४० ॥ प्रशस्ते वाक्पतिगृहे तद्युक्ते बान्धवेश्मनि ॥
 तदेष्काणे नवांशे वा त्रिंशांशे चोदयांशके ॥ ४१ ॥ शा-
 खाधिपतौ बलवति केंद्रे वर्णाधिपे च जीवे च ॥ शस्तो मौंजी-
 बंधो बलहीनैः संकरोतिहितः ॥ ४२ ॥ ऋग्वेदाधिपति-
 र्जीवो यजुर्वेदाधिपः सितः ॥ सामवेदाधिपो वक्रः शशिजो-

थर्ववेदराट् ॥ ४३ ॥ जीवसितो विप्राणांक्षत्रस्यारोष्णगू
विशांचंद्रः ॥ शूद्राधिपः शशिसुतः शनैश्वरः संकरभवानाम् ॥
॥ ४४ ॥ वसंतसमयेदध्यादब्दे गर्भाष्टमेपि वा ॥ मेधावी
मेखलाबंधे जन्ममासेऽथ जन्मभे ॥ ४५ ॥ यज्वा वसं-
तसमये बहुवित्तभोगी गर्भाष्टमे विविधशास्त्रविशारदश्च ॥
वेदार्थपालनपरः खलु जन्ममासे ऋक्षेऽपि जन्मनि बहुकृतुभा-
जनं स्यात् ॥ ४६ ॥ जन्मोदये जन्मसु तारकासु मासे-
ऽथ वा जन्मनि जन्मचंद्रे ॥ वृत्तेन विप्रो न बहुश्रुतोऽपि
प्रजाविशेषैः प्रथितः पृथिव्याम् ॥ ४७ ॥ गर्भाष्टमे गर्गपरा-
शरायैः फलं यदुक्तं व्रतबंधनेषु ॥ ततोऽधिकं जन्मसु
तारकासु मासेऽथवा जन्मनि मानवानाम् ॥ ४८ ॥
अस्तंगते दैत्यगुरौ गुरौ वा ह्यर्क्षेऽपि वा पापयुतेऽप्यभुक्ते ॥
व्रतोपनीतो विवशैः प्रणाशं प्रयाति देवैरपि रक्षितश्च ॥
॥ ४९ ॥ नष्टे जीवे तथा शुक्ले निरंशे चैव भास्करे ॥ उपनीतस्य
विप्रस्य जडत्वं मृत्युमादिशेत् ॥ ५० ॥ पापेनोपहृते ऋक्षे
अनध्याये गलग्रहे ॥ वर्गे च प्रथमे चंद्रे न कुर्याद्भ्रतकर्मच
॥ ५१ ॥ न भूरिग्रहनिक्षेप्ते न पापोत्पातपीडिते ॥ न
रात्रौ न च संध्यायां नानध्याये गलग्रहे ॥ ५२ ॥ नो
संध्यागर्जिते प्राहुर्व्रतोपनयनं हितम् ॥ नच विष्टचामथाकाले
पष्ठ्यमासप्तवासरात् ॥ ५३ ॥ अकालगर्जितस्यादौ पर्व-
ण्याशौचकादिषु ॥ नानध्यायेषु वै कुर्यादुपरागदिने तथा
॥ ५४ ॥ अनध्यायाश्च संख्याता हेमन्ते चतुरष्टकाः ॥
एको विन्दीनसंध्यायां (१) द्वितीयायां मनीषिभिः ॥ ५५ ॥

मार्गशीर्षादिमासेषु चतस्रः कृष्णपक्षजाः॥क्रमशस्तिथयस्ति-
 स्रः सप्तम्यस्यादुरष्टका ॥ ५६ ॥ पौषादिविधुमासेषु कृष्णे
 चैवाष्टकात्रयम् ॥ एकाज्ञेयाश्विने मासे हायन्यश्वतुरष्ट-
 काः ॥ ५७ ॥ अष्टकाश्च समाख्याताः सप्तम्यादितिथित्रये ॥
 नार्थायीतात्र शास्त्राणि व्रतबंधं च वर्जयेत् ॥ ५८ ॥ एको
 विद्धि द्वितीयायां प्रेतपक्षे गते च या ॥ याचको जागरे
 जाते चैत्रावल्यापरेऽपि च (?) ॥ ५९ ॥ चातुर्मास्यसमाप्तौ च
 द्वितीयायां भवेत्तथा ॥ सर्वास्वेतासु नाध्यायाः पुराणे परि-
 कीर्तिताः ॥ ६० ॥ अष्टमी हंत्युपाध्यायं शिष्यं हंति
 चतुर्दशी ॥ अमावास्याभयं हंति प्रतिपत्सु न कीर्त्तयेत्
 ॥ ६१ ॥ यथायौधिष्ठिरीसेना गंगेयशरपीडिता ॥ प्रतिपत्पाठ-
 शीलस्य वियेव तनुतां गता ॥ ६२ ॥ आरंभादुत्तरं यत्र प्र-
 त्यारंभो न सिध्यति ॥ गर्गादिमुनयः सर्वे तमेवाहुर्गलग्रहम् ॥
 ॥ ६३ ॥ अष्टमी सप्तमीविद्धा त्रयोदश्यां चतुर्दशी ॥ प्रतिप-
 द्वितीयाविद्धा गलग्रह उदाहृतः ॥ ६४ ॥ वागीशशुक्रयोरस्ते
 कृष्णपक्षे गलग्रहे ॥ अनध्यायेपराह्णेच न कुर्यान्मौजिबंधनम् ॥
 ॥ ६५ ॥ त्रयोदश्यादिचत्वारि सप्तम्यादिदिनत्रयम् ॥
 चतुर्थी ह्येकतः प्रोक्ता अष्टावेते गलग्रहाः ॥ संध्यायां गर्जिते
 देवेशाश्चर्चितां करोति यः ॥ चत्वारि तस्य नश्यन्ति आयुर्विद्या-
 यशो बलम् ॥ ६७ ॥ दद्यान्नाकालवर्षे च व्रतोपनयनं बुधः ॥
 नानध्याये न भूकंपे न निर्धाते गलग्रहे ॥ ६८ ॥ मार्गस्य

पूर्णाभावाद्यादावष्टकातामकालनाम् ॥ पृष्टंकेचिदिदं प्राहुर्म-
धौमावेचफाल्गुने ॥ ६९ ॥ पौषादिचतुरो मासान्वृष्टा
वृष्टिरकालजा ॥ व्रतं यात्रादिकं तत्र वर्जयेत्सप्तवासरान् ॥
॥ ७० ॥ वृष्टिरकालप्रभवा चतुर्षु मासेषु पौषपूर्वेषु ॥
आसत्ताहं त्याज्यं व्रतमथ यात्रादिकं तत्र ॥ ७१ ॥ मार्गा-
न्मासात्प्रभृति मुनयो व्यासवाल्मीकिगर्गा यात्राचूडाव्रतकरण
विधौ वृष्टिदोषं वदन्ति ॥ नाडीजं वा सुरपतिगुरु वक्रदृष्टे-
रकालं मासावेतावशुभफलदौ मार्गपौषौ न शेषाः
॥ ७२ ॥ यावद्गुह्याजलपितनयाचुंबनायासस्त्रिभोदेवो दैत्यप्रम
थनपटुर्यावदेकांतशांतः ॥ अंजःशय्यापरिगततनुर्योग-
निद्रामुपेतस्तावद्वृष्टो भवति समयो ब्रह्मणो भाषितेन ॥
॥ ७३ ॥ वृष्टिः करोति दोषं तावन्नाकालसंभवा राज्ञः ॥
यावन्न भवति यातुर्वर्त्मनिचरणांकिता वसुधा ॥ ७४ ॥
गृहे रवींद्रोर्भवति प्रकपे केतूद्रमोल्कापतनादिदोषैः ॥
व्रते दशाहानि वदन्ति तज्ज्ञास्त्रयोदशाहानि वदन्ति केचित् ॥
॥ ७५ ॥ उद्वाहमाहुः शुभमंगनानामेकाहमेव व्रतबंध-
धने तु ॥ द्वयहं विहाय ग्रहणे नराणां सदैव सप्ताहम-
पि प्रयाणे ॥ ७६ ॥ एकरात्रं परित्यज्य कुर्घ्या-
त्पाणिग्रहं गृहे ॥ सप्तरात्रं प्रयाणे तु त्रिरात्रं व्रतबंधने
॥ ७७ ॥ अब्दे विशुद्धेषु न शोभनेषु दिनेशवागीशानि-
शाकरेषु ॥ हारीतमांडव्यपराशराद्यैर्नृदृष्टिदृष्टो द्विजमौ
जिबंधः ॥ ७८ ॥ केसरिगे सुरसचिवैवैवाद्रतपरिणयौ

यदा भवतः ॥ व्रतबंधे व्रतभंगोऽथविवाहे योपितां मृत्युः
 ॥ ७८ ॥ ऋजुरनुपहतो दीनः सुश्लिष्टो ब्राह्मणस्य
 पालाशः ॥ राक्षश्चौदुंबरजो वैश्यस्य तु विल्वसंभवः
 प्रोक्तः ॥ ७९ ॥ केशललाटघ्राणप्रमाणकानि त्वभीष्टफ-
 लानि ॥ क्रमशो विप्रक्षत्रियवैश्यानां दंडकाष्ठानि ॥ ७९ ॥
 इति व्रतबंधपटलः ॥ आरभ्य जन्मसमयाद्युवतेर्विवाहमो-
 जाब्दकेषु मुनयः शुभमादिशन्ति ॥ आधानतः प्रभृतिचा-
 समवत्सरेषु प्रोक्तस्तपोर्न शुभदस्तु विलोमवर्षे ॥ ८० ॥
 अयुग्मेऽविधवा नारी युग्मे च विधवा भवेत् ॥ तस्माद्गर्भा-
 न्विते युग्मे विवाहे सा पतिव्रता ॥ ८१ ॥ मासत्रयाद्बुद्ध-
 मयुग्मवर्षे युग्मे तु मासत्रयमेव यावत् ॥ विवाहशुद्धिं
 प्रवदन्ति सर्वे राश्युद्गमो ज्योतिषि जन्ममासात् ॥ ८२ ॥
 युग्माष्टमास्युवतेरपि जन्ममासान्मासत्रयं विवहने परमा-
 ष्डशुद्धिम् ॥ प्राहुः समस्तमुनयो विषमे तु वर्षे मासत्रयादु-
 परि तद्भवजन्ममासात् ॥ ८४ ॥ आदौ मासत्रयं नेष्टं
 युगसंवत्सरस्य च ॥ परतो वर्षशुद्धिश्च गर्भमासान्विता
 शुभा ॥ ८५ ॥ ग्रहाब्दशुद्धौ शुभदो विवाहो हीनेन
 हीनः कथितोऽगनानाम् ॥ शुद्धापकर्षेण स्वगादिशुद्धौ शुभे
 स्वगे वत्सरशुद्धिशेषम् ॥ ८६ ॥ ग्रहवत्सरसंशुद्धौ विवाहं
 शुभदं जगुः ॥ अन्यथा ग्रहशुद्धौ वा न वर्षे केवले शुभे ॥ ८७ ॥
 गृहवत्सरशुद्धिश्च नार्त्तकालमपेक्षते ॥ स्वस्थे सर्वमिदं चिं-
 त्यमित्याह भगवान्मृगुः ॥ ८८ ॥ चतुर्भिः पद्भिरष्टाभि-

दशद्वादशभिस्तथा ॥ अब्दैर्विवाहिता कन्या प्रतिष्ठां नैव
 गच्छति ॥ ८९ ॥ द्वादशे दशमे वाऽब्दे चतुर्थे वा चतुर्दशे ॥
 अष्टाष्टमे द्वितीये वा कन्यकोढा प्रशस्यते ॥ ९० ॥
 करोति वैधव्यकरोऽतिशोकं दौर्भाग्यमात्यंतिकमर्थनाशम् ॥
 युग्मे च वर्षे विहिते विवाहे न कन्यका वृद्धिमुपैति कापि ॥
 ॥ ९१ ॥ अष्टवर्षा भवेद्गौरी दशवर्षा तु कन्यका ॥ संप्राप्ते
 द्वादशे वर्षे परतस्तु रजस्वला ॥ ९२ ॥ संप्राप्ते द्वादशे
 वर्षे कन्यां यो न प्रयच्छति ॥ मासि मासि रजःप्राप्तौ पिता
 पिबति शोणितम् ॥ ९३ ॥ माता चैव पिता चैव ज्येष्ठभ्राता
 तथैव च ॥ त्रयस्ते नरकं यांति दृष्ट्वा कन्यां रजस्वलाम्
 ॥ ९४ ॥ वर्षाष्टमे मृत्युमुपैति कन्या बंध्याथवा विघ्नकरी
 वरस्य ॥ स्याद्द्वादशे वित्तविवर्जिता च पाणिग्रहे तौ परिवर्ज-
 नीयौ ॥ ९५ ॥ यस्तां विवाहयेत्कन्यां ब्राह्मणो मद-
 मोहितः ॥ असंभाष्यो ह्यपांक्त्यः स विप्रो वृषलीपतिः ॥
 ॥ ९६ ॥ राजग्रस्तेऽथवा युद्धे पितृणां प्राणसंशये ॥
 अतिप्रौढा तु या कन्या न तु कालं प्रतीक्ष्यते ॥ ९७ ॥
 अतिप्रौढा तु या कन्या कूलधर्मविरोधिनी ॥ अविशुद्धापि
 सादेया लग्नचंद्रबलैर्विना ॥ ९८ ॥ विवाहोत्तरपक्षेषु
 अंतरामृतसूतके ॥ पूर्वं संकल्पितं द्रव्यं दीयमानं न दु-
 प्यति ॥ ९९ ॥ इतिविवाहे वर्षशुद्धिः ॥ लोकाचार-
 स्तावदादौ विचिंत्योदशे देशे या स्थितिः सैव कार्या ॥ लोके
 दिष्टं पंडिता वर्जयन्ति दैवज्ञोऽतो लोकमार्गेण यायात् ४०० ॥

कुलस्य देशस्य च चित्तवृत्तिर्न खण्डनीया विदुषा
 कदाचित् ॥ दोषं गुणं वापि गुणं च दोषं यो भाव-
 येज्ज्यौतिषिकः सचाज्ञः ॥ १ ॥ बृहस्पतौ गोचरशोभनस्थे वि-
 वाहमिच्छन्ति हि दाक्षिणात्याः ॥ रवौ विशुद्धं प्रवदन्ति गौडा
 न गोचरा मालवके प्रमाणम् ॥ २ ॥ भौमे विशुद्धे यमुनातटो-
 ऽद्वा हिमालयस्थाः शशिनः शुभर्क्षे ॥ इतिदेशाचारः ॥
 त्रिपद्दशैकादशगो दिनेशः सुतार्थसौभाग्यसुखप्रदः
 स्यात् ॥ वैधव्यदाताष्टमराशिसंस्थः शेषे रुजं दुःखशुचं क-
 रोति ॥ २ ॥ जन्मनि भानौविधवापतिसुतयुक्ताभवत्युपचय-
 क्षे ॥ शेषगृहस्थे कन्यानाशः कन्यातुरा नूनम् ॥ ४ ॥ जन्मन्य-
 थेच नारी भवति सविधवा वित्तहीना द्वितीये निःस्वा पाताल-
 संस्थे तदनु हतसुता सप्तमे नष्टकामा ॥ मृत्यौ प्रामोति मृत्युं
 व्ययनवमगृहे रोगशोकी क्रमेण शेषे राशौ विवाहे विपुलधन-
 वती सौख्यमानार्थयुक्ता ॥ ५ ॥ बंध्या चार्थविवर्जिताथ
 मुदिता दौर्भाग्यदुःखातुरा स्वल्पाऽपत्यवती पतिप्रियतमा बंधु-
 च्युता बंधकी ॥ निःस्वा सौख्यसमन्विता सुतधनप्रीत्यन्विता
 निःसुखा व्यूढाऽनुक्रमशः प्रचण्डकिरणे जन्मादिराशि-
 स्थिते ॥ ६ ॥ आद्ये रोगभयं धने निधनता नष्टप्रजा पंचमे
 पाताले मदाविह्वला पररता कामे विमार्गस्थिता ॥ भर्ता नाश-
 मुपैति चाष्टमगते कन्याक्षयं चाष्टमे प्रभष्टा नवमे ध्रुवं दिनपतौ
 शेषेषु शस्तं जगुः ॥ ७ ॥ द्वितीयपुत्राह्वयगः प्रप्ताकरस्त्रयो-
 दशाहात्परतः शुभप्रदः ॥ अत्रितया (१) दशादिवसात्परोव्रतबंध

नायेषु ॥ ८ ॥ रविरशुभराशिस्थः शुभराशिगमिष्यत्यत्कात्र
 योदश(?) ॥ भौमः पंचदशाहानि मासार्द्धादधिकं बुधः ॥ श्रेष्ठामा
 सश्च वार्गीशो दिनमेकं निशाकरः ॥ ९ ॥ मंदो मासोत्तरं वर्षं
 सितः पादोनमासकम् ॥ यावदभ्युदितस्तिष्ठेत्तावत्तावत्फलं
 शिखी ॥ १० ॥ अशुभराशिगे सूर्य्यं शुभराशिपुरोभवेत् ॥
 त्रयोदशादिनं त्यक्त्वा शेषं च शुभमादिशेत् ॥ ११ ॥ त्रयोदश-
 दिनान्यर्कः कुर्यात्सौख्यं च भूमिजः ॥ बृहस्पतिर्मासानष्टौ
 वत्सरं चार्कनंदनः ॥ १२ ॥ सार्द्धं दिनं तुशीतांशुर्मसैरेका
 दशैस्तमः ॥ प्रवेशे चाशुभाः सर्वे बुधशुक्रौ दिनद्वयम् ॥
 ॥ १३ ॥ इति विवाहशुद्धिः ॥ जन्माष्टगो द्वादशागः सुरे-
 ज्यो वैधव्यकृत्स्विष्ट (?) ॥ दौर्भाग्यदाता दशमश्चतुर्थः शेषेषु
 सौभाग्यसुतार्थकृत्स्यात् ॥ १४ ॥ जन्माष्टमांत्यभवनेषु पति-
 प्रणाशं कन्याक्षयं हि सहजारिगतः करोति ॥ जीवश्चतुर्थ-
 दशमश्चिरदुर्भगत्वं सौभाग्यवित्तसुखदः परिशेषभेषु ॥ १५ ॥
 जन्माष्टांत्यगृहस्थितेन गुरुणा भर्तुर्विनाशो ध्रुवं पठस्थे तु चि-
 राद्भवेच्च विधवा कन्या तृतीये न तु ॥ दौर्भाग्यं दशमस्थि-
 तेन नियतं (?) स्वाच्चतुर्थस्थितेशेषस्थेन चिराद्भवेत् विधवा
 पुत्रार्थसौख्यान्विता ॥ १६ ॥ द्वादशदशमचतुर्थे जन्मनि पञ्चा-
 ष्ठमे तृतीये च ॥ प्रार्थित्यातिगृहस्थे जीवे वैधव्यमाप्नोति ॥ १७ ॥ स्वो
 ज्ञेगुरौ स्वभवने भवनेऽथ मित्रे मित्रांशके स्वभवनेऽथ गतांशकेषु ॥
 कामान्यजन्मनि धनेऽपि चतुस्त्रिकेषु पुत्रार्थसौख्यपतिवृद्धि
 करो विवाहे ॥ १८ ॥ उच्चस्थः स्वगृही सुहृद्वनगो वाचस्प-

नित्यशः पूर्णायुर्विविधार्थसौख्यजनको जन्माष्टगो वा भवेत् ।
 नीचस्थोरिगृहेदिवाकरकरस्थाप्यानुगामीचतदृष्टो नष्टफलं द-
 दाति नियतं वैधव्यपुत्रापदम् ॥ १९ ॥ इति बृहस्पतिशुद्धिः ॥
 आयेवैभवनाश्रये च विधवा साश्रययाम्ये स्मृता शेषेषु क्षय-
 दोषशोकमरणं व्याध्यायनिष्ठं बहु ॥ प्रीतिर्जन्मसु तारकासु
 परतः संज्ञानुरूपं फलं चंद्रेचोपयमायसप्तमगते सौभाग्य-
 सौख्यासयः ॥ २० ॥ जन्मत्रिपट्सप्तदशायगोऽपि श्रेष्ठोऽष्ट-
 मस्थे निधने विधत्ते ॥ वंध्यात्वमद्वादशपंचमस्थेशेषेषु दौर्भाग्य-
 ग्यरुगादिकारी ॥ २१ ॥ वैधव्यमेति निधने निधनं चतुर्थं
 चंद्रे चिरजसुतधर्मधनं व्ययस्थे ॥ वैधव्यदुःखगदरोगभयानि
 कन्या प्राप्नोति शेषभवनेषु सुतार्थसंपत् ॥ २२ ॥ दिवाकरे
 दूदरापट् तृतीयप्रभूतपुत्रार्थवधूसुखप्रदौ ॥ भवेदुपाकृत्तनुसप्तम-
 स्थः शशीप्रशस्तः सविता तयोर्न तु ॥ २३ ॥ वैधव्यबं-
 धनकरौ निधनप्रयातौ दौर्भाग्यदुःखजनकौ द्विचतुर्थसंस्थौ ॥
 क्षुत्कासदौ नवमगो धनहानिदौ च वंध्यात्वबंधनकरौ सुतिरिष्ट-
 गौच ॥ २४ ॥ तारानुकूलफलदः शुभदः स्ववर्गस्वोच्चेऽपि शी-
 तकिरणः सुहृदस्त्रिमागे ॥ शस्तोऽष्टवर्गपरिशोधितगोचरेण पक्षा-
 दिशुद्धिविपरीतविशुद्धिशुद्धिः ॥ २५ ॥ सप्तमायदशपट्त्रिजन्मगो
 नेष्टदोद्विनिधनोपगैर्ग्रहे ॥ बंधुरिष्फनचपंचमस्थितैः स्वेष्टदोय-
 दिविलोमवेधगः ॥ २६ ॥ जन्मत्रिपट्कादशसप्तमस्थोपि
 नेप्यतेचंद्रः ॥ पंचमनवांत्याष्टचतुर्दिवेधगोवामदृष्टफलः ॥
 ॥ २७ ॥ जन्मराशिगतश्चंद्रो जन्मतः पंचमो ग्रहः ॥ स्थितो

यदा तदाचेंदुर्वेधगो विफलःस्मृतः ॥ २८ ॥ पंचमस्थानग-
 श्वंद्रो जन्मराशिगतो ग्रहः ॥ यदा तदा विपर्यस्तो वेधगः शुभदः
 स्मृतः ॥ २९ ॥ यस्य गोचरफलप्रमाणता तस्य वेधफल-
 मिष्यते नवा ॥ प्रायशो न बहुसंमतं त्विदं स्थूलमार्गफलदो हि
 गोचरः ॥ ३० ॥ होराशावपचयगते जन्मभे वापि
 वासो हानिर्हीनादुदुगणपतो वृद्धिरापूर्यमाणैः ॥ पक्षस्यादावु-
 पचयगते हानिरापूर्यमाणे वृद्धिमुक्त्वाहसति हिमगौ कृष्णप-
 क्षादिसंस्थे ॥ ३१ ॥ सितपक्षादौ चंद्रे शुभेशुभं पक्षमशुभम
 शुभे च ॥ कृष्णेगोचरशुभदो न शुभपक्षः शुभतोऽन्यः ॥
 ॥ ३२ ॥ उपचयगृहयुक्तः सव्यगः शुरुपक्षे शुभमभिलपमाणः
 सौम्यमध्यस्थितो वा ॥ रविशशिगृहयुक्तः कारकैर्केऽपि
 चेंदुर्जयसुखधनदाता तत्प्रहर्तान्यथास्थः ॥ ३३ ॥
 अश्रित्य चंद्रस्य बलानि सर्वे ग्रहाः प्रयच्छन्ति शुभाशुभानि ॥
 मनःसमेतानि यथेन्द्रियाणि कर्मण्यतां यांति न केवलानि
 ॥ ३४ ॥ चंद्रबलेन विहीनो न मनःपरितोपदः कियारंभः ॥
 अन्यगुणैरपि युक्तो जरीव रमणो नहि स्त्रीणाम् ॥ ३५ ॥
 क्रकचोमृतयोगश्च दिनंदग्धंतथैवच ॥ चंद्रे शुभे क्षयं यांति
 वृक्षा यज्रहता इव ॥ ३६ ॥ चंद्रेशुद्धिगोचरे वा वेधे पक्षादि
 केपिवा ॥ शुभे शीतकरे कुर्प्यावात्रापाणिग्रहादिकम् ॥
 ॥ ३७ ॥ अष्टवर्गपरिशोधितः शशी श्रेष्ठतां समनुवर्त्तते
 सदा ॥ जन्मगोपि हि तदा प्रशस्यते योष्टवर्गशुभदः
 सशोभनः ॥ ३८ ॥ अष्टवर्गविशुद्धेषु गुरुशतिंशुभानुषु ॥

व्रतोद्वाहौ च कर्तव्यौ गोचरे न कदाचन ॥ ३९ ॥
 गर्गव्यासपराशरादिमुनिभिर्मार्गाबुधौ कीर्तितावेको गोचरगो-
 ष्टवर्गविहितश्चान्यस्तयोर्गोचरः ॥ चूडायां व्रतपाणिसंयति-
 विधौ प्रोक्तोष्टवर्गः पुनर्यात्रायामपि पूजितो मतमिदं
 सत्यस्य जीवस्य च ॥ ४० ॥ विवाहयात्राव्रतपुंविधानं
 कुर्याद्ब्रह्मर्षिर्गोचरशोभनस्थैः ॥ नित्यं जयार्थं तु जवोष्टवर्गं
 संशोधितैस्तैर्विदधीत यात्राम् ॥ ४१ ॥ अष्टवर्गेण ये शुद्धास्ते
 शुद्धाः सर्वकर्मसु ॥ अविशुद्धा न शुद्धाः स्युर्निर्दिष्टा
 यवनादिभिः ॥ ४२ ॥ महाष्टवर्गसंशुद्धाः स्वे ग्रहास्ते शुभप्र-
 दाः ॥ व्रतोद्वाहे च गमने शस्ते नेष्टफलप्रदाः ॥ ४३ ॥
 सूक्ष्माष्टवर्गसंशुद्धिः स्थूला शुद्धिस्तु गोचरे ॥ तस्माद्गोचरमु-
 त्सृज्य फलमष्टकवर्गतः ॥ ४४ ॥ योष्टवर्गपरिशुद्धिर्वीर्य-
 गः सःशुभाशुभफलप्रदो ग्रहः ॥ योपितांपरिणये विशे-
 पतो गोचरेऽन्यतरतारमात्रके ॥ ४५ ॥ यथोदये चंद्रम-
 सः प्रकाशो दिनं गतानां सुखकैरवस्य ॥ तथाष्टवर्गग्रहलग्न-
 शुद्धौ कार्यस्य पुंसां भवतीति शुद्धिः ॥ ४६ ॥ अमावता
 गोचरशोभनानां शुद्धिं वदेद्भागुरिरष्टवर्गात् ॥ वैधव्यकन्या-
 क्षपयेत्तु योगे जन्माष्टवर्गस्य वदेन्न शुद्धिम् ॥ ४७ ॥ तारास्तु
 जन्मसंप्रत्यरिक्षेमायशुभकष्टाः ॥ मित्रातिमित्रसंज्ञाश्चेताः
 संज्ञानुरूपफलाः ॥ ४८ ॥ सर्वकार्येषु(?) तारास्तिष्ठोऽशुभप्रदाः ॥
 पंचमी च समाख्याता मध्यमा मुनिपुंगवैः ॥ ४९ ॥ तारा
 विषज्जन्मविनाशसंज्ञा (?) पिलास्तु तिस्रो भयदाः प्रदिष्टाः ॥

प्राज्ञैः प्रमादादपि नाभियोज्याः क्षौरे प्रयाणे व्रतपौष्टिकेषु
 ॥ ५० ॥ स्नानाभिषेकव्रतमंगलानि विवाहविद्यादि तथो-
 पदेशाः ॥ एते प्रशस्तास्त्रिषु जन्मभेषु विहाय यात्रां शुरकर्म
 भेषजम् ॥ ५१ ॥ सर्वमंगलकार्याणि त्रिषु जन्मसु कार-
 येत् ॥ विवाहस्वेदभेषज्यं यात्रां क्षौरं च वर्जयेत् ॥ ५२ ॥
 जन्मर्क्षपरिणीता स्यात्कदाचिद्भर्तृवल्लभा ॥ अध्यान्नकर्मणो(?)
 नूढासततं पतिवल्लभा ॥ ५३ ॥ जन्मर्क्षे प्रमुदिता भर्ता-
 रं चाभिनन्दते कन्या ॥ धनधान्यभूषणयुता भवनेऽति-
 संपत्करे शशिनि ॥ ५४ ॥ उद्वेगकलहरोदनविभ्रम-
 शीला विपत्करीज्ञेया ॥ क्षेमप्रसन्नहृदया विगतभया रोगही-
 ना च ॥ ५५ ॥ प्रत्यरिगे बलशोभावैरागभृता कलहरो
 गसंतप्ता ॥ आज्ञाप्रसिद्धकारी सुमनोन्यासाधके भव-
 ति ॥ ५६ ॥ रोगो जन्मसु तारकासु कथितः कार्य-
 प्रणाशोचिरादारोग्यं द्रविणं च वाञ्छितफलं चायुः सदा
 संपदि ॥ ताराया विपदो भवन्ति विपदि प्रारब्धकार्यक्षयः क्षेमारो-
 ग्यधनप्रसादमुदितः क्षेमाविघ्नेयास्वपि ॥ ५७ ॥ पंचम्याम-
 चिरं मनोतितरलं कार्यं प्रसिद्धं प्रति स्त्रीवल्लभं द्रविणं प्रमोदम-
 तुलं प्राप्नोतिपृष्ठचामपि ॥ ५८ ॥ सप्तम्यामपिशोकनाशमशुभं
 नानागदव्याहतीरष्टम्यां धनधान्यसौख्यविजयानेवं नवम्या
 मपि ॥ ५९ ॥ भवति तदा दिवसायं शिवमथअशिवाय
 सर्वदा सर्वम् ॥ विपदपि नैधनसंज्ञा भवति हि तारा यदा
 दिवसे ॥ ६० ॥ नैधनगे बहुदुःखा निधनं समुपैति शोचिता

पत्या ॥ प्रियदर्शनासुरूपा मैत्रे पत्युः प्रियाचैव ॥ ६१ ॥
 परमे मैत्रे सुभगा पतिदयिता विगतरोगरिपुर्नीतिः ॥ सितपक्षे
 शुभफलदोऽथविपतारास्वपि शशांकः ॥ ६२ ॥ पापाख्यात्रि
 विधायं चतुर्दशविंशतिस्त्रियता(?) ॥ सिद्धिफलाकरी(?) विंशति
 संज्ञाः क्रमात्कथिताः ॥ ६३ ॥ सिद्धिदा वृद्धिदा चैव मृत्यु-
 दा च विशेषतः ॥ प्रत्यरिनाम तारा सा त्रिप्रकारा प्रकीर्तिता
 ॥ ६४ ॥ इतिताराशुद्धिः ॥ वासोवर्षमनोजमिच्छति
 तथा रैभ्योऽयनं चोत्तरं स्त्रीनाशादरिभंविहाय मुनयो मांडव्य-
 शिष्या जगुः ॥ चैत्रं प्रोज्झ्य पराशरः कथयति पौषं च दौर्भाग्य-
 दमापादादिचतुष्टयं न शुभं किंचित्प्रदिष्टं शुभैः ॥ ६५ ॥
 मंगलेषु विवाहेषु कन्याया वरणेषु च ॥ प्रशस्तमासाः
 शस्यन्ते चैत्रपौषविवर्जिताः ॥ ६६ ॥ ऊढा दक्षिणमार्गगे
 दिनपती नैव प्रतिष्ठां व्रजेत्कन्येत्याह समस्तशास्त्रनिपुणो
 रैभ्यो मुनीनां वरः ॥ साध्वित्युत्तरमार्गगे सुतधना येता-
 न्विहायापरे चैत्रं पौषघृतं हरेश्च शयनं शेषं जगुः शोभनम्
 ॥ ६७ ॥ मांडव्यशिष्यैः शुचिपूर्वमासाः पंचैव नेष्टा
 युवतेर्विवाहे ॥ दौर्भाग्यदुःखाप्रजतासहिष्णुदुःखानिनिन्यं
 क्रमशो भवंति ॥ ६८ ॥ आपादे धनधान्यभोग-
 रहिता नष्टप्रजा श्रावणे वेश्या भाद्रपदेऽश्विने च भरणं दुःखा-
 र्दिता कार्तिके ॥ पौषे प्रेतवती वियोगबहुला चैत्रे
 सद्गोन्मादिनी तन्वंगेषु विवाहिता सुतवती चारी समृद्धा
 भवेत् ॥ ६९ ॥ नोत्पातपापदिवसे च तिथौ च रिक्ते

नास्तंगतेमरगुरौ भृगुनन्दने च ॥ संधौ नवर्त्तयनयोर्न च
 राहुकेतुसंदर्शने किल विवाहविधिर्विधेयः ॥ ७० ॥
 हरौ प्रसुप्ते न च दक्षिणायने न चैत्रमासे न च पौषसंज्ञिते ॥
 तिथौ च रिक्ते शशिनि क्षयं गते रवीन्दुभौमार्किदिनेषु
 चास्तम् ॥ ७१ ॥ कन्यायां कर्कसंस्थे मिथुनहरिगृहे
 केचिदाहुर्मुनीन्द्रा मेघे चापे च राशौ दिवसपतियुते सिंहसंस्थे
 च जीवे ॥ केचित्सुप्ते च देवे दिनकरकिरणैर्लुप्तशुक्रप्रकाशे
 विद्यारंभं विवाहं सुरवरभवनं नैव कुर्याद्बृहं च ॥ ७२ ॥
 व्यतीपाते तिथौ रिक्ते क्रूराहे वैधृतौ तथा ॥ चेत्रे पौषे तथा
 विष्ट्यां नोद्वाहं कारयेद्बुधः ॥ ७३ ॥ इति मासादिशुद्धिः ॥
 दंपत्योर्दिनवारराशिरहिते तारानुकूले रवौ चंद्रे चार्कि-
 कुजार्कशुक्रवियुते मध्येथवा पापयोः ॥ त्यक्त्वा च
 व्यतिपातवैधृतिदिनं विष्टिं च रिक्ता तिथिं क्रूराहानथ पौषचै-
 त्ररहिते लग्नांशकेनायुषे ॥ ७४ ॥ त्यक्त्वा चैत्रमुदक्प्रचारिणि
 रवौ मार्गे च मासे मिथः स्त्रीपुंसोर्दिनवाटराशिरहिते योषि-
 ञ्छुभे भास्करे ॥ लग्नाच्चांशुमतश्च सप्तमगृहे शून्ये विवाहः
 शुभः कुर्यान्न व्यतिपातवैधृतिदिने नो विष्टिदुष्टेऽहनि
 ॥ ७५ ॥ अर्केऽनुकूले शशिनि प्रशस्ते तारावले चंद्रविबु-
 द्धिपक्षे ॥ अयुग्मवर्षे विहिते विवाहे पुत्रादिभिर्बुद्धिमुपैति
 नित्यम् ॥ ७६ ॥ यद्यपि सुरगुरुमूर्घ्यौ शस्तौ कथितौ
 विवाहयोगे तु ॥ सकलगुणोदययुक्ताग्नावाशुद्धिः परा गौ-
 ढे ॥ ७७ ॥ शुद्धिं विलोक्य खलु वर्षदिनेश्वराणां

प्राहुः प्रशस्तमखिलं विधिवद्विधाय ॥ स्त्रीपुंसयोः शुभदिने
 समुहूर्तलग्ने नक्षत्रयोजनविधिः शुभरुत्तयोः स्यात् ॥ ७८ ॥
 अन्योऽन्यतो दिनवनैधनगश्च नेष्टो निःसप्त(?)जामरणवैरिवि-
 योगदोषः ॥ द्विद्वादशे निधनताऽप्रजतात्रिकोणे (?) ॥ ७९ ॥
 प्रीतिः परा निगदिता समसप्तके च शेषेष्वनेकविधिसौख्य-
 सुतार्थसंपत् ॥ द्विद्वादशे भवति वित्तविहीनता च
 सौभाग्यसौख्यमपरे च सुतार्थतापि ॥ ८० ॥ मरणं चैव
 वियोगो विधवापट्काष्टके पराऽभिरता ॥ अनप-
 त्यता त्रिकोणे द्विद्वादशे तु दारिद्र्यम् ॥ ८१ ॥
 त्रिकोणपट्काष्टधनव्ययेषु पापं प्रदानं शुभमन्यत्रेषु ॥ आपा-
 ठपूर्वेण चतुष्टयेन काम्योविवाहो न च चैत्रपौषे ॥ ८२ ॥
 दशमं चतुर्थयोगे भवति युवत्या धनं च पुत्राश्च ॥ समसप्तकेपि
 नित्यं बहुपुत्रत्वं सुखं चैव ॥ ८३ ॥ एकादशे तृतीये कुलवृ-
 द्धिर्भवति चाशुनियमेन ॥ राक्ष्येक्येनसुतार्थप्रीतिः स्वर्क्षेण
 धनलब्धिः ॥ ८४ ॥ पट्काष्टके च भवनाधिपामित्रभावमेका-
 धिपत्यमवलोक्य वरस्य राशिम् ॥ कामं विवाहसमयः शुभरु-
 न्तराणां तारा भवेद्यदि परस्परतोऽनुकूला ॥ ८५ ॥ मरणं
 तारविरोधे ग्रहरिपुत्रावे चिरवियोगः ॥ नरनार्घ्याः पट्काष्ट-
 के वैरमवश्यं तदाराभ्योः ॥ ८६ ॥ सौहार्दे शुभयो(?)चाऽपि
 तयोरेकाधिपत्येपि च तारामित्रसुमित्रजन्मशुभदा क्षेमा च
 संपत्करी ॥ पट्काष्टे व्ययधने(?) योगेऽपि पुंयोपित्तोः प्रीत्याहुः
 सुतवृद्धिचित्तजनकः काम्यो विवाहस्तदा ॥ ८७ ॥ एका-

धिपत्ये चतयोः सुहृत्वे राशिर्वशित्वे च भवेद्विवाहः ॥ द्विपंच-
 पङ्कशिशिगतेऽपियोगे तारा विनष्टेनृविरोधमेति ॥ ८८ ॥
 चित्रादियोगेऽपि पङ्कशिकादौ ताराधिपत्यपरिधनारख्या ॥
 वर्ज्या विवाहादिषु कीर्तिता च प्रीतिः परा जन्मसु तारका-
 सु ॥ ८९ ॥ भुजनवदशैकादशानागैर्धनभेदुनपुनधिष्येपु(?) ॥
 नक्षत्रेषु च तारा भवन्ति परस्परविशुद्धाः ॥ ९० ॥ गोकन्या-
 मकरैर्नृयुग्घटधदैः कीटाञ्जमनैरपि स्यात्सिंहाजधनुर्धरैर्नवसुतै-
 रन्योन्यतो राशिभिः ॥ कष्टामित्रविपत्करा(?) पुरहितैर्योगा-
 स्तबोद्धाहिता पुत्राणां सुचिरायुषां च जननी वित्तान्विता
 कन्यका ॥ ९१ ॥ सिंहाजवाजिभिरथालिकुलीरमनैः क-
 न्यामृगास्यवृषभैर्घटतौलियुग्मे ॥ जन्मादितारकशुभैर्नवपंचमा-
 र्थ्यैर्नारीप्रभूतसुतवित्तसुखान्विता स्यात् ॥ ९२ ॥ चापा-
 लियुग्मे घटभृन्मृगेषु कर्केजके सिंहकुलीरमे च ॥ जूकातु-
 लायां वृषभे नृयुग्मे द्विर्द्वादशेपार्थकरा युवत्याः ॥ ९३ ॥
 सिंहः कुलीरेण मृगेण कुंभस्तौलिः स्त्रिया चापधरेण कीटः ॥
 विसारिणाजो वृषभे नृयुग्मे द्विर्द्वादशे भूरिधनप्रदाः स्युः ॥
 ॥ ९४ ॥ मकरः करिकुलरिपुणा योपा मेपेण शपस्तुलया ॥
 घटकर्कटौ वृषधनुषी अलिमिथुनौ च वैरविधौ ॥ ९५ ॥
 मकरसकेशरिमेपयुवत्या सहमीनकुलीरघटे वा ॥ धनुर्वृष-
 वृश्चिकमन्मथगामी मरणकराश्च पङ्कशयोगाः ॥ ९६ ॥ मकर-
 सनाथं मिथुनं कन्याकलशौ मृगैर्द्रमीनौ च ॥ वृषभघटावलि-
 मेपौ चापकुलीरो च मित्रविधौ ॥ ९७ ॥ जलचरमिथुनसके

सरिमीना वृश्चिकमेपघटोयुवतीवा ॥ वृषभस्तौलिनिकामु-
 ककीटाः सुतधनप्रीतिपडष्टकयोगाः ॥ ९८ ॥ भवेन्निकोणे
 बहुपुत्रविजिद्विर्दादशे चार्थमुपैति कन्या । पट्टकाष्टके सौ-
 ख्यफलं विधत्ते स्त्रीणां विवाहं ग्रहमैत्रयोगात् ॥ ९९ ॥
 इति विवाहे राशियोजनविधिः॥ विनापरार्द्धं च कपालसं-
 धौक्रान्त्योश्च साम्ये गतगम्ययुक्ते ॥ सवैधृते च व्यतिपातयोगे
 पाणिग्रहे स्याद्विपक्षस्तुल्यः ॥ ५०० ॥ क्षेपकम् ॥ शुद्धे दिने
 विवाहे सुमुहूर्तयोगे तांबूलगंधकुसुमैः परिपूज्य मित्रान् ॥
 आत्मानुरूपकुलशीलधनाययूनेकन्याप्रदानमृदकं विसृजेच्चपाणौ
 ॥ १ ॥ हस्तोत्तरास्वातिमघानुराधाश्रावणशपूर्वादयनैर्ऋ-
 तेषु ॥ पुत्रार्थसौभाग्यसुखानि कन्या प्राप्नोति शेषेषु
 च भर्तृशोकम् ॥ २ ॥ रोहिण्युत्तररेवतीमृगशिरोमूलानु-
 राधामघाहस्तस्वातिपुतौलिघटधनुनृगंशेषुपाणिग्रहः ॥ स-
 ताऽष्टांत्यवहिःशुभैरुद्धपताका दशद्वित्रिरो (१) क्रूरैरुपाय-
 पडष्टगैर्न तु भृगौ पष्ठे कुजे वाष्टमे ॥ ३ ॥ पङ्क्तित्रिंशो
 ऽपि न भौममंदाः कुर्वन्ति सौभाग्यसुतार्थयुक्तम् ॥ मृत्या-
 वरोगान्निविधान्कलत्रे मृत्युर्विलम्बेऽथ विधिं द्वितीये ॥ ४ ॥
 सौरेऽथ युक्ते हिब्रुकोऽस्तदुःखं भौमेन सूर्य्येण च बंधुवेरम् ॥
 अंत्ययं पुत्रधनं सुतस्थे दुःशीलज्ञा (१) कर्मणि धर्मगैर्वा ॥
 ॥ ५ ॥ संपन्निवातं रिपुभे गुरुज्ञे धुनोतिकष्टं भुगुजे रवौच ॥
 व्ययं व्ययस्थे निधने च मृत्युं तृतीयगे देवरदत्तमाना ॥
 ॥ ६ ॥ त्रिकोणयोः स्त्रीजननी शशांके ह्याये समृद्धा सुभगा

भवने गौरीव शैलांगणे (१) ॥ १५ ॥ कन्यातुलामिथुनराशिषु
 लग्नेषु तेष्वन्यराशिषु च तद्भवभागेषु ॥ सौम्येषु समनिध-
 नांत्यबहिःस्थितेषु पापेष्वरतिसहजाऽष्टमलाग्रेषु ॥ १६ ॥
 दुर्ध्विष्णुप्रेऽर्थप्राप्तिगे शीतरश्मौ शुके षष्ठे नाऽष्टमैंगारके वा ॥
 जाभिवांशे स्वाधिनाथेन दृष्टे लग्नांशे स्यात्तद्विवाहः प्रशस्तः
 ॥ १७ ॥ कन्यातुलातृन्मिथुनेषु साध्वी शेषेष्वाध्वी
 धववर्जिता च ॥ निषेऽपि लग्ने द्विपदाश इष्टः कन्यादिलग्नैष्वा-
 पि नान्यभागः ॥ १८ ॥ लग्नांशपतिर्दुष्टः पुत्रायुर्थनवृद्धिदः
 पुंसाम् ॥ नारीणामस्तांशस्वामी निरीक्षितः शस्तः ॥ १९ ॥
 विलग्नान्शस्वनाथेन ययुद्वाहे न दृश्यते ॥ पुंविनाशस्ततोऽस्तां-
 शो यथेवं योपितस्ततः ॥ २० ॥ उदयास्तगतौ भागौ स्वेश-
 दृष्टौ शुभप्रदौ ॥ यथासंख्यं नृनारीणामन्यथा मरणप्रदौ ॥ २१ ॥
 यो यत्र कथितोऽंशो (१) नानारीनरसंज्ञितः ॥ चतुष्पदगमदृष्टे
 नित्यशस्तं प्रयाति सः ॥ २२ ॥ उदयास्तराशिनाथस्यां
 स्तांशे सत्त्वमुच्यते ॥ न दृष्टस्तेन लग्नं स्याद्विवाहे हन्यते
 स्त्रियम् ॥ २३ ॥ न सकलगुणसंपलभ्यतेऽल्पैरहोभिर्बहुतर-
 गुणयोगं योजयेन्मंगलेषु ॥ प्रभवति नहि दोषो भूरिभागे
 गुणानां सलिललव इवाग्नेः संप्रदीर्घेणस्य ॥ २४ ॥ गुण-
 शतमपि दोषः कश्चिदेको विवृद्धः क्षपयति यदि नान्यस्त-
 द्विरोधोगुणोऽस्ति ॥ घटमिव परिपूर्णं पंचगव्यस्य शक्त्यामति
 नयति सुरायाविदुरेकोऽपि सर्वम् ॥ २५ ॥ लुतकौतुकमंग-
 लो वरो मधुपर्काद्यशानादनंतरम् ॥ ज्वलिताग्निसमक्षमंगनपदा

मामोति शुभाऽशुभं ततः ॥ २६ ॥ घृतदधिमधुपर्कप्राशना-
दग्निसाव(?)धिशुभमशुभं वा पाणियेर्गेगनायाः ॥ बहुसुतमत-
मेतत्संप्रदानंप्रदानमुपयमनचंद्रालोकपेष्वे (?) व केचित्
॥ २७ ॥ दारामिहोत्रसंयोगं कुरुते योजने स्थिते ॥ परि-
वेत्ता स विज्ञेयः परीवित्तिस्तु पूर्वजः ॥ २८ ॥ परिवे-
त्ता परीवित्तिर्यया च परिविद्यते ॥ ते सर्वे नरकं यांति
दातृयाजकपंचमाः ॥ २८ ॥ खंजवामनकुब्जेषु गद्रूपेषु
जडेषु च ॥ जातांधे बधिरे मूके नवोदा परिविद्यते ॥ ३० ॥
कन्याहस्तेनाष्टौ हस्ता वेदीशतांगुलाचोर्द्ध्वम् ॥ स्तम्भाश्चतु-
र्षु कोणेष्वभिरमणीया द्वयोर्मध्ये ॥ ३१ ॥ संस्थाप्य
घटानष्टौ जलपूर्णाश्चूतपल्लवसमेतान् ॥ ऐंद्रायैरभिषेको
होमो विप्रार्चनं दानम् ॥ ३२ ॥ इति विवाहपटलं समा-
प्तम् ॥ संध्यातपारुणितपश्चिमदिग्बिभागे व्योम्नि स्फुरद्वि-
मलतारकसन्निवेशे ॥ उच्चैर्गवांखुरपुटोच्छलितैरजोभिर्गोधू-
लिरेष कथितो भृगुजेन योगः ॥ ३३ ॥ यावत्कुंकुम-
रक्तचंदननिक्षोप्यस्तं न यातो रविर्यावच्चोदुगणो नभस्त-
लगतो नो दृश्यते रश्मिभिः ॥ गोभिः स्वामिखुराग्रभागद-
लितैर्व्याप्तं नभः पांशुभिः सा वेला धनधान्यवृद्धिजननी गो-
धूलिका शस्यते ॥ ३४ ॥ प्राच्याः प्रायो हीनवर्णाः सगोपाः सं-
ध्याकालं प्राहुरिष्टं न शेपाः ॥ यावच्छांतिं गोरजो ना-
भ्युपैति तावत्तेषां चित्तशुद्धिर्विवाहे ॥ ३५ ॥ पिंडीभृते
वसंते च ज्येष्ठापादे च मध्यमे ॥ प्रावृषार्द्धस्थिते जानौ

शरद्यस्तंगतेऽपि च ॥ ३६ ॥ हेमन्ते च गते सूर्ये संध्या-
 यां माघफाल्गुने ॥ योगोऽयं मुनिभिः प्रोक्तो गोधूलिरिति
 चोत्तमः ॥ ३७ ॥ गोधूलिं त्रिविधां वदन्ति मुनयो नारी-
 विवाहादिके हेमन्ते शिशिरे प्रयाति मृदुतां पिंडीकृते भा-
 स्करे ॥ ग्रीष्माद्धास्तामिमे वसंतसमये भानौ गतेऽदृश्यताम् ॥
 सूर्यं चास्तमुपागते भवति सा प्रायः शरद्वर्षयोः ॥ ३८ ॥
 नास्मिन्ग्रहा न तिथयो न च विष्टिताराः क्रक्षाणि नैव जन-
 यन्ति कदापि विघ्नम् ॥ अव्याहतः स तु तदैव विवाहकाले
 यात्रासु चायमुदितो भृगुजेन योगः ॥ ३९ ॥ अशुभेऽपि
 शशिनि प्रतिकूलभेषु पापेष्वपि क्षितिसुतेऽपि विलग्नभागे ॥
 गोधूलियोगमपरे परिकीर्तयन्ति स्त्रीणामपत्यपरिसौख्यवहं
 विवाहे ॥ ४० ॥ शुभाशुभयुतं नूनं राशेर्दोषं विनिर्दिष्टम् ॥
 विहाय लग्नविच्छेपं गोधूलिं ग्राह चासुरिः ॥ ४१ ॥ लग्नं
 यदा नास्ति विशुद्धमन्यद्गोधूलिकं साधु तदा दिशन्ति ॥
 लग्नेऽविशुद्धेऽप्यतिवीर्ययुक्तं गोधूलिकं नैव फलं विधत्ते ॥
 ॥ ४२ ॥ इति गोधूलियोगः ॥ नानावक्रपरिश्रमेण बहुना
 किं विस्तरेणोच्यते गर्गाद्यैर्न तु संमतं स्मृतिमतं नैव कचि-
 द्दृश्यते ॥ तस्मात्सारतरं करोमि रुचिरं योगं दशाख्यं ध्रुवं
 येनोढा सुजगा भवेदविधिना मानार्थसौख्यान्विता ॥ ४३ ॥
 अश्विन्यादित एव यत्र सविता यच्चेष्टमृक्षं तयोः संख्याख्यैककृ-
 तर्तुदिग्भवतिथिधृत्यूनविंशं नखाः ॥ भंगार्थं दशयोगके प्रक-
 थिता व्यूढात्र योपिद्धुवं वेधव्याप्रजतां प्रयाति मरणात्प्रा-

नोति दुःखानि च ॥ ४४ ॥ शून्यैकवेदनवेदशक्तुप्रयु-
 क्तः पंचैकनागशिशिरांशुनवैकखात्रि ॥ सोऽध्यक्षमिदुयुतभा-
 नुसमन्वितं च भागं च देयमृदुभिर्दशयोगचक्रात् ॥ ४५ ॥
 अश्विन्यादौ शशी यत्र तत्रादौ पुत्रवान्श्रविः ॥ अपूर्णस्यैक-
 पूर्णत्वं तदार्द्धेनैवशोधयेत् ॥ ४६ ॥ कौबेरयाम्यप्रगुणेन
 दंडाश्चतुर्दश स्थाप्य करग्रहेषु ॥ पूर्वापरस्यां पुनरेकदंडभागं
 दशाचक्रमिदं वदन्ति ॥ ४७ ॥ पूर्वस्यामस्तिदण्डार्थमधिर-
 चिता कृत्तिकादिक्रमेण चक्राणामष्टकानां गणनविधिरयं
 वक्षिणावर्त्तकेन ॥ विध्वस्तैरेकदंडं परिणयनविधौ क्रूरसौम्ये
 शशांकः कुर्याद्वैधव्यरोगसुतधनमरणं सौख्यसंपद्दिनाश-
 म् ॥ ४८ ॥ आश्लेषामृगरेवतीमघामूलोत्तराषाढचित्रा-
 न्येव धनिष्ठा(?) ॥ आश्लेषायां व्यतीपातो मघायां परिधस्तथा
 ॥ ४९ ॥ चित्रायां वैधृती स्याच्च मूले नवजनांतकम् ॥
 परामुखो विश्वदेवेतुत्रिमुश्च त्रिमुश्चनाह्वये (?) ॥ ५० ॥
 रेवत्यां शूलमित्याहुर्गंडचक्रं यमेनतु ॥ कृत्तिकाकालदंडश्च
 सौम्यं वज्रमुदाहृतम् ॥ ५१ ॥ इत्येते दारुणा नित्यं दश
 योगाः प्रकीर्तिताः ॥ ५२ ॥ वेदेदुशैलरामा ३७१४ यमवेदेदु-
 युगा ४१४२ स्तथैकस्वर्तुशराः ५६०१ ॥ शशिवेदुर्तुशराः
 ७६४१ सप्तवसुसमुद्रवसवश्च ८४८७ ॥ ५३ ॥ नवनवयमलरंध्राः
 ८२९९ पटिशून्यतुरंगवसवः ८७०६ ॥ वस्वंवरयमशशिनो
 १२०८ गुणां विरैकयमलास्तथा २१०३ ॥ ५४ ॥ एते खंडा हता
 दाभ्यां हरेच्चाष्टगुणे क्रमात् ॥ शेषे पटिगुणे लब्ध्वा दश योगाः

प्रकीर्तिताः ॥ ५५ ॥ यो दशायोगदशमे कर्म यदा वा स्थि-
 तं कुरुते ॥ सदहनधृतमिव नचिरादलीनतां मानवो याति ॥
 ॥ ५६ ॥ दशायोगे हृते ऋक्षे कर्माणि कुर्वतः सदा ॥
 वदन्ति केचिदाचार्या ध्रुवं मरणमादिशेत् ॥ ५७ ॥ दशायोगे
 महाचक्रे प्रमादाद्भियते यदि ॥ क्रूरसौम्यग्रहेणापि दंपत्योरेक-
 नाशनम् ॥ ५८ ॥ इति दशयोगचक्रम् ॥ पूर्वं कुबेरे
 वरुणे च याम्ये दिङ्मण्डले सप्त भवंति रेपाः ॥ ताभिर्यतीनां
 विदितार्थसिद्धा वदन्ति ते सप्तशलाकचक्रम् ॥ ५९ ॥ सचे
 सप्तविनिपारोपिका(?)तिर्यगूर्द्धमथरुत्तिकादिकम् ॥ लेखयेदग्नि-
 जिता समन्वितमेकरेखगमनेनभियते ॥ ६० ॥ चक्रे शला-
 कादंडपतिते विद्धः शशिरुदौर्भाग्यं परवेश्मसंगनिर्जति
 कुर्याद्विरागं शुभैः (?) ॥ दिग्भांता कुलटा पराभ्रमर-
 ता पापग्रहैः पुंश्चली वंशच्छेदकरी विहाय कुलटामार्गं वि-
 मार्गे रता ॥ ६१ ॥ यस्याः शशी सप्तशलाकमित्रः क्रूरेण
 सौम्येन च सा विवाहे ॥ रक्तशंकेनैव रुरोदमाना स्मशान-
 भूमिं दिनपे प्रयाति ॥ ६२ ॥ विद्धि सप्तशलाकाख्ये
 विधवा रक्तवाससा ॥ पुनर्यात्यचिरान्जारी मुखागोमुखचं-
 द्रिकाम् ॥ ६३ ॥ एकदंडस्थिते पापे विवाहे यदि दीयते ॥
 पमनाभं भवेत्तत्तदेव कन्यापि चेद्भवेत् ॥ ६४ ॥ यस्याः
 शीतकरोविद्धः पापैः सप्तशलाकजे ॥ विवाहे मरणं तस्य
 तेनैव रक्तवाससा ॥ ६५ ॥ इति सप्तशलाकाचक्रम् ॥
 नान्यैः समेतः शुभरुच्छशांकः केषांचिदिष्टचै बुधजीवयुक्तः ॥

क्रूरग्रहाणां दिवसे विवाहः शीतिः शुभानां तदहः समोऽस्याः ॥
 ॥ ६६ ॥ दारिद्र्यं रविणा कुजेन मरणं सौम्येन न स्युः प्रजा
 दौर्भाग्यं गुरुणा सितेन सहते चंद्रे च सापत्न्यकम् ॥ प्रव्रज्या-
 र्कसुतेन सेंदुजगुरो वांछन्ति केचिच्छुभं ह्याद्यैर्मृत्युरसग्रहैर्बहु-
 विधा दीक्षा प्रवासः शुभैः ॥ ६७ ॥ पापांतस्थे निशानाथे
 पापसंपर्कगेऽपि वा ॥ शुभकर्मशुभाशंसी नैव कुर्ष्यात्कदाचन
 ॥ ६८ ॥ सकूरे वा शशिनि क्रूरद्वयमध्यगे विलम्बे वा ॥
 शुभकर्माणि शुभेषु नैव दिशेन्नराणां हि ॥ ६९ ॥ शशिनि
 क्रूरसमेते क्रूरद्वयमध्यमवनसादे वा ॥ शुभकर्माणि संचरतां
 विनिर्देश्यं शुभं कर्म ॥ ७० ॥ भवति यदा तुहिनांशुः कर-
 द्वयमध्यगो विलम्बे वा ॥ यात्रादीनि तदानीं नोपदिशेदिष्ट-
 कर्माणि ॥ ७१ ॥ संचरता न विनिर्देश्यं शुभं कर्म(?) ॥ तारा
 पतिविलम्बे वा दुरितग्रहमध्यगः ॥ विवाहादिप्रयाणेषु त्यजे-
 च्चैनं जिजीविषुः ॥ ७२ ॥ इति क्रूरयुतक्रूरमध्यगतचंद्रचिन्ता ॥
 सुररिपुविरोधे सुररिपुभोगे विवाहने कन्या ॥ जारं जारागमेऽपि
 यजति न कार्यं क्रमेणापि ॥ ७४ ॥ विचरति सहैकरा-
 शि शशिनि क्रूरेण राहुणा वापि ॥ परिणीता पतिमरणं
 भरणमवाप्नोति दिवसे ॥ ७५ ॥ राहुसमेते चंद्रे प्राप्ते पाणि-
 ग्रहे कन्या ॥ परपुरुषासक्तमना नीचैरपि चापाति सा संगम् ॥
 ॥ ७६ ॥ सप्तमस्थे निशानाथे सकूरे विहमेऽपि वा ॥ चिरं
 कन्या भवेद्दूढा पतिसौख्यपरिच्युता ॥ ७७ ॥ इति राहु-
 वेधयुतचंद्रचिन्ता ॥ चंद्रात्सप्तमराशिगे दिनकरे त्यक्ता

धनैः कन्यका सोमेन प्रमदा प्रयाति मरणं सौरेण वंध्या
 तथा ॥ जीवः शुक्रशशांकजैः शुभकराः केचिद्वदन्ति क्रमाद्भ-
 र्तृप्राप्तितदीक्ष(?) चास्तभवने नित्यं प्रवासान्विता ॥ ७८ ॥
 यात्राविवाहादिशुभक्रियासु क्रूरग्रहादस्तगतः शशांकः ॥
 बलैः समेतोपि बहुप्रकारं करोति नाशं नचिरान्नराणाम् ॥
 ॥ ७९ ॥ पुंसवनं पाणिग्रहणं तथोपनयनं च ॥ चंद्रात्सप्त-
 मभवने रविजार्दकुजादिभिर्जेटम् ॥ ८० ॥ भास्करा-
 र्किंकुजाकांतं मृगांकात्सप्तमं त्यजेत् ॥ विवाहे विधवा
 नारी पुंसि गर्भो विनश्यति ॥ ८१ ॥ स्त्रीणां विवाहे
 विबलैरुपेताः पत्युः प्रणाशं विहगा विदध्युः ॥ त्यक्त्वा
 तथा दैत्यगुरुं गुरुं च निशाकरादस्तगृहं प्रपन्नाः ॥ ८२ ॥
 सौरारजविबुधराहुरर्वादिशुक्रा दद्युः प्रसह्य खलु सप्तमराशि-
 संस्थाः ॥ वैधव्यबंधनभयक्षयचित्ताशव्याधिप्रवासमरणानि
 यथाक्रमेण ॥ ८३ ॥ पापात्सप्तमगःशशी यदि भवेत्पापेन
 युक्तोऽथवा यत्नेनापि विवर्जयेन्मुनिमताद्दोषोऽपि संकथ्यते ॥
 यात्रायां विषदो गृहेषु मरणं सौरे च रोगो महानुद्वाहे
 विधवा व्रतेपि मरणं पुंसःसशूलंगना ॥ ८४ ॥ इति जामित्र-
 चिंतः ॥ मित्राश्रये मित्रसमीक्षितो वा मित्रांशके मित्रसमा-
 गतो वा ॥ क्रूरग्रहादग्रगतोऽपि सोमः समीहितार्थं वितरेन्न-
 राणाम् ॥ ८५ ॥ स्वोच्चे स्वमित्रभवने सुहृदीक्षितो वा
 भास्वन्मयूखाविकलीकृतदिङ्मुखो वा ॥ जामित्रदोषमपकृत्य
 इमं करोति सोमः समीहितफलं खलुमानवानाम् ॥ ८६ ॥ तुंगात्रि-

कोणभवनेऽवनिजे निजे वा सौम्यादिमित्रगृहगोऽपि तदीक्षितो
 वा ॥ जामित्रवेधजनितानपहृत्य दोषान्दोषाकरः सुखमनेकविधं
 विधत्ते ॥ ८७ ॥ स्वोच्चेऽथवा स्वभवने स्फुटरश्मिजालः
 सौम्यालये बुधगृहे शुभवर्गयोगे ॥ जामित्रकादिपरिसंचित-
 दोषरार्शि हित्वा ददाति बहुराः सुखमेव चंद्रः ॥ ८८ ॥ क्रूरग्र-
 हादस्तगतोपि सोमः स्वोच्चस्थमित्रालयगोऽथ पूर्णः ॥ मित्रे
 क्षिपश्यन्स(१)समस्तदोषं पूर्णं विधत्ते विहितार्थसिद्धिम् ॥ ८९ ॥
 अनिघस्थानसंत्योपि प्ररास्तफलदः शशी ॥ सौम्ये भागेऽ-
 धिमित्रेण बलिनात्र निरीक्षितः ॥ ९० ॥ प्रातोदयःप्रातबलोऽ-
 पि चंद्रःसौम्येक्षितः सौम्यसमन्वितोऽपि ॥ निहत्य चाशेषमरि-
 ष्टमिष्टं फलं विधत्ते तुहिनांशुमाली ॥ ९१ ॥ इति चंद्रकृ-
 तजामित्रप्रकरणम् ॥ तारास्तत्र न गण्यंते यत्र चंद्रो बलो-
 त्तरः ॥ स्वामिना पारंतुष्टेन भृत्यः क्रुद्धो निरर्थकः ॥ ९२ ॥
 यच्छति भूषणमतुलं तारापिदृश्यते नभसि ॥ तदपि न विना
 चंद्रबिंबेन (१) ॥ ९३ ॥ यद्यपि तारानिकरैःसकलैः परिपूर्णं-
 तं नभो भाति ॥ तदपि न याति विकारां तेन विना चंद्रबिंबेन
 ॥ ९४ ॥ न भवति मनोऽनुकूलकर्मारंभःसुलग्नलाभेऽपि ॥
 चंद्रेऽविमले पतिरिव वृद्धः पीनस्तनवतीनाम् ॥ ९५ ॥
 तिथिरेकगुणा प्रोक्ता वारश्चैव चतुर्गुणः ॥ ऋक्षं षोडश-
 मित्याद्ध्युर्योगश्चैव शताधिकः ॥ ९६ ॥ सहस्रांशो रविः
 प्रोक्तश्चंद्रो लक्षगुणाधिकः ॥ वर्जयित्वा चलं सर्वं
 तस्माच्चंद्रबलावलम् ॥ ९७ ॥ एवं योगे न कर्तव्यं चंद्रमा

यत्र दुर्बलः ॥ नैवेह धारयेद्वर्णान्निपतन्ति महाद्रुमाः ॥ ९८ ॥
 इति चंद्रबलम् ॥ कृष्णपक्षे शशिनः प्रभावसाराबलं दिवा दे-
 यम् ॥ विदेशगे वा विकले च पत्न्यौ सर्वाणि कार्याणि
 करोति भार्या ॥ ९९ ॥ कृष्णे बलवती तारा शुक्ले च
 बलवाञ्छशी ॥ तस्मात्कार्म्यं प्रयत्नेन विशुद्धे चंद्रतारके ॥
 ॥ ६०० ॥ ताराबले न कर्तव्या चंद्रमा यत्र दुर्बलः ॥
 दुर्बले नैव शुक्रः स्यात्प्रारब्धविषये यतः ॥ १ ॥ यद्यपि
 बलवांश्चंद्रो विदग्धैश्च कथ्यते मुनिभिः ॥ कुरुते तथा
 विधुरितं द्वियं च सप्तस्थिता तारा ॥ २ ॥ शस्तः शशी
 तारबलेन पुंसां रविस्तु शस्तः शशिनो बलेन ॥ शेषास्तु
 शस्ताः सवितुर्बलेन महीसुतायाः क्रमशो वरिष्ठाः ॥ ३ ॥
 इति राजमार्तण्डे ताराबलं संपूर्णम् ॥ सौम्ये सुहृन्निज-
 भवने चंद्रे तुंगत्रिकोणकथितेपि ॥ चंद्रो यदा तदानीं दोषो न
 दोषो दोषाय ॥ ४ ॥ स्वसुहृत्रिकोणराशौ शुभस्य वा शशी
 यत्र ॥ अणुतामपि प्रयातेवासस्यान्नाशनं तत्र ॥ ५ ॥ शुभ-
 दग्रहस्य भवने भवति यदीदुःकलावशेषोऽपि ॥ तारा शुभदापि
 शुभा भवति तदानीं नरेद्राणाम् ॥ ६ ॥ शशिनि परिस्फुटकिरणे
 स्वतुंगभवने स्ववर्गे वा ॥ क्षौरादिकोपकरणे शतदोषो न
 दोषाय ॥ ७ ॥ यदा भवति शीतांशुः कलादिबलसं-
 युतः ॥ तदा ताराविरोधे हि कार्यं कुर्यादतंद्रितः ॥ ८ ॥
 इति ताराच्छेदः ॥ ज्येष्ठापादभाषणभाद्राश्विनमाघकार्ति-
 काभैत्रः ॥ पौषोप्यनिष्ठफलदः प्रथमागमने बधूनाम् ॥ ९ ॥

भर्तुर्गहविशोभने दिनपतौ नास्तंगते भार्गवे सूर्यःकी-
टघटाजगे शुभदिने पक्षे च रुष्णेतरे ॥ हित्वा दिक्प्रतिलोमगौ
बुधसितौ लालाटगं दिक्पतिं चानीता गुणशालिनी नवव-
धूर्नित्योत्सवे नन्दते ॥ १० ॥ वैशाखेसुमगाप्रभूतधनिनी
मार्गे च पुत्रान्विता चापाढे मुखरा स्वभावकुटिला बंध्या
पतिद्वेषिणी ॥ भोगे क्षांतिविरोधिनी सुचपला शुश्रूषया
योगिनी ज्येष्ठे निर्द्धनताधिपक्षजननी वैशाखमार्गान्विते
॥ ११ ॥ मासे फाल्गुनिके क्रमेण कथिता पुत्रार्थसौख्या-
न्विता नीहारांशुधनोदितिगुरुब्रह्मानुराधाश्विनी ॥ शक्रो
हस्तभवायुवारुणहरित्वाष्ट्रेप्रशस्तेतिथौ कुंभाजालिगते रवौ
शुभकरे प्राप्नोदये भार्गवे ॥ जीवारास्फुजितां दिने नव
वधूत्तमप्रवेशः शुभः ॥ १२ ॥ भास्करे रोगयुक्ता च परपुरु-
परता बुधे ॥ भौमे मृत्युमथायाति प्रवेशेऽवशिष्टाःशुभाः ॥
अष्टपुत्रवतीजीवेचंद्रेलक्ष्मीप्रवर्द्धिनी ॥ १३ ॥ अतिप्रिया
भवेच्छुके ह्यष्टपुत्रवती शनौ ॥ नंदायां पुत्रजननी भद्रायां
मृत्युरेवच ॥ जयापूर्णाकुलंबृद्धी रिक्ता संतापकारिणी ॥ १४ ॥
॥ इति नववधूप्रवेशः ॥ उदितो यतोऽर्थतश्च भ्रमणे पदा-
रभेषु चारस्थः ॥ तत्रिविधं शुक्रं त्याज्यं तत्रोदयो यत्नात् ॥
प्रतिशुक्रबुधशनिविष्टिहतादिगघः कुरुते नृपतिर्गन्ने ॥
मदिरामुदिताकुलिताप्रमदैवंकुलटापरवेशमरता ॥ १६ ॥ न
प्रतिशुके सिद्धिं प्रबलोऽप्यर्थः प्रवाति यातृजान् ॥ कान्त्ये-
त्प्रतिभृगुं विजिगीषुर्नास्तगे शुके ॥ १७ ॥ दिव्यदिव्ये-

मगेहराजे संध्यार्कोपगते विदीधितौ ॥ शुक्रे प्रवसन्नरोथं संया-
ति बुधे च विलोमसंस्थिता (१) ॥ १८ ॥ कल्पव-
पुपि ग्रहे गते प्रतिलोमे नीचगे वाऽस्तगे भृगौ ॥ बलसज्जो-
पि नृपोवश्यं शत्रोर्वशंयाति ॥ १९ ॥ एवंविधेषु शुके
यायायदि चंद्रजोनुकूलस्थः ॥ प्रतिबुधयातस्थान्ये संत्रा-
णेन ग्रहाः शस्ताः ॥ २० ॥ एकग्रामे पितुः स्थाने दुर्भिक्से
राजविपुवे ॥ मानिना नीयमानायाः प्रतिशुक्रो न दुप्यति
॥ २१ ॥ इति प्रतिशुक्रचिंता ॥ रेवत्यां च धनिष्ठासु हस्ता-
दिषु च पंचसु ॥ शंखविद्रुमयुक्तानां परिणामं प्रशस्यते ॥ २२ ॥
न धारयेद्बिद्रुमशंखमुक्ता आदित्यपुष्योत्तररोहिणीच ॥ दध्या-
च्च पौष्णाश्विनिवासवेषु भर्तुः सुखार्थं करपंचकेषु ॥ २३ ॥
बुधगुरुसितवारे त्यक्तारिक्ते तिथौ च पितृवसु (१) चित्रामैत्रपु-
ष्योत्तरेषु ॥ रजतकनकरत्नं शंखरत्नप्रवालं शुभमिह च समंत्रं
धार्यमाणं वराणाम् ॥ २४ ॥ चित्रोत्तरेषु पितृभूमैत्रपिता-
महेषु चित्रार्कयोर्वसुपुनर्वसुतिप्यभेषु ॥ शंखप्रवालमणिमौक्ति-
कहेमरत्नादंतोपभोगकरणानिशुभप्रदानि ॥ २५ ॥ पुनर्वसु-
तिप्यशशांकहस्तश्रविष्ठमित्रोत्तरचित्रभेषु ॥ वारे भृगो-
रात्मजजीववौधे धार्यं चमुक्तामणिहेमरत्नम् ॥ २६ ॥ शंख-
विद्रुममुक्ताद्यं पुष्यादित्योत्तरेषु च ॥ धारयेन्न च रोहिण्यां
भर्तुर्जीवनकांक्षिणी ॥ २७ ॥ अस्तंमते भृगुसुते शयने च विष्णो-
र्जन्माष्टपापसहितेन च वैविदध्यात् ॥ रिक्तेंदुमानुदिवसांशकव-
र्जिते च रक्तादिकं च पुटकं युवतिः कथंचित् ॥ २८ ॥ इति
शंखाद्यलंकारः ॥ ब्रह्मानुराधवसुपुष्यविशाखहस्तचित्रोत्त-

रासुपवनादिचवाजिपौष्णाः ॥ सौख्यं भवेदभिनवांवरधारणे-
 पु मृत्युप्रमोदयशिवौ व्यसनाय शेषाः (?) ॥ २९ ॥ हस्तादि-
 पंचकपुनर्वसुवासवाश्वितिष्यप्रजापतिषु सोत्तररेवतीषु ॥ द-
 ध्यान्नवांवरमथाजमुजंगमाग्यपित्र्येशभेषु भरणीषु च नैव
 धार्यम् ॥ ३० ॥ हस्तात्पंचकदितिगुरुवसुपौष्णितिसुधारभ्यो-
 यमितरेषु वस्त्रं शिषपित्र्यौ मृत्युदौ नृणाम् (?) ॥ ३१ ॥
 हानिः सूर्यदिने व्रणं शिशिरगौ भौमे रुजापीडितं बौधे
 बंधुसमागमः शुभसुखं जीवे विपक्षक्षयः ॥ उत्तुंगस्तनकामि-
 नीसुखभवं नानाविधं भार्गवे रोगारातिभयं भवेदभिनवं वासः
 शनौ विभ्रतः ॥ ३२ ॥ सूर्ये चाल्पधनं व्रणं शशिदिने
 क्लेशः सदा भूमिजे वस्त्रं लाभकरं बुधे सुरगुरौ विद्यागमः
 संपदः ॥ नानाभोगरतिप्रसादवनिताविद्यादिलातं भृगौ
 देव्यं शाश्वतरोगमेव कुरुते धृत्वांवरं सौरिणा ॥ ३३ ॥
 रविणा जुदयते वस्त्रं सोमे शोकजलप्लुतम् ॥ अंगारके भवे-
 न्मृत्युः सर्वं हन्ति शनैश्वरः ॥ ३४ ॥ मध्ये दग्धे वाससः
 कर्दमादौ लिप्तं चेष्टं पारिते चापि विद्यात् ॥ पार्श्वे भागे स्याद्द-
 शांते च सौख्यं धौते दोषैर्न स्वयं फाटिते च ॥ ३५ ॥
 लिप्ते मसीकर्दमगोमयाद्यैश्चित्रे प्रदग्धे स्फुटितेऽथ विद्यात् ॥
 पुष्टं नवेऽल्पाल्पतरं च भुंक्ते पापं शुभं नाधिकमुत्तरीयम्
 ॥ ३६ ॥ वस्त्रस्य यत्सदसदात्मकमुक्तमेतत्पुंसां भवेत्तदधिकं
 फलमुत्तरीये ॥ धार्यं नवांवरमनिष्टफलेपि धिष्ये पाणिग्रहे

द्विजमते च नृपाज्ञया च ॥ ३७ ॥ भोक्तुं नवांवरं शस्तमु-
 क्षेऽपि गुणवर्जिते ॥ विवाहे राजसन्माने ब्राह्मणानां च
 सम्मते ॥ इतिनूतनवस्त्रपरिधानम् ॥ अथ विदितजन्मस-
 मयं नृपमुद्दिश्य प्रवक्ष्यते यात्रा ॥ अज्ञाते तु प्रसवे गमने गमनं
 स्यात्कचित्कचित् (१) ॥ ३८ ॥ समधुरफलपुष्पक्षीरवृक्षावृता
 यां गोशकृत्फेनवत्यां सलिलकुसुमवत्यां पृच्छतो भद्रमूर्त्याम् ॥
 ग्रहगतिं तत्र सादरं पृच्छतश्च ॥ स्तनचरणतलौठांगुष्ठहस्तोत्त-
 मांगश्रवणदशननासागुह्यरंध्राणि भूयः (१) ॥ ३९ ॥ स्पृशति य-
 दिवराग्रैर्गण्डकायं शकं वा ॥ द्युतिगमनसुखाद्वाह्यहरञ्छास्ति
 शत्रून् ॥ ४० ॥ नंदाभद्रा जया रिक्ता पूर्णा संज्ञानुरूपफ-
 लमेताविदधुः ॥ नेष्टा मध्यचराश्चेति शृङ्गकृष्णे चेमास्तिथयः
 प्रशस्तायाः (१) ॥ ४१ ॥ सर्वाः शस्तास्तिथयः शुक्ले पक्षे
 हित्वा व्यंशबहुलेऽन्यकश्चित् ॥ पठाऽष्टम्योर्वसुलब्धापि यातो
 द्वादश्यां वा नाशमाशु प्रयाति ॥ प्रतिपदफलमेके पंचदश्यां
 च नेष्टं जगुरिदमपि तज्ज्ञास्तेवमेवावधार्य ॥ किमपि फलम-
 पीदं तैः समीक्ष्योक्तमेतन्मुनिवचनविरोधे युक्तयः किं नु चि-
 त्याः ॥ ४२ ॥ तिथयोऽमावास्यायाः पंचोर्द्ध्वमधः
 पंच रिक्तायाः ॥ नोशौचे सूतकोत्सवदिवसाश्च यथा सतां
 शुभदाः ॥ ४३ ॥ तिथिं चतुर्थीं नवमीं चतुर्दशीं विहाय
 विष्टिं करणं च गच्छतः ॥ भवंति चामीकरवारणाश्च चतुर्थ-
 पूर्वात्सदवाधिकारिणः ॥ ४४ ॥ प्रतिपत्सु प्रयातानां सिद्धिरेव
 न संशयः ॥ द्वितीयायां शुभः पंथास्तृतीयायां जयो भवेत्

बंधनं चैव संक्लेशाश्चतुर्थ्यां नात्र संशयः ॥ पंचम्यां वित्त-
 लाभश्च षष्ठ्यां यदि विनाशनम् ॥ ४५ ॥ सप्तम्यामर्थला-
 भश्च अष्टम्यां शस्त्रघातनम् ॥ नवम्यां मृत्युसंयोगो न गंत-
 व्यं कदाचन ॥ ४६ ॥ दशम्यां भूमिलाभः स्यादेकादश्यां
 तथैव च ॥ द्वादश्यां च न गंतव्यं सर्वसिद्धा त्रयोदशी ॥
 ४७ ॥ शुक्ला वाप्यथवा कृष्णा वर्जनीया चतुर्दशी ॥
 अमायां तु निषिद्धायां पूर्णिमायां निषेधयेत् ॥ वित्तप्रमोदं
 प्रतिपत्सु याने त्रयोदशी कोशफलादिवृद्धिः ॥ विश्वंभरा-
 लाभमपि द्वितीया दशम्यभिप्रेतमपि प्रकुर्यात् ॥ ४८ ॥
 एकादशी विषयसौख्यसमीहितार्थमर्थागमं गमनतोपि तिथि-
 स्तृतीया ॥ पंचम्यनेकविधसौख्यफलं वदाति सप्तम्यभीष्ट-
 फलभूमिधनं नराणाम् ॥ ४९ ॥ तिथौ चतुर्थ्याभ्यं पंचदश्यां ष-
 ष्ठ्यां नवम्यामुपयाति याता ॥ शत्रोर्वशं याति शतैकदंतिदानां-
 बुसंसिक्तमहीतलोऽपि ॥ ५० ॥ यो द्वादशीं प्राप्य चतुर्दशीं वा
 मतिप्रयाणं कुरुतेऽष्टमीं वा ॥ स नाशमायात्यचिरेण राजराजेव
 चामात्यविलोमचेष्टः ॥ ५१ ॥ इति यात्रायां तिथिगणः ॥
 गरवाणिजविष्टिपरिवर्जितानि करणानि यातुरिष्टानि ॥ गर-
 मपि कैश्चिच्छस्तं वणिजं वणिक्रियात्वेव ॥ इति यात्रायां
 करणगणः ॥ सूर्यादध्वनि नाराय्याद्रिशक्तिक्षयोऽर्थना-
 शश्च ॥ ज्वलनोऽसृक्पित्तरुजः कौने वीधे सुहृत्प्राप्तिः ॥
 ५२ ॥ जीवे जयधनलब्धिः शुके बीधन्नगंधलाभः ॥
 दैन्यवधबंधरोगानामोति दिनेऽर्कपुत्रस्य ॥ ५३ ॥ वारस्व-

पारकरसूर्यसुताऽवनीजतीक्ष्णत्विषामशुभदः कथितः प्रयाणे ॥
 आचार्यकं पुनरिदं त्वशुभः शुभो वा यः स्याद्ब्रह्मः शुभफलो
 दिनपः प्रशस्तः ॥ ५४ ॥ उपचयकरग्रहदिने सिद्धिः क्रूरेपि
 यापिनो भवति ॥ सौम्येऽप्यनुपचयस्थे न भवति यात्रा शि-
 वाय यातुः ॥ ५५ ॥ तोयेशवह्निधनदांतकराक्षसानां याता-
 थवानिलशतक्रतुशंकराणाम् ॥ दिग्भागमुष्णकिरणादिदि-
 नेषु देवैः संरक्षितोपि निधनं नचिरादुपैति ॥ ५६ ॥ प्रतीचीं
 रविवारे च प्रार्चीं च रविनंदने ॥ उदीचीं भूमिपुत्रेण न या-
 यादक्षिणां गुरौ ॥ ५७ ॥ सूर्यः शुक्रः कुजो राहुर्मंदश्चंद्रो
 बुधो गुरुः ॥ अग्रतः शोभना यात्रा पृष्ठतो मरणं भुवम् ॥
 इति यात्रायां वारफलम् ॥ दिशिदिशि बहुलायाः सप्तकाः
 प्राक्प्रवृत्ताः पवनदहनदिक्स्थास्तिर्यग्वास्ति दंडः ॥ सुरगुरु-
 रपि कृच्छ्रं याति तं लंघयित्वा नहि भवति विरोधो दिक्षु
 दंडैकगासु ॥ ५८ ॥ मेघाद्याद्विपरिभ्रमेण सततं पूर्वार्धितः
 संस्थिता नक्षत्राणि च सप्तसप्त बहुलादीनि स्थितानि क्रमा-
 त् ॥ याजन्तेश्च मथादिशीं (१) शिपिमरुदिक्स्थं समुल्लंघमेदंडं
 याति तदामहांतमपि तं स्वल्पोऽप्यरातिर्जयेत् (१) ॥ ५९ ॥
 प्राग्वर्रिकैरनलदिग्विरोधमेति शेषाः प्रदक्षिणगता विदि-
 शः प्रकल्प्याः ॥ उल्लंघ्यमपि काममियात्ररेंद्रशूलं विहायः
 यदि दिङ्मुखलग्नशुद्धिः ॥ ६० ॥ पूर्वर्णेद्रं दक्षिणेनाजपादं
 रोहिण्योत्तरमर्यमास्थं च शूलम् ॥ कामं यायात्संपरायेषु
 कार्येषु द्वारेषु शोह्य शूलानि भानि ॥ ६१ ॥ ज्येष्ठायां

पुरुहूतदिङ्मुखगतः प्राप्तो बलो बंधनं याम्यामाजपदे मुरश्च
 बलवान्यातोमुरारेर्वशम् ॥ रोहिण्यां नमुचिः प्रतीच्यधिगत-
 शूर्णीकृतो वज्रिणा सौम्यामर्षमदैवते च गतवान्मृत्योर्व-
 शं शंबरः ॥ ६२ ॥ चित्रास्वातिविशाखाभरणीषिष्ये-
 शकनिकाश्लेषा ॥ नातिशुभदानि याने शेषाणि शुभानि
 धिष्ण्यानि ॥ ६३ ॥ चित्राश्लेषविशाखाश्लेषावायव्ययाम्य-
 रौद्रमघाः ॥ एतानि भानि गमने सर्वदिक्षु न शुभानि (?)
 ॥ ६४ ॥ विपर्यये त्वाष्ट्रयाम्यरूगाणां (?) अर्द्धदीयंती
 गमने जये स्युः ॥ पूर्वादिमाश्लेषमघानिलानां स्वाति मते-
 शमस्थः समस्ताम् (?) ॥ ६५ ॥ सर्वे दारिकसंज्ञं नक्षत्र-
 चतुष्टयं ॥ पुष्यो हस्ताश्विन्यौ नक्षत्रमित्रदैवं च (?) ॥ ६६ ॥
 हस्तगुरुमित्रदैवतेः पौष्णविष्णुवसुशीतरश्मिभिः ॥ यानमे-
 तिरतिसुंदरं विदुः सर्व एव मुनयस्तु नेतरे ॥ हस्तानुराधाश्विनि-
 तिप्यभेषु यानं विदध्यात्सकलासु दिक्षु ॥ पंचत्रिसप्तत्य-
 विवर्जिताश्च ताराः प्रशस्ता दशमर्क्षयुक्ताः ॥ ६७ ॥ मित्राधि-
 मित्रसाधकसंपत्क्षेमेषु कर्मभे चार्थान् ॥ प्राप्नोति नावम-
 र्क्षेष्वन्तिपेकपुनरर्क्षयातश्च ॥ (?) ६८ ॥ गुणवति तिथावृक्षेरिष्टे
 दिवागमनं हितं निशि च सुगुणे शस्तं पापे तिथौ गुणव-
 र्जिते ॥ भतिथिगदितान्दोषानात्तान्यतः प्रतिलोमगो गुणमपि
 तयोः सम्यग्यातुर्जगाद भूगुर्मुनिः ॥ ६९ ॥ गुणवत्तिथौ
 वरिष्ठे धिष्ण्ये गमनं दिवा प्रशंसंति ॥ गुणवति धिष्ण्ये रात्रौ
 तिथौ च गुणवर्जिते मुनयः ॥ ७० ॥ दिग्दाहधूमपरिवेषवि-

कंपपांसुयुक्तेष्वथामयगदाशुभरोगपीडा ॥ भिन्ने ग्रहे निवसता-
 मुपयाति यात्रा संध्यागते शनिहते च विघात उक्तः ॥ ७१ ॥
 नक्षत्रमुपदिकरणं पश्चात्संध्यागतैर्गृहेभिर्नमः ॥ क्रूरनिषोदितमु-
 द्रतदूषितं चाशुभं सर्वम् (१) ॥ इति यात्रायां नक्षत्रगुणाः ॥
 इष्टं स्वजन्मलग्नं न जन्मराश्युद्रमस्तयोः स्थानात् ॥ पिथ-
 गृहाणि हितामुदधनेष्टानि शेषाणि (१) ॥ ७२ ॥ आस-
 नजन्मवि राशिषु येषु शुभा भास्करादितीयाश्च ॥ ते लग्ने
 शस्यन्ते नेष्टाः पापग्रहाध्युपिताः (१) ॥ ७३ ॥ सौम्येयाध्यु-
 पिताः प्रसूतिसमये सूर्यादितीयाश्च ये च स्वोद्रमलाभ
 शत्रुसहजस्थानस्थिता राशयः ॥ ये मूर्द्धोदायेनः स्वजन्मभद-
 नेष्वेव त्रिलाभारिगास्तेष्वस्तु यियासतामभिमतस्यार्थस्य
 सिद्धिर्भवेत् ॥ ७४ ॥ रिपुनिधने रिपुनिधनं रिपुपष्ठे लग्ने वधो
 पातुः ॥ केचिज्जगुस्तथान्यथादि भे क्रूरेष्टयोः स्थाने ॥
 ॥ ७५ ॥ होराष्टमे जन्मगृहाष्टमे वा स्वजन्मतः शत्रुग्र-
 होदये वा ॥ तदाशिगेर्वा गमनं विलग्नं तुल्यं नराणां वि-
 पक्षणेन ॥ ७६ ॥ स्वर्क्षस्वलग्नभवनाच्च विलग्नसंख्यं
 कृत्वाष्टमं व्रजति यद्यमरिं निहन्त्यात् (१) ॥ शत्रोरथैवमस्ति-
 ताशिमरीचिजालकालस्तदा जयति काल इवारिसैन्यम् ॥
 ॥ ७७ ॥ मीनवृश्चिककटकैर्नृणामनुजैरपि लग्नमाश्रितैः ॥
 गमनं प्रवदन्ति शोभनं भुगयोऽन्यजसमाश्रितोरपि ॥ ७८ ॥
 शीर्षोदयेषु विनयोऽग्नपृष्ठोदयेषु लग्नेषु ॥ दिनमुदारेषु जयो
 विद्यारेथाहवेर्गमः (१) ॥ ७९ ॥ पृष्ठोदयेऽपि षष्ठे यातुरवसगे

विलग्रौक्षौ ॥ विद्यारंभे न गच्छेज्जन्मनि चांशग्रहाध्युषिते ॥
 ॥ ८० ॥ अविधेयभवनं यत्स्वजन्मतोर्क्षयोः प्रयातृणाम् ॥
 अप्यनुकूलं लग्नं धनक्षयायास्पदं भवति ॥ ८१ ॥ शशि-
 वश्यतामुपेते स्वजन्मलग्नर्क्षयोर्विलग्रस्थे ॥ अपचयकरोऽ-
 पि यातुर्जयधनमानागमाः क्षिप्रम् ॥ ८२ ॥ मीनोदये प्रव-
 सतः कुटिलः सदोषो मार्गो भवत्यलतकार्यनिवर्तनं च ॥
 अन्यांशकेष्वपि गमे बलवित्तदेव मीनांशकेष्वपचयर्क्षसमा-
 श्रितेषु ॥ ८३ ॥ मीनोदये गमनमन्यग्रहोदयेषु मीनां-
 शकेषु कुटिला मतिनिष्फलं तत् ॥ भौमानमाप्यभवनेषु
 विलग्रणेषु कुर्यात्तदन्यग्रहेषु तदंशकेषु ॥ ८४ ॥ शीर्षो-
 दये मनसि वांछितकार्यसिद्धिर्व्यर्थश्रमो भवति दिग्गति-
 लोमलप्ते ॥ ८५ ॥ इति यात्रायां लग्नफलम् ॥
 नवभागे तिग्मांशोर्वाहननाशे विलग्रसंश्रान्ते ॥ रुद्राद्ग्रहता-
 गमनप्रतापमृदुता च चंद्रांशे ॥ ८६ ॥ कौजेभिन्नपं शोके
 बौधे तुष्टिर्धनागमो जीवे ॥ भोगविवृद्धिः शुके मृत्युविनाशो
 रविसुतांशे स्यात् ॥ ८७ ॥ संतप्यते नवराशः क्रूराणां
 विलग्रस्थैः ॥ यौवनदुर्दृष्टितैरिव विज्ञातोत्प्रेषु दिवनेषु ॥
 ॥ ८८ ॥ तुष्टिर्भवति पियासोः शुभग्रहाणां नवांशलग्नेषु (?)
 यौवनकांतारमिव व्यतीत्य कुशलेन धर्मविदः ॥ ८९ ॥
 सौम्यांते लग्नगते रिपुयोद्धारो निहत्य निजसेन्यम् ॥ आ-
 यातु यातुरंतिकमदंशस्याद्विपरीतम् ॥ ९० ॥ इति या-
 त्रायां लग्ननवांशफलम् ॥ लग्नोपगते सौम्यरारोग्यं भव-

ति चित्तसौख्यं च ॥ अर्थस्थैरथ चयो योषविबृद्धिस्तृतीय-
 स्थैः ॥ ९१ ॥ वाहनसुहृदां वृद्धिश्चतुर्थगैः पंचमैश्च मित्र-
 मंत्रबलम् ॥ रिपुनाशः षष्ठस्थैर्भृगुवर्जं सप्तमेध्यहितम् ॥
 ॥ ९२ ॥ रक्षत्यायुर्निधनैः शशिवर्जं नवमभेत्तुं जयसंपत् ॥
 कर्मणि सिद्धिर्लाभो बलसंघातश्च दशमाद्यैः ॥ ९३ ॥
 भौमार्काकिंशराकैर्लग्नवधबंधमरणसंघाताः ॥ अर्थक्षयो द्वि-
 तीयेस्तृतीयसंस्थैर्यशोद्युतिमत् ॥ ९४ ॥ वाहनबंध-
 वियोगमंत्रभावो रिपोर्वधश्चेति ॥ हिब्रुकदादिषु सप्तमगैः स्व-
 विपमनाशो भृगुसुते च ॥ ९५ ॥ मृत्युर्निधनोपगतैः सैन्यव्यसनं
 महन्नवमसंस्थैः ॥ कुजसूर्यो दशमस्थौ जयदौ भंगप्रदः सौरिः ॥
 दशैकादशसंस्थैः क्रूरैरंत्यगतैः स्वबलभेदः ॥ उपचयवर्जं
 सौम्यैर्यजन्पापैर्विपर्यस्तम् (१) ॥ ९६ ॥ प्रायो जगुः सहज-
 शत्रुदशायसंस्थाः पापाः शुभाः सवितृजं परिहृत्य चेत्थम् ॥
 सर्वत्रगाः शुभफलं जनयन्ति सौम्यास्त्यक्तास्तसंस्थजमरारि-
 गुरुं जिगीषोः ॥ ९७ ॥ गमनसमये सौम्याः केन्द्रत्रिकाणे-
 गृहेषु चेदशमसहजारातिप्राप्तिस्थिताः स्फुटसङ्ग्रहाः ॥
 यदि च दशमे न स्यात्सौरिर्न चाष्टमगः शशी विदधति
 तदाप्येते सिद्धिं सुखेन प्रियासतः ॥ ९८ ॥ येषां गवे-
 नवमपंचमकंटकस्थाः सौम्यास्तृतीयरिपुलाभगताश्च पापाः ॥
 आयांति ते स्वभवानि पुनः कृतार्थाः सादा द्विजातिषु
 पुराविषयवधार्थाः (१) ॥ ९९ ॥ एकस्मिन्नपि केन्द्रे यदि
 सौम्यो न ग्रहोऽस्ति यात्रायाम् ॥ जन्मन्यथेवा कर्माणि

न तच्छुभं प्रादुराचार्याः ॥ १९ ॥ सौम्यं दशाधिपं
 लग्नस्थं याञ्छन्ति केचिदाचार्याः ॥ पापं चोपचयस्थं न
 विलग्नैश्च च श्लोकौ ॥ १०० ॥ सौम्यग्रहेषु लग्नेषु शुभामकांत
 निश्चितम् ॥ पापं चोपचयं यातुरसंशयमशोभनम् ॥ १ ॥
 तस्मात्पापं दशापालं यातुर्वयिसमान्वितम् ॥ कुर्यादुपच-
 यक्षेषु न विलग्नै कथंचन ॥ २ ॥ तच्च विरुद्धं तेषां ते
 कथमन्यदशासु दास्यते सफलम् ॥ एवं फलस्य नाशो
 व्रजति हि सर्वस्वफललिप्सुः ॥ ३ ॥ तस्मान्नैकांयथां
 जातकमवलोक्य निर्दिशेच्च सदसत् ॥ श्लोकौ वृत्तं वेदं
 ग्राहविशिष्टो मणित्थश्च ॥ ४ ॥ रक्षका वर्द्धकाश्चैव ये स्युर्ज-
 न्मनि नायकाः ॥ नान्यायानयिनिःशङ्को याताल्लग्नैः पु-
 जयेत् ॥ ५ ॥ जन्मोदये यौबलान्वितावुपचयकंटगो शुभ-
 प्रदौ ॥ क्रूरामपिनिसमवेतौ सौम्यैरेवसमाहूतौ ॥ ६ ॥
 श्वेन्नयः कारकतानसंस्थः स्वजन्मलग्नाधिपयोः शुभोऽ-
 पि ॥ करोति लग्नोपगतः स यातुर्भयं विनाशं च बहुप्र-
 कारम् ॥ ७ ॥ जन्मोदयर्क्षनिधनाधिपतिर्विलग्नैः स्यातां
 स सफलकरो गमने नराणाम् ॥ कुर्ष्यान्न नीचगतमस्त-
 मितं च लग्नै युद्धे ग्रहेण विजितं च गतत्विपं च ॥ ८ ॥
 पापोऽपि लग्नोपगतो नराणां शुभप्रदः कारकतां न संस्थः ॥
 तस्मात्प्रयत्नादिदमेव चिंत्यं यियासतां कारकता न यातु-
 म् ॥ ९ ॥ जन्मेश्वरलग्नपयोः शत्रुलग्नः स सौम्योऽ-
 पि ॥ रिपुलग्नो नेष्टः पापोपि शुभसत्सुहृदः(?) वंपापकेश्वर-

स्यापि ॥ १० ॥ रिपुविवसो यस्य भवेत्सौम्योपि स
 लग्नगो न शुभदाता ॥ पापोपि संजनयति मित्रं स्वदिने
 विलग्नस्थः ॥ ११ ॥ नियतगतिर्वर्णप्रमाणवैकृत्यमु-
 च्यते विकृतिः ॥ विकृतस्थोलग्नगतो न शुभदः शुभदः
 स्वभावस्थः ॥ १२ ॥ ग्राम्ये तनौ ज्ञः श्रवणे रविश्च
 यातो निशासुश्रितश्च पुण्ये ॥ पौष्णादिभाग्योरगच्छति-
 कासु मंदारवागीशशिखींदुजन्मा ॥ १३ ॥ यः खेचरः
 शुभफलः खलु गोचरायैः पापग्रहोपि परिग्रहस्थितोपि ॥
 केंद्रत्रिकोणभवने गमने नृपाणां संसिद्धिदः स भवति
 क्षमयेत्प्रयातुः ॥ १४ ॥ क्रूरोप्यनुकूलस्थः शस्तो लग्नेशु-
 भोपि नोरिष्टः ॥ वक्रानिशुभः केंद्रेतदहस्तद्वर्गलग्नं च ॥ १५ ॥
 एकोपि वक्रोपगतो नराणां शुभोशुभोवापिचतुष्टयस्थः ॥ वर्गोपि
 तस्योदयगो विनाशं बहुप्रकारं कुरुते नराणाम् ॥ १६ ॥ उपच-
 यकरो नराणामुपचयकरगेहगोपि नदुष्टः ॥ शुभग्रहगोवाशुभदो
 वक्रोपदि केंद्रगो मातुः ॥ १७ ॥ लग्नाच्चतुर्थोपिबलः शशांकोयो-
 गं विना यंत्रबलेन याता ॥ लब्ध्वापि लक्ष्मीं बहुरस्नपूर्णाक्षिप्रक्ष-
 यंयातियथाशशांकः ॥ १८ ॥ सत्याचार्यस्यमतेन बलःशस्तः
 शशांप्रयाणेतु ॥ दिग्वीर्येनिकेतनमिंदुःशस्तइतिजगुरन्ये
 ॥ १९ ॥ स्वर्क्षतुंगमूलत्रिकोणकागांकंदकेपुयावंतःस्थिताः ॥
 सर्वएवतेन्योन्यकारकाःकर्मगस्तुतेपां विशेषतः ॥ २० ॥ जन्म-
 समयेशशांकोयत्तूपचयस्थाग्रहाःकेचित् ॥ ते सर्वेनानाख्याः
 क्रूराः सौम्याश्च संचिंत्याः ॥ २१ ॥ इति यात्रायां ग्रहशुद्धिः ॥

राविसितकुजराहुशौरिचंद्रज्ञगुरुयाताः पुरबः क्रमादिगी-
 शाः ॥ व्रजति परिललाटगदिगीशे पठति ततोद्रमवत्सरि-
 त्तटस्थः ॥ २२ ॥ उपचयकर्तुर्व्रजेदिगीशा बलवति कंट-
 कगे च दिक्पतौ ॥ मनसापि न दिग्बलान्विते दिग्धिपतौ
 च ललाटसंस्थिते ॥ २३ ॥ ललाटीनाम योगोऽयं दुर्निवारः
 सुरैरपि ॥ वर्जनीयः सदा याने मुनिभिः परिकीर्तितः ॥ २४ ॥
 लग्नैर्के व्ययलाभयोर्भृगुसुते कर्मस्थिते भूमिजे राहौ धर्मवि-
 नाशयोरविसुते धूनेरविसून्वोर्विधौ(?) ॥ बंधौ ज्ञे सहजा-
 र्थयोः सुरगुरो वेधे ललाटोद्भवा योगे नाशमुपैति वामनयतिः
 पूर्वादिकाष्टां गतः ॥ २५ ॥ लग्नस्थश्चंद्रश्चित्तदुपरि
 युगतो रात्रिनाथो ललाटी धात्रेयः कर्मसंस्थो हिमकरतवयो
 बंधुगो द्वित्रिसंस्थः ॥ जीवो लाभव्ययस्थस्त्रिदशारिपुगुरुः
 सप्तमः सूर्यसूनुः सूनुः स्यात्साहिकाया निधननवमगः
 सर्वदेव प्रयाणे ॥ २६ ॥ इति ललाटीयोगचिंता ॥
 सौम्यालग्नगते बुधे शिवदिशं वाचस्पतावृद्धते याम्यां
 भूमिसुते रवौ च दशमे पूर्वा प्रयातो नृपः ॥ आग्नेयीं भृगुने
 च शीतकिरणे बंधुस्थिते वायवीं मंदे सप्तमगे च पश्चिम-
 दिशं याति द्विपो वश्यताम् ॥ २७ ॥ इति यात्रायां दिग्ब-
 लदिक्पतिचिंता ॥ परस्परं सौरिकुजौ रवींद्र त्रिकोणगौ
 भार्गवलोहिता च ॥ फलं यदुक्तं तदशेषमेव विनाश्यवश्वा-
 त्सदिशत्रयेताम् ॥ २८ ॥ एकोऽपि सौरिज्ञाप्तितासितानां
 कुर्प्यात्रिकोणे रवितोऽथर्वेदुः ॥ यत्रोद्यनस्तत्र न यान्नि याता

तयोर्बलीयान्न तपस्विकाष्ठाम् ॥ २९ ॥ यात्रादिगीशा-
 यदि पंचमेन्यो गृहे ग्रहो वीर्ययुतोऽवतिष्ठेत् ॥ समुद्य-
 ताशा कथिता च भक्त्या फलानि वीर्यान्नयति स्वका-
 ठाम् ॥ ३० ॥ इति यात्रायां भंगयोगः ॥ व्यसनं प्राप्तो
 महयदि पातविनिर्गतोऽथवा मृत्युम् ॥ वैधृतगमनेऽप्येवं ज्यह-
 स्पृशेऽप्युपदिशन्त्यन्ये ॥ ३१ ॥ नावमरात्रे यायाद्वोपस्तत्रा-
 धिमासकेव्यसनम् ॥ ऋत्वयनगुणसमाप्तो न विजयाकांक्षी
 नृपः प्रविशेत् ॥ ३२ ॥ विषुवत्पडशीत्यायने रिक्तासु च
 वैधृतेऽप्यहोरात्रम् ॥ विष्टिषु च विष्टिमात्रं न तु यायाद्यद्यपि
 त्वरितः ॥ ३३ ॥ ऐन्द्रे धनुष्यभिमुखे दिग्धीश्वरे च याया-
 द्युगत्त्वयनसंधिषु नाधिमासे ॥ पिप्प्ये च वैधृतहते व्यतिपा-
 तदुष्टे विष्ट्यां ज्यहस्पर्शितथावमरात्रके च ॥ ३४ ॥
 नाकालवर्षविद्युत्तडित(?)धिष्टं कथंचिदपि यानम् ॥ आ समाहा
 द्विव्यंतरिक्षर्तभैस्तमोत्पातैः ॥ ३५ ॥ अकालजैः पयःपातै-
 रुत्पातैस्त्रिविधैरपि ॥ आ समाहान्न गंतव्यमपि ग्रामांतरंबुधैः ॥
 ॥ ३६ ॥ इति यात्रायां व्यतीपाताऽकालवर्षादिचिं-
 ता ॥ यात्राजसिंहतुरगोपगते वरिष्ठा मध्या शनैश्चरबुधोशन-
 सांगृहेषु ॥ भानौ कुलीरवृषवृश्चिकगेतिदीर्घाशस्तौस्तु दे-
 वलमतेध्वनिपृष्ठतोऽर्कः ॥ ३७ ॥ यात्रा वेशाखमासे यदि
 भवति नृपः कोशहस्त्यश्वलाभो ज्येष्ठापाठे कथंचिद्भवति च
 गमनं मध्यमा कार्यसिद्धिः ॥ श्रावण्यां भाद्रमासे युवति-
 गृहगते चार्थलाभः प्रदिष्टः कल्याणं देशलब्धिः सितभवन-

गते रोगशोकौ च मार्गे ॥ ३८ ॥ मासे पौषे तु यात्रा
 भवति नरपतेरर्थसिद्धिप्रदात्री फाल्गुन्यां मासि माघे यदि
 भवति गमो मध्यमा कार्प्यसिद्धिः ॥ चैत्रे कार्यप्रणाशो
 भवति नरपतेः शत्रुसंघप्रवृद्धिः प्राहुः सर्वे मुनीन्द्राः सकलफल-
 मिदं निष्फलं प्राहुरेके ॥ ३९ ॥ इति यात्रायां मासशुद्धिः ॥
 वज्रे दिगीशं हृदये निवेश्य यथेन्द्रमैध्यामपरांश्च तद्वत् ॥ सशुक्ल
 माल्यांबरधून्नेन्द्रो विसर्जयेद्दक्षिणपादमादौ ॥ ४० ॥
 स्नातः सितांबरधरः सुमनाः सुवेपः संपूजितामरगुरुद्विजगोदि-
 गीशः ॥ हुत्वा प्रदक्षिणशिखं शिखिनं कृतार्शीर्गच्छेन्नृपः
 शकुनसूचितकार्प्यसिद्धिः ॥ ४१ ॥ हुत्वा हुताशं विधिव-
 त्तदानीं नासाग्रसंबद्धसमग्रदृष्टिः ॥ अभ्यर्च्य देवद्विजगोत्र-
 भ्रातृन्ध्यायन्दिगीशं तु शनैरुपेयात् ॥ ४२ ॥ गृहाद्गृहांत-
 रं गार्ग्यः सीम्नः सीमांतरं भृगुः ॥ शरक्षेपाद्भरद्वाजो वसिष्ठो
 नगराद्वहिः ॥ ४३ ॥ गंतव्यदेशाग्निमुखप्रदेशे प्रस्थानमाहुः
 शुभ्रदं नराणाम् ॥ न गंडदोषेऽप्यथ दिग्विलोमे रोगारि-
 वृद्धिप्रदमन्यथातः ॥ ४४ ॥ कार्प्यवशात्स्वयमेवं भूभर्तुः
 केचिदाचार्याः ॥ छत्रायुधायत्रीष्टं वैजयिकं निर्गमे कुर्यात्
 ॥ ४५ ॥ प्रस्थाने ब्राह्मणादीनां यज्ञसूत्रमथायुधम् ॥ गं-
 धामलफलोपेतंप्रशस्तं वृद्धिकारणम् ॥ ४६ ॥ छत्रायं ध्व-
 जमक्षसूत्रमथवा यज्ञोपवीतं द्विजैर्वैश्यस्य स्वकदेहवस्त्रतु-
 र्गौ क्षत्रस्य खड्गोधनुः ॥ ग्रामोपांतनदीदिजामरगृहोद्याने

मत्रैस्तारादोपोपशमवायः ॥ ग्रहणग्रहपरिपीडितनाडीनक्ष-
त्रदोपोपशमनाय ॥ ६९ ॥ स्नानाच्छुभपुष्पसहस्रैः फलि-
नीफलचन्दनोशीरैः ॥ मद्यपयोगुडधूमश्चतघृतपायससंक्रमे-
णेह ॥ ७० ॥ वृद्धद्विजाय दद्यादनिष्टताराविशुद्धयर्थम् ॥
लवणैर्युवतिप्रतिमामभोष्टनवोदयेसूर्ये ॥ ७१ ॥ ताराशु-
भोपशमने द्विजाय दद्याच्च वृद्धाय ॥ एकत्रिपंचसप्तद्वि-
जातये दद्यात्पलानिलवणस्य ॥ ७२ ॥ क्रमशो जन्मनि
विपदि प्रत्यरिनिधनासु दोषेषु ॥ जन्मादितारकाणामशुभा-
नामशुभशान्तये क्रमशः गुडधूपश्च गुडान्नं गुडं च
गुडमोदकं दद्यात् ॥ ७३ ॥ ताप्रपात्रं तिलैः पूर्णं
पूर्णं वा गव्यसर्पिषा ॥ भास्करग्रहणे दद्यान्नाडीदोपो-
पशान्तये ॥ ७४ ॥ घृतकुंभोपरि निहितं शंखं नवनीतपूरि-
तं दद्यात् ॥ नाड्या दोपशान्तये दद्यादोपाकरग्रहणे ॥ ७५ ॥
गव्यपयःपरिपूर्णं नाडीदोपोपशान्तये संतः ॥ दद्यात्सोम-
ग्रहणे शंखं वा शुभशक्तिं वा ॥ ७६ ॥ त्रिमधुरपारिधौतं
चंद्रमानानुमानं रजतरचितचंद्रं कांस्यपात्रांतरस्थम् ॥
कनकरचितसूर्यं सूर्यांबिवानुमानमरुणसुमसहस्रैः पूजयेद्देव-
वेत्ता ॥ हरति दुरितमेवं राहुणा ग्रस्तमानु (?) ॥ ७७ ॥ इति
तारादिस्नानदोपोपशमनहोमादिकथनप्रायश्चित्तादिचिं-
ताः ॥ वास्तुज्ञानमथातः कमलभवान्मुनिपरंपरायातम् ॥
क्रियतेधुनामयेदं विदग्धसांवत्सरप्रीत्यै ॥ ७८ ॥ सर्वदोषै-
र्विनिर्मुक्तं गुणैः सर्वैरलंकृतम् ॥ प्रणम्य सर्वलोकेशं वास्तु-

लक्षणमुच्यते ॥ ७९ ॥ आयतं चतुरस्रं चवृत्तं
 भद्रासनं तथा ॥ चक्रं विपमबाहु स्या त्रिको
 णं शकटाकृतिः दंडं पणवस्थानं मुर-
 जश्च बृहन्मुखम् ॥ व्यजनं कूर्मपृष्ठं च
 धनुः शूर्पं च पोडशम् ॥ ८० ॥ एवं पोडशसं-
 स्थानं वास्तुलक्ष्यं शुभाशुभम् ॥ चितनीयं सदा विज्ञै-
 रात्मश्रेयोभिलाषिभिः ॥ ८१ ॥ आयते सिद्धयः सर्वा
 श्वतुरस्रे धनागमः ॥ तद्रासने कृतार्थत्वं वृत्ते पुष्टिविवर्द्ध-
 नम् ॥ ८२ ॥ चक्रेदारिद्र्यमेवोक्तं शोको विपमबाहुके ॥ नृपा-
 द्रीतिस्त्रिकोणे स्याच्छकटे च धनक्षयः ॥ ८३ ॥ नश्यन्ति
 पशवो दंडे पणवे लोचनक्षतिः ॥ मुरजे म्रियते भार्या
 बंधुनाशो बृहन्मुखे ॥ ८४ ॥ व्यजने वित्तनाशश्च बंधे
 बंधनपीडनम् ॥ शूर्पे धनक्षयं विद्याच्चापे चौरभयं भवेत् ॥
 ॥ ८५ ॥ स्यादुन्नतिः पूर्वनते नराणां वास्तौ धनं दक्षि-
 णभागतुंगे ॥ क्षयो धनानां विनते प्रतीच्यामुच्चैर्विनाशो
 ध्रुवमुत्तरेण ॥ ८६ ॥ प्लवो वृद्धिकरः पूर्वं धनश्चोत्तरतः
 प्लवः ॥ दक्षिणे च प्लवे मृत्युर्धनहानिश्च पश्चिमे ॥ ८७ ॥
 वोधिद्रुमः प्राक्प्रकरोति नैस्वं व्यक्षादिरोगं दिशि दक्षिण-
 स्याम् ॥ भवेद्वटः स्त्री कुटिला प्रतीच्यामुदुंबरे ह्युत्तरतो निषि-
 द्धिः ॥ ८८ ॥ निशानाडीपलाशश्च चिता श्वेतापराजि-

ता ॥ कोविदारश्च सर्वत्र सर्वं निघ्नन्ति मंगलम् ॥८९॥ मा-
 लती मल्लिकामोचेमदंती कुंदमेवं च ॥ वास्तुन्यारोप्य
 लभते शस्त्रघातमिति श्रुतिः ॥ ९० ॥ अश्वकंदे च कंदश्च
 कदली बीजपूरकम् ॥ गृहे यस्य प्ररोहन्ति तद्गृहं न प्ररोहति
 ॥ ९१ ॥ यत्र तत्र स्थिता वृक्षाविल्वाकमलकहाराः ॥
 पनसो नालिकेरश्च शुभं कुर्वन्ति नित्यशः ॥ ९२ ॥ जयंती
 दाडिमारिष्टान्परित्यज्य शर्मां तदा ॥ अपि होममयान्वृ-
 क्षान् वास्तुमध्ये न रोपयेत् ॥ ९३ ॥ यत्र तत्र स्थिता
 वृक्षा जनयन्ति शुभोदयम् ॥ प्रियंगुविल्वपुन्नागशिरीषा-
 शोककेसराः ॥ ९४ ॥ प्राच्यादिस्थे च सलिले सुतहानिः
 शिखिभयं रिपुभयं च ॥ स्त्रीणां दौष्ट्यं कलहो नैःस्वं बहु-
 वित्ता शुभप्राप्तिः ॥ ९५ ॥ पुष्करिणी देवकुलं चेत्यं
 कल्पद्रुमो नदी चेति ॥ अशुभा विदिशु कथिताः पूर्वोत्तरयोः
 शुभा एव ॥ ९६ ॥ शल्यज्ञानविधौ शुद्धं समं वल्मीकवर्जितम् ॥
 बालानामबालानांचहितं वास्तुवशाद्गृहम् ॥ ९७ ॥ च-
 तुरक्षां च यां भूमिं कृत्वा बीजं वपेत्ततः ॥ तस्मिन्नेव भवे
 सस्ये गावस्तत्रैव चारयेत् ॥ ९८ ॥ तासां मूत्रशकृत्पानैः
 पुण्यं भवति तच्छुभम् ॥ सूचयित्वा नवंखंडं वास्तुं कु-
 र्याद्विचक्षणः ॥ ९९ ॥ नवमेति तथा भागे गृहं कुर्या-
 त् प्रयत्नतः ॥ सूत्रे विस्तार्यमाणे तु दीप्ताग्निर्यदि दृश्य-
 ते ॥ १०० ॥ पुरो वा घोटकारूढो भवेद्राष्ट्रमसंशयम् ॥
 शंखतूर्प्यादिनिर्घोषैर्वस्तुभिर्विपुले गृही ॥ १ ॥ योपितां

कन्यकानां च क्रीडिते पित्तवर्द्धनम् ॥ ध्वजवस्त्रपताकानां
दर्शने निधिवद्धदः ॥ २ ॥ पूर्णकुम्भे सुतप्राप्तिः स्थैर्यं
कलशनिध्वनौ ॥ सूत्रे पेदे मृत्युः काले चावाङ्मुखे रोगः
॥ ३ ॥ गृहनाथस्थपतीनां स्मृतिलोपे मृत्युरादेश्यः ॥
गृहमध्ये हस्तमितः स्वातो जलैः पूरितस्तथा ॥ ४ ॥
श्वभ्रं न्यूनमनिष्टं समे समं धन्यमधिकं यत् ॥ श्वभ्रमथवा-
बुपूर्णं पदशतमित्वागतस्य यदि भावम् ॥ ५ ॥ तद्वन्यं
यद्भवेत्तप्तसंतिदान्याधकं (?) पुष्टिः ॥ रवावग्निः कुजे नाशं
शशिनि दरिद्रं शनौ क्षुधा ॥ ६ ॥ सुरगुरौ भार्गवे सौम्ये
गृहाः प्रायो मनोरमाः ॥ न कोणेपु गृहं कुर्म्यान्नोपांते
नापि मध्यतः ॥ ७ ॥ कोणे च धनहानिः स्यादन्ते रिपु-
भयं भवेत् ॥ मध्ये सर्वविनाशः स्यात्तस्मादेतान्विवर्ज-
येत् ॥ ८ ॥ नैर्ऋत्यकोणे बालभयं वनिताक्षयं च ॥
घायव्ये श्रेष्ठं गृहं न कर्त्तव्यं यदीच्छेदात्मनो हितम् ॥ ९ ॥
सर्पाकारं भयेद्वास्तु पार्श्वेनेव व्यवस्थितम् ॥ शिरसा पृष्ठ-
पुछाभ्यां संस्पृशेत्सगृहत्रयम् ॥ ११० ॥ शयानो वाम-
पार्श्वेन भवेन्नित्यं न संशयः ॥ पूर्वभागे शिरस्तस्य उत्तरे
पृष्ठमेव च ॥ ११ ॥ पश्चिमे च तथा पुच्छं शतमद्रपदादिषु ॥
दक्षिणे तु विजानीयान्मार्गशीर्षादिषु त्रिषु ॥ १२ ॥
पश्चिमे फाल्गुनायेषु ज्येष्ठादिषु तथोत्तरे ॥ न शिरःपृष्ठपु-
च्छेषु सदनं कारयेद्बुधः ॥ १३ ॥ क्रोडे तु क्रियते नित्यं
हिताय भवनं बुधैः ॥ न शिरःपृष्ठपुच्छेषु आत्मनः शुभमि-

च्छता ॥ १४ ॥ पंचास्ये गुणवह्नयः शिखिदिशो नंदाष्ट-
 का दक्षिणे तस्मादंगरसा वृषे वसुनगा वाणेपवो गर्दभे ॥
 कौबेरे रसपर्वताः शिवगृहे वेदा द्वयेऽनुक्रमादेते नामहता
 हताश्च वसुभिर्देत्याणवं स्वेच्छया ॥ १५ ॥ विस्तारायत-
 पिंडं द्विगुणीकृत्यार्धहस्तसंयुक्तम् ॥ वसुभिर्भागविशुद्धं शेषगृहं
 प्रादिशेत्प्राज्ञः ॥ १६ ॥ आयामसंगुणितविस्तरहस्तराशिं हत्वा
 तमेव नवभिर्वसुभिर्विभज्य ॥ सर्वं च तैरपि हरिर्नियमं गृहा-
 णामर्थो जयश्च स तथा कमलब्धिमायुः ॥ १७ ॥ पिंडमगुणी-
 कृत्य त्रिपानुन (१) विज्ञाजयेत् ॥ शेषं नक्षत्रमुद्दिष्टं कृत्ति-
 कादिष्वपस्थया ॥ १८ ॥ ध्वजो धूमस्तथा सिंहस्तथाश्वोष्टपभः
 खरः ॥ गजो ध्वांक्षो गृहाः प्रोक्ता दिक्षु प्रागादिषु क्रमात्
 ॥ १९ ॥ नाद्येवचेदिच्छेत्तर्ज्ज्ज्यादिस्तरं कुरु ॥ अंतरालं
 च तत्रापि त्याज्यं हस्तचतुष्टयम् ॥ २० ॥ एका चेद्दक्षिणा-
 शाला द्वे च दक्षिणपश्चिमे ॥ तावत्पूर्वं न कुर्वीत यावन्नोत्त-
 रतो भवेत् ॥ २१ ॥ सिद्धार्थमपरं याम्ये यमसूर्य
 पश्चिमोत्तरे शाले ॥ दंडाख्यमुदकपूर्वप्राचीयाम्ये च वारा-
 ख्यम् ॥ २२ ॥ पूर्वापरेचशाले गृहचुल्लीदक्षिणोत्तरे का
 च ॥ सिद्धार्थेर्धप्रातिर्यमसूर्ये गृहपतेर्मृत्युः ॥ २३ ॥ दंडा-
 ख्ये दंडभयं कलहो द्वेषः सदैव वाताख्ये ॥ धनहानिर्गृह-
 चुल्लयां ज्ञातिविरोधः स्मृतः काचे ॥ २४ ॥ उत्तरशालाहीनं
 हिरण्यलामं विशालकं धन्वम् ॥ प्राक्छालया नियुक्तं सक्षेत्रं
 वृद्धिदं वास्तु ॥ २५ ॥ याम्याहीनं चुल्लीत्रिणालकं

वित्तनाशकरं मतम् ॥ पक्षघ्नमास्यवर्जितं तव यधं सवैरकरम्
 ॥ २६ ॥ ईशान्यां देवनिलयमाग्नेय्यां च महानसम् ॥
 उपस्करं तु नैर्ऋत्यां वायव्यां कोशमंदिरम् ॥ २७ ॥
 यो गृहकर्त्ता पुरतः प्रांतमंदिरगतं कुर्ष्यात् ॥ न भवे-
 दर्थविवृद्धी रिपुकुलवृद्धिर्भवेत्तस्य ॥ २८ ॥ चतुःपट्टि-
 पदे वास्तोः शंकरादिदिशः क्रमात् ॥ प्रदक्षिणे दिक्क्रमतो
 द्वाराणां फलमुच्यते ॥ २९ ॥ अनलभयं बीजन्म
 प्रभुत्ववनिताधनं सुतवीर्यघ्नं च याम्ये स्यात् ॥ सुतपीडा
 रिपुवृद्धिर्धनसुतनाशः सुतार्थफलसम्पत् ॥ ३० ॥ धनसं-
 पन्नपतिभयं धनक्षयो रोगपीडा च ॥ वधबंधौ रिपुपीडा
 धनसुतलाभः समस्तगुणसंपत् ॥ ३१ ॥ उच्छ्रायाद्विगु-
 णमिता यात्राभूमिर्न दोषाय ॥ सचिवालयेर्थनाशो धूर्त्तगृहे
 सुतवधः समीपस्थे ॥ ३२ ॥ उद्वेगो देवकुले चतुष्पथे
 भवति चाकीर्तिः ॥ चैत्रभयं गृहकृतं बल्मीके शत्रुसं-
 कुले विपदः ॥ ३३ ॥ गर्तायां क्षुत्पिपासा कूर्माकारे धन-
 विनाशः ॥ अथ ग्रंथान्तरे गृहकरणविहितनामादिकम् ॥
 ॥ ३४ ॥ गृहं न कोणेषु न वांतमध्ये कुर्ष्यादिच्छे-
 दिपुलां समृद्धिम् ॥ कोणे नाशोग्निभयं तथांतर्मध्ये विना-
 शो गृहिणां तथा स्यात् ॥ ३५ ॥ मासाः श्रावणवैशाख-
 माघकार्तिकफाल्गुनाः ॥ प्रशस्तास्ते गृहारंते पत्नीपुत्रसमृ-
 द्धिदाः ॥ ३६ ॥ नाशो माघाश्विने मासि मासि चैव
 धनक्षयः ॥ ज्येष्ठे तु द्रव्यहानिः स्यादापादे मरणं पशोः ॥ ३७ ॥

पौषे मासि भवेन्मृत्युश्चैत्रे चैव रिपोर्भयम् ॥ धनं
 स्याच्छेषमासेषु सर्वकामफलं भवेत् ॥ ३८ ॥ शिले-
 टिकादिगेहानि न कुर्यान्मासि गर्हिते ॥ तृणकाठादिगेहानां
 मासदोषो न विद्यते ॥ ३९ ॥ निपिद्धेपि हि काले तु सा-
 नुकूले शुभे दिने ॥ तृणवस्त्रगृहारंभे मासदोषो न विद्यते ॥
 ॥ १४० ॥ पूर्णिमातोऽष्टमीयावत्पूर्वास्यं वर्जयेद्बृहम् ॥
 उत्तरास्यं न कुर्वीत नवम्यादिचतुर्दशीम् ॥ ४१ ॥
 अमावास्याष्टमीयावत्पश्चिमास्यं विवर्जयेत् ॥ नवम्याश्च ततो
 याम्यां यावच्छुक्लचतुर्दशीम् ॥ ४२ ॥ शशिनि भवति पुंजी-
 भास्करे वित्तनाशो बहुवसु रविसूनौ भूमिपुत्रे विनाशः ॥
 बुधगुरुकविवारे धर्मकामार्थलक्ष्णीरिति वदति वराहो मालिनी
 वृत्तिरेषा ॥ ४३ ॥ चित्राशतभिषास्वातीहस्तःपुष्यःपुन-
 र्वसुः ॥ रोहिणीरेवतीमूलाश्रवणोत्तरफाल्गुनी ॥ ४४ ॥
 धनिष्ठा चोत्तराषाढा भाद्रपदोत्तरा चित्रा ॥ अश्विनीमृग-
 शीर्षा चानुराधातं तथैव च ॥ ४५ ॥ वास्तुपूजनमेतेषु
 नक्षत्रेषु करोति यः ॥ समाप्नोति नरो लक्ष्मीमिति ग्राह
 पराशरः ॥ ४६ ॥ नाशं प्रयाति मकरालिकुलीरलग्ने
 मेषे घटे धनुषि कर्मसु दीर्घसूत्रम् ॥ कन्याज्ञपे मिथुनके
 ध्रुवमर्थलाभो ज्योतिर्विदः कलशसिंहवृषेषु सिद्धिम् ॥
 ॥ ४७ ॥ पूर्वाभाद्रे शिरसिते मार्गे दक्षिणमस्तकः ॥
 फाल्गुने वारुणे शेते ज्येष्ठ उत्तरमस्तकः ॥ ४८ ॥ ऊर्ध्वं
 भागद्वयं त्यक्त्वा अधो भागद्वयं तथा ॥ मध्येनार्तिं वि-

जानीयादित्यूचे वाक्पतिः पुरा ॥ ४९ ॥ विस्तारगुणितं
 दैर्घ्यं देवस्थानधृतं तथा ॥ विश्वाश्विभूपनागन्नं सूर्याष्टन-
 वमैर्हतम् ॥ ५० ॥ अथो व्यायध्वजादीनि नक्षत्रं कृति-
 कादिकम् ॥ तथा चाहतृगुः ॥ विस्तारगुणिते दैर्घ्यं वसुभिः
 भाजितेधिकम् ॥ ५१ ॥ गृहमष्टविधं दिक्षु पूर्वादेषु
 यथाक्रमम् ॥ ध्वजो धूम्रश्च सिंहश्च वृषोगर्दभएव
 च ॥ गजो ध्वांक्षश्च पूर्वादिक्रमेणेतानि नामतः ॥ ५२ ॥
 ध्वजे बहुधनं प्राप्तं धूमे चैव भग्नो भवेत् ॥ सिंहे च वि-
 पुला लक्ष्मीः शून्ये च कलहो भ्रुवम् ॥ ५३ ॥ धनं
 धान्यं वृषे प्रोक्तं खरे स्त्रीणां च विष्टुवम् ॥ गजाख्ये पुत्र-
 लाभः स्याद्ध्वांक्षे च सर्वशून्यता ॥ ५४ ॥ ध्वजमिन्द्रदिशे
 भागे सदाग्नेयेमहानसम् ॥ शयनस्य गृहं याम्ये नैर्ऋत्यामा-
 युधस्य च ॥ ५५ ॥ श्रीगृहं पश्चिमे भागे वायव्यां कोशमं-
 दिरम् ॥ शालोदीच्यां गृहादीनां ध्वांक्षे देवगृहं भवेत् ॥
 ॥ ५६ ॥ स्वामिहस्तप्रमाणेनाढ्यक्षपत्नीकरेण च ॥ गर्भ-
 मात्रं भवेद्देहं नृणां प्रोक्तं पुरातनैः ॥ ५७ ॥ इति वास्तु-
 लक्षणम् ॥ रविशुद्धौ गृहकरणं रविगुरुशुद्धौ व्रतोद्वाहौ ॥
 क्षौरं ताराशुद्धौ शेषं चंद्राश्रितं कर्म ॥ ५८ ॥ आदित्य-
 द्वयरोहिणीमृगशिरोहस्तो धनिष्ठोत्तरा पौष्णं विष्णुमघानु-
 राधपवनैः शुद्धैः सुतारान्वितैः ॥ सौम्यानां दिवसेऽन्यपाप-
 रहिते योगे विरिक्ते तिथौ विष्टित्यक्तदिने वदन्ति मुनयो
 वेश्मादिकार्यं शुभम् ॥ ५९ ॥ शुद्धैर्द्वादशकैर्द्रवधनगृहैः

पापैस्त्रिपष्टायगैर्लघ्ने केंद्रगतेऽथवासुरगुरो दैत्यस्य पूज्येऽथवा ॥
 सर्वारंभफलप्रसिद्धिरुदयो रात्रौ च कर्तुः शुभे सुग्राम्यस्थिर-
 भोदयेषु भवनं कार्म्यं प्रवेशोऽपि वा ॥ १६० ॥ तद्भस्ना (?) य-
 तगर्भमात्रमतुलं कर्तुर्विशुद्धे दिने स्नात्वा रत्नसुवर्णराजतमयैः
 कुङ्कुमैः शिल्पिभिः ॥ कृत्वा शाद्वलगोमयैः शुचितरं
 रम्यं तथा दर्पणैः प्रागाद्यैः शुभरत्नगर्भकलशैश्चित्रांबरावे-
 षितैः ॥ ६१ ॥ व्यालोलन्नवचूतपल्लवमुखैः शंखांबुपूर्णो-
 दैर्दक्षिणालाङ्घ्र्यगर्भितैः श्रुतिपदैर्मन्त्रैः समध्वासवैः ॥ नाना-
 मूलफलाक्षतान्यवदधिप्रोद्भिन्नबीजांकुरैर्लाजास्वस्तिकपूर्णपा-
 त्रकुसुमैर्मत्स्यैश्च पुच्छोच्छलैः ॥ ६२ ॥ जीवन्मीनयुगं विधाय
 हरतः सन्नोपपूर्णं घटं सच्चाभीकरवारिजन्मसाहितं सच्चूतशाखा-
 मुखम् ॥ भास्वदीपदधिप्रियामलफलं ते ते प्रसन्नैर्द्रिषो दद्यादध्य-
 मनर्घ्यविप्रवचसां मन्त्रेण वास्तोष्पतीन् ॥ ६३ ॥ सद्रत्नपाणिः प्र-
 यतः समाहितो नभुक्तशुक्लांबरपुष्पपूजितः ॥ सुखोपवि-
 ष्टः कलशांभसा कृतां दद्यादसावर्धमविघ्नहेतवे ॥ ६४ ॥
 गर्त्ते तस्मिन्सलिलभरिते निश्चलं वारिभर्तुः स्थैर्यं कुर्प्या-
 ज्जनयति हितं दक्षिणावर्त्तरोगात् ॥ वामावर्त्तं भवति विप-
 दे सोऽपि नाशं विदध्याद्रूमिच्छेदाद्भजतिलघुतां वित्तनाशंगरीयः
 ॥ ६५ ॥ भस्मास्थिकाष्ठतुपकेशकपालदंतरक्तं सवेच्च
 यदि वाथशिलाश्च लोष्ठम् ॥ धूमाकुलं भवति गर्तविशुद्धिगत्या-
 तस्मिन्वदंति मुनयो धनपुत्रनाशम् ॥ ६६ ॥ सूत्रे वि-
 स्तार्यमाणे यदि रसति शिवा दृश्यते धूमकुंभः कुंभो नि-

र्नेदमेति प्रसरति रुदितं श्रूयते गृध्रशब्दः ॥ नाशो भर्तुस्तदा
स्यान्निपतति भवनं भेकनेदैवदृष्ट्या गर्ते नानास्ति शल्यं
व्यसनशतकरं गर्दभेनार्दनैश्च ॥ ६७ ॥ धरण्याक्रान्ति त-
स्मिन्सत्यं गृहिणो भयं भवेद्भुजगात् ॥ भवति च सततं छिन्ने
बंधच्छेदो न संदेहः ॥ ६८ ॥ दृष्टेषु गतिहुताशे तुरगारूढे च
पीने च ॥ राष्ट्रमवाप्नोति गृही नित्यं च पुत्रविन्नसंपन्नः ॥ ६९ ॥
छत्रं यत्र पातका वा हास्यं स्त्रीणां च दृश्यते ॥ क्री-
डितं यत्र वाहानां नहि तत्र महाधनम् ॥ ७० ॥ क्षीरिणां
फलकं कुर्याद्भुणं वा गुणवर्जितम् ॥ कौशेयं साधुसूत्रं
स्याच्चातिभिन्नं च वर्जयेत् ॥ ७१ ॥ स्नात्वा चेत्पुनरा-
गतः पदशतं स्वास्थाद्वितीयं पुमान् पश्वादीशकुबेर-
दक्षिणमुखं संपूर्णसंघट्टनम् ॥ संग्रामे विजयं धनांवरयशोवृद्धिं
पशूनां परा भर्तुर्लक्षणलक्षकः पदुमतिर्ब्रूयाद्भुशं यत्र च ॥
॥ ७२ ॥ इति ग्रहाश्चाविधिः ॥ पौष्णे धनिष्ठास्वथवा-
रुणेषु स्वयंभुवर्क्षे त्रिषु चोत्तरेषु ॥ अक्षीणचंद्रे शुभघासरेषु
तिथावरिके च ग्रहप्रवेशः ॥ ७३ ॥ वस्वर्क्षे वरुणे पौष्णे
रोहिण्यामुत्तरासु च ॥ कुर्याद्ग्रहप्रवेशं तु शस्ते तिथ्या-
दिके बुधः ॥ ७४ ॥ धिष्ण्येषु पौष्णकरवैष्णवरोहिणी-
षु पुष्योत्तराभिनियुतेषु शिलानिवेशः ॥ कार्याश्विवारुण-
वसूत्तररेवतीषु पश्मोद्भवर्क्षसहितेषु गृहप्रवेशः ॥ ७५ ॥
हस्तः पुष्यपुनर्वसू शताभिषा स्वाती तथा रेवती रोहि-
ण्युत्तरशांकरा हरिमृगा मूलाधनिष्ठा मघा ॥ कन्याकुं-

भवृपालिसिंहमिथुनस्वर्क्षाः स्युराशुद्रमे वा राजीवशनिज्ञ-
 सोमभृगुजा वेश्मप्रवेशे शुक्ताः ॥ ७६ ॥ शुद्धे स्वात्यचतु-
 ष्ठाष्टमगृहेष्वायेति रात्रुस्थिते क्रूरैः कंटकधर्मपंचमगते
 शुक्लेऽथ वा वाक्पतौ ॥ लग्ने सत्फलदेवकर्तुराखिलप्रारंभसिद्धि-
 भवेत्कार्प्यं ग्रामनिजस्थिरे सुभवनं लग्ने प्रवेशेऽपि च ॥ ७७ ॥
 केन्द्रेषु सौम्यैर्गुरुशुक्रलग्ने पापेषु केन्द्राष्टमवर्जितेषु ॥ ग्राम्ये
 स्थिरे वा निधने विलग्नं गृहं विशेषेच्छातकरेऽनुकुले ॥ ७८ ॥ भूरि
 पुष्पनिकरं सुतोरणं तोषपूर्णकलशाभिशीलितं ॥ गंधपुष्पबालिपू-
 जितामरं ब्राह्मणध्वनियुतं विशेषगृहम् ॥ ७९ ॥ पश्चात्कांचनरू-
 प्यवस्त्रकुसुमैः संपूजयेत्सादरं दैवज्ञं सह शिल्पिभिर्द्विजगुरुन्व-
 धूंस्तथान्यानपि ॥ गत्वा वेश्म पुराणधर्मकथया वासं वसेत्सद्धने
 रात्रौ धर्मविशुद्धशांतहृदयो निद्रां निषेवेदसौ ॥ ८० ॥
 इतिगृहप्रवेशः ॥ वापीतडागगृहगोपुरदेवसम्रासादकूपवट-
 वारिविहारचैत्यान् ॥ कर्तुं यथागमाविधानि विधि-
 विधात्रा प्रोक्तस्तथैव कथयामि समासतो हि ॥ ८१ ॥
 कर्तुः शुभे दिनपतौ रजनीपतौ च पक्षे सिते शुभतिथा-
 वसितांतभागम् ॥ त्यक्त्वाऽथ वैधृतदिनं व्यतिपातयुक्तमुत्पा-
 तदृषितमथापरदोषदृष्टम् ॥ ८२ ॥ कीर्त्यारंभे प्रतिष्ठाया-
 मथवा गृहकर्मणि ॥ ताराकैन्दुमुहूर्तानां बलयोगस्तु
 कथ्यते ॥ ८३ ॥ दद्यादर्घं रवेः शुद्ध्यै कीर्तिनां दुर्गहस्य
 च ॥ प्रतिष्ठासु सुरादीनामन्यशुद्धिः प्रतीक्ष्यते ॥ ८४ ॥
 कर्तुः शोभनसंस्थे दिवसे चंद्रे शुभारंभे ॥ पक्षे सिते (१) त्यक्तोत्पा-

तैर्हतं दिवसम् ॥ ८५ ॥ श्विधनपितृमेत्रे रेवतीपुष्ययुक्ते
हिमकरहरिशकैर्ब्रह्मचित्रोत्तरासु ॥ हरिवृषकलशालिनीपु
सत्सूदयेषु शुभादिनसितपक्षे लग्नभागे शुभे वा ॥ ८६ ॥
राशेशहस्तहरिशक्रसमीरणेषु पौष्णेन्दुमित्रगुरुमूलशिवोत्तरे-
षु ॥ व्यंते (१) तिथौ शुभादिने शशिनि प्रशस्ते धन्या वदन्ति
मुनयो विविधप्रतिष्ठाम् ॥ ८७ ॥ आदित्यं युगोत्तरयुगले
कमलासनमित्रचंद्रे योगेचेद्भवति समाहितशुद्धिसुब्रह्मोत्तरा-
दिनकराधिपपात्रविष्णुवाताश्वितिप्यभरणीभवसोमज्ञानि ॥
सौम्याविहगेंद्रदिनेषु देवसंस्थापनेसमाभिवांछितसिद्धिदानि (१)
॥ ८८ ॥ बलेर्भयं भवति भानुदिनेऽर्थनाशः सौरेरपि
क्षितिसुतस्य च वज्रपातः ॥ प्रासादसप्तपुरपुष्करिणीक्रिया-
सु धर्मार्थसिद्धिरतुला हि शुभग्रहाणाम् ॥ ८९ ॥ प्रासादवा-
पीभवनक्रियासु क्रूरग्रहाणां दिवसे नराणाम् ॥ कार्यप्रणाशो-
ऽप्यशुभं शुभानां धर्मार्थसंतानसुखप्रवृद्धिः ॥ ९० ॥ वसु-
वृंदारकाचार्यब्रह्मविष्णुपुरंदरम् ॥ मुहूर्ताः कथिताः
शस्ता शेपा भूयो भयावहाः ॥ ९१ ॥ शस्तं ताराधिपे-
ऽर्के कुशलफलकरं वासवेद्ये नराणां पृथ्वीपुत्रादिपापैस्त्वपचय-
गृहभैः स्वस्थितिस्थानलग्नैः ॥ केंद्रे कोणेपि सौम्ये
स्फुटतरकिरणालंकृताकारदेशप्रासादोद्यानवापीयुरनगरगृहा-
रंभनेषु प्रशस्तम् ॥ ९२ ॥ जीवे धर्मार्थकामाः स्युः पुत्रो-
त्पत्तिश्च भार्गवे ॥ चंद्रजे कुशला शक्तिः सचिरायुः प्रवर्त्तते
॥ ९३ ॥ द्वितीयस्थे रवौ हानिर्भंद्रे शत्रुभयं भवेत् ॥ भू-

मिजे वंचनं प्रोक्तं नानाविघ्नानि भानुजे ॥ ९४ ॥ बुधे द्रविणसं
 पत्तिगुरौ धर्मप्रवर्द्धनम् ॥ यथाकामं विनोदेन भृगौ कामं व्रजेत्फ-
 लम् ॥ ९५ ॥ तृतीयस्थेषु पापेषु सैम्येष्वपि विशेषतः ॥
 सिद्धिः स्यादचिरादेव यथाभिलषितं प्रति ॥ ९६ ॥
 चतुर्थस्थानगे जीवे पूजा संपद्यते क्रमात् ॥ चंद्रजे चार्थ-
 लाभः स्याद्भूमिलाभस्तु भाग्वि ॥ ९७ ॥ विषोगः सुहृदां
 भानौ मित्रभेदो महीसुते ॥ बुद्धिनाशो निशानाथे सर्व-
 नाशोऽर्कनंदने ॥ ९८ ॥ पंचमस्थे सुराचार्ये मित्रबंधु-
 धनागमः ॥ शुके पुत्रसुतावाप्नो रत्नलाभस्तर्पेदुजे ॥ ९९ ॥
 सुतदुःखं सहस्रांशौ शशांके कलहः स्मृतः ॥ भौमे कार्य-
 विरोधः स्यात्सौरे बंधुविवर्द्धनम् ॥ २०० ॥ षष्ठस्थानस्थिते
 सूर्ये रोगनाशं विनिर्दिशेत् ॥ चंद्रे पुष्टिः कुजे प्राप्तिः
 सौरे शत्रुबलक्षयः ॥ १ ॥ गुरौ मंत्रोदयः प्रोक्तो भृगौ
 विद्यागमो भवेत् ॥ सर्वज्ञानार्थकौशल्यं नक्षत्रपतिनंदने ॥
 ॥ २ ॥ सप्तमस्थानगे जीवे बुधे दैत्यपुरोहिते ॥ गजवाजि-
 धरित्रीणां क्रमाह्वानं विनिर्दिशेत् ॥ ३ ॥ भास्करे कीर्ति-
 तंगः स्यात्कुजे विपदमादिशेत् ॥ हिमगौ क्लेश आयासः
 तंगे व्यंगता भवेत् ॥ ४ ॥ निधने च सहस्रांशौ चिद्विषां
 ननिरापदः ॥ हानिः शीतमयूखे भौमे सौरे च रुग्णयम् ॥
 ॥ ५ ॥ बुधे मानधनप्राप्तिर्जीवे च विजयो भवेत् ॥
 शुके स्वजनभेदः स्यान्मित्रज्ञस्यापि देहिनः ॥ ६ ॥ वागीशे
 वमे स्थाने विद्याभोगादिनंदनम् ॥ बुधे मानधनप्राप्तिर्जीवे

च विजयो भवेत् ॥ ७ ॥ चंद्रे धातुक्षयः प्रोक्तो धर्महा-
 निश्च भास्करे ॥ कुजे वार्थक्षयं विद्याद्रविजे धर्मदूषणम्
 ॥ ८ ॥ दशमस्थानके शुक्रे शयनाशनसिद्धयः ॥ सुराचार्य्ये
 महासौख्यं विजयः स्त्रीधनं बुधे ॥ ९ ॥ मार्तण्डे च
 महावृद्धिश्चंद्रे कोराविवर्जनम् ॥ भौमे रत्नागमः प्रोक्तः कोणे
 कीर्तिविलोपनम् ॥ १० ॥ लाभस्थानेषु सर्वेषु लाभस्थानं
 विनिर्दिशेत् ॥ व्ययस्थानेषु सर्वेषु विनिर्दिशेद्वचयः सदा ॥
 ॥ ११ ॥ केंद्रे त्रिकोणभवनेषु शुभग्रहेषु पापेषु षट्त्रिंशदलाभ-
 गृहस्थितेषु ॥ लग्नेषु जन्मतनुजास्थिरमंदिरेषु वेश्मानि कीर्तिकर-
 णानि शुभप्रदानि ॥ पराशरायैः प्रतिषद्धितीयात्रयोदशीपंचद-
 शीदशम्यः ॥ एताः प्रशस्तास्तिथयः सदैव सत्तम्यपि स्वाभि-
 मतेष पृथी ॥ १२ ॥ निशि शस्ता प्रतिष्ठा च प्रशस्ता स-
 फला भवेत् । विपरीता कृता या च प्रत्यनीकफलप्रदा ॥
 ॥ १३ ॥ इति प्रतिष्ठाविधिः ॥ हस्तो मघानुराधापुष्यध-
 निष्ठोत्तराणि रोहिण्यः ॥ शतभिषागिति प्रारंभे कूपानां श-
 स्यते भगणः ॥ १४ ॥ हस्तमैत्रमघापुष्यधनिष्ठोरत्तवारुणैः ॥
 प्राजापत्येऽच कूपानां खननं मुनिभिः स्मृतम् ॥ १५ ॥
 आग्नेये दिक्कोणे ग्रामस्य पुरस्य वा भवति कूपः ॥ नित्यं
 स करोति भयं दाहं च समानसं प्राह ॥ १६ ॥
 नैर्ऋत्ये बालभयं करोति वनिताक्षयं च वायव्ये ॥
 विक्रयमेतत्त्यक्त्वा शेषाश्च शुभावहाः कूपाः ॥ १७ ॥ स्वादु
 स्वच्छं लघु स्निग्धं स्थिरमंजः शुभांशके ॥ १८ ॥ इति

कूपखननविधिः ॥ नक्षत्रैस्त्रिभिर्नक्षत्रैर्गुणयुतैः पक्षे सिते
 सर्वदा रोहिण्यां च सुवातभद्रकथितावन्यैश्चयोगोत्तमैः ॥
 स्थानेष्वेव महीरुहां गुणवतां पुंसां दयायोगतां क्षिप्रं वृद्धि-
 मवाप्नुवन्ति बहुराः पुष्पैः फलैः संयुताः ॥ १९ ॥ अनिलो-
 त्तररोहिण्यां मृगमूलपुनर्वसौ ॥ पुण्यश्रवणहस्तेषु कृपिकर्म
 प्रशस्यते ॥ २० ॥ रोहिण्यामथ हस्ते च ज्येष्ठामूलोत्तरासु
 च ॥ बीजं तु वापयेद्धीमान्यदीच्छेत्सस्यसंपदम् ॥ २१ ॥
 इति कृपिकर्म ॥ शतभिषगुत्तरकमलजमूलैर्द्राग्निहारिभेषु
 शुभेषु ॥ वाक्पतिसितशशिदिवसादेयेषु तरुरोपणं शस्तम् ॥
 ॥ २२ ॥ इति वृक्षरोपणम् ॥ ऊर्ध्वाननानि चतुरानन-
 विष्णुरुद्रचंद्रांतकोत्तरधनानि भवन्त्यभूनि ॥ प्रासादतोरण-
 पुरादिविहारकर्मकर्माण्यनेकविधसौख्यशुभप्रदानि ॥ २३ ॥
 पार्श्वाननान्यदितिवासवमैत्रचित्रापौष्णाश्विनीवरुणवातस्वरां-
 शुभानि ॥ गोवाजिदंतिदमनप्रियदर्शनानि सप्तप्रवेशकरणे
 च हितप्रदानि ॥ २४ ॥ याम्याहिवह्निपितृपूर्वविशाख-
 मूलान्येतान्यधोवदनकानि भवन्ति भानि ॥ कूपप्रवापीवि-
 लग्नहरखन्युपातघृतच्छलोपकरणेषु हितप्रदानि ॥ २५ ॥
 इत्यूर्ध्वमुखादिनक्षत्रचिंता ॥ ऋक्षपूत्तरपौष्णवैष्णवमघा-
 मूलानुराधाश्विनीप्राजापत्यकरद्विदेवतगुरुप्रालेयपादेषु च ॥
 निर्दोषैर्वृषभैर्हलैश्चसुमनोमालाभिरभ्यर्चितो दत्त्वा क्षेत्रपतर्ब-
 लि हलधरः क्षेत्रं ततः कर्षयेत् ॥ २६ ॥ सप्तह्लादिति-
 पौष्णमित्रयुगलस्वातिश्रवोवारुणे मूलादित्यमघोत्तरामुनिवरैः

प्रोक्ताः प्रशस्ताः परम् ॥ बीजप्राकिरणे हलप्रवहणे पांशुक्रि-
यारोपणे सूर्याचार्य्यसितेन्दुबोधनदिने लग्नेऽनुकूले ग्रहे ॥
॥ २७ ॥ रोहिण्यां चैव हस्तेषु ज्येष्ठामूलोत्तरेषु च ॥
धान्यानि वापयेद्विद्वान्यदीच्छेच्छस्यसंपदम् ॥ २८ ॥
प्राजेशश्रवणोत्तरादितिमघामार्तढतिष्याश्विनी पौष्णानुष्णमरी-
चयः शतभिषक्स्वाती विशाखा तथा ॥ २९ ॥ जीवाकेंदु-
सितेन्दुनंदनदिने लग्ने स्थिरे चोदये शस्यानां वपने तथैव
लवने शस्तास्तथारोपणे ॥ ३० ॥ हस्ते च वापयेद्बीजं संभाहो
धैश्वदैवते ॥ रोहिण्यां मर्दनं कुर्यादुत्तरासु प्रवेशयेत् ॥
॥ ३१ ॥ सौरे दिने सलिलक्रीडभयस्य वृद्धिर्भौमे भयं
भवति मूपकजं च तेषाम् ॥ बीजप्रवापणविरोपणलावकानां
कुर्यात्कृषिं तनुविहीनदिने तु चंद्रे ॥ ३२ ॥ गुरुरविशाशि-
सौम्ये शुक्रवारेषु विद्वान्यदिसुनियतयुक्ते भूमिभागप्रदेशे ॥
सकनकजलबीजं गृह्य मुष्टित्रयं च सरुचिररचितचे-
ता वापयेच्छक्रचिंताम् ॥ ३३ ॥ रौद्रे मैत्रेऽ-
थवा सौम्ये धान्यं स्यादनुकूलतः ॥ छेदितव्यं सदा
प्राज्ञैर्लग्ने चैव गुरुदये ॥ ३४ ॥ मीनलग्ने शुभे कक्षे निधने
चंद्रवर्जिते ॥ क्षेत्तव्यं कोष्ठके धान्यं गर्गो वदति सर्वदा ॥
॥ ३५ ॥ सुकृष्टे च सुवृष्टे च सुक्षेत्रे निधिदर्शनम् ॥
सुभिर्क्षं सततं यस्मात्तस्मात्कामदुष्वा कृषिः ॥ ३६ ॥ श्लेष्मा-
तकी शात्मलिसप्तपर्णी औदुंबरी चैव तथा च धात्री ॥
न्यग्रोधशाखा विमलाविपाखा पद्मभिः सुमेधा कथिता

प्रशस्ता ॥ ३७ ॥ नाल्पा न हीना न च दीर्घशास्त्रा न श्रान्तरे
 चैव न मार्गदेशे ॥ रथ्याप्रदेशे कुहरे न निम्ने भीरुप्रदेशे पड-
 कोणकार्यः(?) ॥ ३८ ॥ नित्यं दशहले लक्ष्मीः नित्यं पंचह-
 ले धनम् ॥ नित्यं हि त्रिहले भक्तं नित्यमेकहले शणम् ॥
 ॥ ३९ ॥ याम्योत्तरं त्रिदशमं त्रिहिरण्यगर्भसौम्यप्रभं जनदि-
 नाधिपनैर्ऋतेषु ॥ एतेषु भेषु गुणवत्सु यथा निधानं धान्या-
 दिधारणमिहोपदिशन्ति संतः ॥ ४० ॥ इति कृपिप्रक-
 रणम् ॥ नंदायां भार्गवदिने त्रयोदश्यां त्रिजन्मनि अन्नश्वा-
 द्धं न कुर्वीत पुत्रदारधनक्षयात् ॥ ४१ ॥ न नंदायां
 न मघायां न त्रिजन्मभेषु बुधः ॥ भूमिजज्ञगुशानीनां दिना-
 नि नैव शुभाशंसि ॥ ४२ ॥ हरियुगले दितियुगले पौ-
 ण्ययुगले विरंचियुगले च ॥ करपंचकोत्तरेषु च बुधो हि
 नोष्वेषु नवमघात् (?) ॥ ४३ ॥ इति नवान्नभक्षणम् ॥
 हस्तादितिश्रवणसोमसमीरणेषु मूलानलद्रविणवारुणवासवेषु ॥
 भैषज्यपीतमच्चिरादुपहृत्य दोषान् कंदर्पकल्पवपुषं पुरुषं क-
 रोति ॥ ४४ ॥ मूलानलानिलसुरेंद्रसुरेज्यचंद्राः पौष्णाश्वि-
 नीद्रविणकेशवमित्रचित्राः ॥ भैषज्यलक्षणविधौ नियतं नरा-
 णां विघ्नं त्यरिष्टशतमप्यचिरान्तमुख्यम् ॥ ४५ ॥ श्रवणानिल-
 नैर्ऋतिपुष्ययुतं पवनाश्विनिरेवतीशक्रयुतम् ॥ अनुराधधनिष्ठसु-
 चित्रकरं पिब भैषज्यमेव रुजापहरम् ॥ ४६ ॥ इति भैषज्य-
 प्रकरणम् ॥ पुष्यो हस्तस्तथा ज्येष्ठाश्रवणश्चोत्तराश्विनी ॥ शु-
 भान्येतानि धिष्यानि यातेवस्तौ विरेचयेत् ४७ ॥ इति विरेच

नम् ॥ जीवे शुक्रबुधे चंद्रे दिने विष्टिहते तिथौ ॥ अशुभं
 कुरुते स्नानं रोगी रोगान्न मुच्यते ॥ ४८ ॥ अर्कार्कजांगार-
 दिने प्रशस्ते कोणस्थिते केंद्रगते च जीवे ॥ कामं स्थिरत्वं
 कुरुतेऽथ सिद्धिं स्नात्वा च रोगी विधिपूर्वकेण ॥ ४९ ॥
 हस्तः पुण्यस्तथा ज्येष्ठा विष्णुर्मृगशिरस्तथा ॥ शुभान्येतानि
 दृष्टानि स्नाते रुच्छ्रगते तनौ ॥ ५० ॥ व्यतिपातविष्टिदिवसे रवि-
 भूमिनंदनशनीनां स्नानात् ॥ व्रणमुक्तोऽथ शुभस्थितता-
 रके शशिनि ॥ ५१ ॥ इति विमुक्तस्नानम् ॥ मघोचरा
 पावकविष्णुचित्रास्वात्यश्विजीवादितिहास्कराश्च ॥ वाराः
 सिताकैंदुमहीसुतानां शस्ता धनुर्वेदविधौ प्रदिष्टाः ॥ ५२ ॥
 अभिनीमघचित्रायां स्वाती स्यादुत्तरासु च ॥ पुनर्वसौ
 मघा मित्रे हस्ते च श्रवणेऽपि वा ॥ ५३ ॥ रुत्तिका-
 स्वपि चारंभो धनुर्वेदे प्रशस्यते ॥ गुरुशुक्रसुराचार्य्यवारे
 चांगारके रवौ ॥ ५४ ॥ तिथिनक्षत्रयोगेषु शुद्धेष्वपि
 निशाकरे ॥ रुपिव्यायामयुद्धेषु प्रशस्तो भूमिनंदनः ॥
 ॥ ५५ ॥ नशस्तंजन्मनक्षत्रं अविशुद्धं यथा भवेत् ॥
 तत्रारंभं न कुर्वीत तिथिव्याशोत्तने न च ॥ ५६ ॥ हरौ
 सुमे तथा पौषे चैत्रे वायु सिते तिथौ ॥ शशिसौम्यार्कज-
 स्याहि दिग्बेधो नैव शस्यते ॥ ५७ ॥ इति धनुर्वेदविधिः ॥ पौ-
 ण्णाश्विविश्ववसुतास्करवासुदेवचित्रासमीरणपुनर्वसुवारणेषु ॥
 वारेषु सूर्य्यशशिसौमजजीवशुक्लेष्वारोहणं निगदितं गज-
 वाजिनां च ॥ ५८ ॥ हस्तश्रवणत्रितयं पुनर्वसुरेवतीदित-

यम् ॥ रविशशिवुधशुक्रा वाजिगजारोहणे शस्ताः ॥ ५९ ॥
 पौष्णव्रजेशादितिभद्वयानि हस्तादिपट्कश्रवणोत्तराणि ॥
 दोलादिमातंगतुरंगमाणामारोहणेऽर्भीष्टफलप्रदानि ॥ ६० ॥
 इतिदोलाद्यारोहणम् ॥ भौमशनैश्वरदिवसे दिवसपतौ गुरु-
 गृहे हरौ सुप्ते ॥ पक्षे सिंहे निशायां करिणीरदकृतनं नेष्टम् ॥
 ॥ ६१ ॥ इति हस्तिदंतच्छेदः ॥ आदित्यहस्ताश्विनिरोहि-
 णीषु पुष्येऽथ पौष्णानिलदेवयोश्च ॥ वारेषु तिथ्यादिषु वाजि-
 कार्प्यं कुर्प्यान्नरस्तत्सुखसंददं स्यात् ॥ ६२ ॥ वाजिका-
 र्यम् ॥ वसुपुनर्वसुपूर्वभुजंगमैः करनिशाकरशंकरदेवतैः ॥
 सहरिवाक्पतिभिः सह चित्रया गुणगणार्जनमेभिरर्भीप्सितम् ॥
 इति गुणगणार्जनम् ॥ सर्पेशमैत्रशशिपुष्यपुनर्वसू च वागीश
 शक्रशततारधनिष्ठहस्ताः ॥ पौष्णानलानिलविशाखमघा-
 श्विमूलागोषु प्रशस्तमथवार्थविशेषयात्रा ॥ ६४ ॥ याम्यो
 हरिर्देहनमैत्रफणीद्रहस्ता धाताहिवुधमरुदयं मविश्वचित्रा ॥
 वारेऽर्कसूनुवसुधात्मजभास्कराणां कुर्प्यात्प्रवेशागमने मरणं
 पशूनाम् (?) ॥ ६५ ॥ त्रिपूत्तरेषु रोहिण्यां सिनीवाली चतुर्द-
 शी ॥ श्रवणे चैव नक्षत्रे चित्रायामष्टमीषु च ॥ ६६ ॥
 गोषु कार्प्यं न कुर्वीत प्रस्थानं वा प्रवेशनम् ॥ पशवस्तत्र
 नश्यन्ति अन्यत्र वनचारिणः ॥ ६७ ॥ इति गोचलन
 विधिः ॥ न गच्छेदक्षिणामाशां पट्केन श्रवणादिना ॥
 भूतिकामो न कुर्वीत तृणकाठादिसंग्रहम् ॥ ६८ ॥ छेद-
 नं तृणकाष्ठानां संग्रहं च विशेषतः ॥ भूतिकामो न कुर्वीत

पट्टकेन श्रवणादिना ॥ ६९ ॥ धनिष्ठाभादितः कृत्वा पंच
 ऋक्षाणि वर्जयेत् ॥ गृहार्यं तृणकाष्ठानां संग्रहं नैव कार-
 येत् ॥ ७० ॥ अग्निदाहो भयं रोगो राजपीडा धनक्षयः ॥
 संग्रहे तृणकाष्ठानां कृते वस्वादिपंचके ॥ ७१ ॥ पूर्वभाद्रेण
 यः कुर्प्यात्तृणकाष्ठादिसंग्रहम् ॥ आयुः ग्रहीयते तस्य
 लक्ष्मीदूरेण नश्यति ॥ ७२ ॥ इति श्रवणादिचिंता ॥
 नक्षत्रपट्टकिरणं पश्चात्संध्यागतैर्गृहैर्निर्ममम् ॥ क्रूराविपीडितम-
 न्या तद्भूषितं चाशुभं सर्वम् ॥ ७३ ॥ क्रूरग्रहेणापि समन्वितं च
 भोक्तव्यमुत्पातनिपीडितं च ॥ ऋक्षंतथोपग्रहपूजितं च विव-
 र्जयेद्बुद्धनादिकार्ष्यं ॥ ७४ ॥ भुज्यमाने च भुक्ते च भोक्तव्ये
 पीडितेऽपि च ॥ क्रूरग्रहेण नक्षत्रे ऊढा कन्या न जीवति ॥
 ॥ ७५ ॥ अग्रतो भूमिलं विद्यात् आसनस्थं च दूयते ॥
 पृष्ठतो जस्मितं विद्यात्रयः स्युर्वज्रपातकाः ॥ ७६ ॥
 एकः सूर्यो द्वितीयोऽग्निस्तृतीयर्क्षं चतुर्थवम् ॥ विध्यत्यर्क-
 युतः पादः पादस्तस्येदुयोगतः ॥ ७७ ॥ यस्मिन्पादे ग्रह-
 स्तिष्ठेच्छुभो वा यदि वाशुभः ॥ सपादं पीड्यते शेषाः पादा-
 स्तु शुभलक्षणाः ॥ ७८ ॥ बालाग्रपातात् दुर्लक्षं भिनत्ति
 धातुष्कः ॥ समपादश्चैवंधोधाधिष्णं परुषयंति (?) ॥ ७९ ॥
 ॥ इति नक्षत्रपादचिंता ॥ चंद्रादष्टमगान्पापान्
 विवर्जयेन्नैधनं विलग्नं च ॥ चंद्रं च निधनसंस्थं सवारिं भ्रमयोगेऽ-
 पि ॥ ८० ॥ निधने तुहिनमयूखो निधने पापग्रहोऽपिलग्नोऽपि ॥
 उपदशति नो नराणां गुणान्निलापी शुभं कर्म ॥ ८१ ॥

निधनं निधनविलग्रे विज्जनाशगे हिमगौ ॥ पापग्रहेऽपिनि-
 धने नैकविधं व्याधिवैपुल्यम् ॥ ८२ ॥ यस्य व्रतोपनय-
 नादिशुभक्रियासु क्रूरोष्टमो भवति वाथ शशी विलग्नात् ॥
 तस्याचिरेण परिकीर्तयन्ति संतः सुरेन्द्रसचिवेऽपि च कंट-
 कस्थे ॥ ८३ ॥ इति अष्टमलग्नचन्द्रचिन्ता ॥ तिथ्यर्द्ध-
 मात्राकरणानि नित्यं कुर्वन्ति भोगं मुनयो वदन्ति ॥ गच्छन्ति
 वृद्धिं तिथयः प्रहानिं साम्येन वा संचरते तदेव ॥ ८४ ॥
 कृतरासदिवादरभूतदिवाशुचराष्ट्रदिवेदपूर्णदिवा ॥ इति विष्टि-
 गणं प्रवदन्ति बुधा यदि चंद्रगतिस्तिथयश्च समाः ॥ ८५ ॥
 कृष्णे च त्रिदशा रात्रौ दिवा सप्त चतुर्दशी ॥ चतुर्थैका-
 दशी रात्रावष्टमी पूर्णिमा दिवा ॥ ८६ ॥ विष्टिं भुजंगमाका-
 रं केचिदिच्छन्ति दारुणम् ॥ भुजंगस्य मुखे भीतिर्न तु पुच्छे
 विधीयते ॥ ८७ ॥ सर्पमुखे संचरतां प्राणभयं प्राणिनां
 यथा भाति ॥ भवति यथा भयमधिकं विष्टिमुखे कुर्वतां
 कर्म ॥ ८८ ॥ विष्टेरास्यंभवतिघटिकापंचकण्ठस्तथैकाव-
 क्षस्यैकादश निगदिता नाभिदेशे चतस्रः ॥ पुच्छे तिस्रः
 कटिरपि तथा बद्धपूर्वैर्मुनीन्द्रैराख्यातैषा न शुभफलदा
 वर्जयेदुत्तमस्ताम् ॥ ८९ ॥ कार्यं न सिध्यति मुखे मर-
 णं गले स्यादर्धक्षयो हृदि कटावपि बुद्धिनाशः ॥ नाभौ
 कलिर्विजयलब्धिरतीव पुच्छे भद्राप्रमाणफलमेतदुशन्ति
 संतः ॥ ९० ॥ भद्रस्य पुच्छं शुभहेतुरन्ये वदन्ति केचिन्न
 तु युक्तमेतत् ॥ शुष्केधनैर्दीप्तिहुताशनस्य किमग्र-

भागेऽपि हि शीतता स्यात् ॥ ९१ ॥ असितजलदवर्ण-
स्थूलनेत्रोग्रहंता विरुतहनुकपोला पिंडिकोद्वद्धजंघा ॥
अनलशतसहस्रं चोद्गिरंती समंतात्पतति भुवनमध्ये कार्प्य-
नाशाय विष्टिः ॥ ९२ ॥ पूर्वस्यां दिशि शूलिनी समु-
दिता विष्टिश्चतुर्ध्या तथा घाटम्यां विकटा हुताशन-
दिशि स्यादर्थनाशंकरी ॥ याम्यायामपि भानवी समु-
दिता भूतं तथेकादशी नैर्ऋत्यां च करालघोरवदना
भूतेश्वरी पूर्णिमा ॥ ९३ ॥ वारुण्यां वसुवारुणा
प्रकथिता कृष्णा तृतीया मुनौसप्तम्यां खरखड्गपाणिभिर्वा
वायव्यतो दृश्यते ॥ कौबेर्यां दशमीषु घोरवदना रेतोदया
सर्वदा ईशान्यां यमदूतिका विरचति प्राप्तातिथिं भूतजाम्
॥ ९४ ॥ इति भद्राप्रकरणम् ॥ कृतमुनियमशरमंगलरा-
मर्जुपुष्पास्करादियामार्द्धम् ॥ इति भवति कालवेला न शुभाशुभ-
कर्मकरणाय ॥ ९५ ॥ भवति प्रभावहीनो विहगगणो
विहगयोगमुपयातः ॥ उदितरवेरिव यातरश्मिर्वखंडपरिमलोऽ-
पींद्रः ॥ ९६ ॥ प्रयाणेषु प्रयातृणां यदा योगो भवेन्नृ-
णाम् ॥ वीर्य्यनाशस्तथान्येषां भीरुणामिव संगरे ॥
॥ ९७ ॥ योगे विहगे प्रसवे भवति न किंचित्करा ग्रहाः
सर्वे ॥ करिणो हरेरिवाग्रे मदजलसंपृक्तभूपृष्ठाः ॥ ९८ ॥
सूर्य समासाद्य यथाखिलानां प्रकाशनाशो हि महौषधी-
नाम् ॥ योगं समासाद्य तथा परेषां वीर्य्यप्रणाशो हि भवेद्भू-
दाणाम् ॥ ९९ ॥ तनुसदने व्ययज्ञे वा निधने वान्यत्र नेष्टमवने

मघसंयुता स्यात्तदा न कन्योद्वहनं वदन्ति ॥ १९ ॥ यात्रां
 चूडां विवाहं श्रुतिविवरविधिं शंखसत्रप्रवेशं प्रासादोद्यान-
 हर्म्यं सुरवरभवनारंभविद्या निधानम् ॥ मौजीबंधं प्रतिष्ठां
 मणिरदकनकाधारणं कुर्वते ये मृत्युस्तेषां च सिंहे गुरुदिनक-
 र्योरेकराशिस्थयोश्च ॥ २० ॥ विवाहचूडाव्रतकर्णवे-
 धक्षौरप्रतिष्ठार्थगृहप्रवेशाः ॥ सुवर्णशंखाद्युपभोगविद्या सिंहे
 सुरेज्ये न च शोभनाः स्युः ॥ २१ ॥ इति सिंहेगुरु-
 प्रकरणम् ॥ हत्तापमथं हरणं सुतस्य वित्तस्य लाभो निधन-
 त्वमायुः ॥ सूर्यादिसौम्यंतदिने नराणां तैलोपभोगे क्रमशः
 फलानि ॥ २२ ॥ प्रतिपदनपत्यस्य तृतीयायामपं-
 थिकम् ॥ दशमी वित्तनाशाय सर्वं हन्ति त्रयोदशी ॥ २३ ॥
 भोगार्थं क्रियते यत्तु स्नानं यादृच्छिकं नरैः ॥ तन्निषिद्धं
 दशम्यादौ नित्यं नैमित्तिकाद्वहिः ॥ २४ ॥ एकक्षौं गुर्वक्षौं
 व्रतबंधोद्वहनदेवसन्मार्गाः ॥ न शुभदाश्च गदितावस्तमिते
 ऽनर्थदो दृष्टः ॥ २५ ॥ गुर्वर्कयोगसमये शौनकवाल्मीकिगौ-
 तमायैश्च ॥ व्रतयज्ञोद्वाहाद्या न शुभफलाः कीर्तिता मुनि-
 भिः ॥ २६ ॥ कर्णवेधं तथा क्षौरं विवाहं व्रतमेव च ॥ गुर्वादित्ये
 न कुर्वीत आयुःपुत्रार्थनाशनम् ॥ २७ ॥ अस्तमिते भृगु-
 तनये प्रियते कन्या बृहस्पतौ पुरुषः ॥ उभयोरपि मरणं
 स्यात्केतौ पाणिग्रहेऽभ्युदिते ॥ २८ ॥ अस्तं प्रयाते
 च गुरौ भृगौ वा सूर्ये निरंशे हिमगौ प्रनष्टे ॥ न कूपवाप्यादि
 कुमंदिनं च शुभं प्रदिष्टं धनकीर्तिनाशि ॥ २९ ॥ मृत्युर्वरस्या-

स्तमिते सुरेज्ये भृगौ युवत्या उभयोश्च चंद्रे ॥ भवेत्कुजे निष्प्रस-
 वार्कसूनौ प्राबालिका यातकिनी च सौम्ये ॥ ३० ॥ उद-
 गते भास्वति चैत्रवज्यं नास्तंगते देवगुरौ भृगौ च ॥ सं-
 ध्यागते नो न शिशौ न वृद्धे कुर्वीत कन्याकरसंप्रयोगम् ॥
 ॥ ३१ ॥ अनादिदेवता दृष्टा शुचिः स्यान्नष्टभार्गवे ॥ म-
 लिम्लुचेथ नावृत्तं तीर्थस्नानमपि त्यजेत् ॥ ३२ ॥ इति
 शुक्रास्तचिंता ॥ बालो दशाहान्युदितः परेण पूर्वेण बा-
 लो दिवसत्रयं च वृद्धस्तु पूर्वेण सप्तक्षमेकः पश्चाद्गतः पंचदि-
 नानि शुक्रः ॥ ३३ ॥ भवेत्संध्यागतः पश्चादस्तमेति
 दिनत्रयम् ॥ दिनानि पंच पूर्वेण तत्कृतं कर्म वर्जयेत् ॥
 ॥ ३४ ॥ चतुरो वासरानेति बालत्वं भृगुनंदनः ॥ वृद्ध-
 त्वमपि पंचैव संध्यायां तु दिनत्रयम् ॥ ३५ ॥ बाले
 वृद्धे च संध्यागे चतुष्पंचत्रिवासराः ॥ जीवे च भार्गवे चैव
 विवाहादिपुं वर्जयेत् ॥ ३६ ॥ बाले च दुर्भगा नारी
 संध्यायां तु तपस्विनी ॥ निधनास्तगते शुके क्षीणे चैव
 दरिद्रता ॥ ३७ ॥ बाले भृगौ परिणीता युवतिरसाध्वी जवे-
 दवश्यमिदम् ॥ वृद्धे तस्मिन्वंध्यास्तमिते मृत्युमत्येति ॥ ३८ ॥
 बालो दिनचतुष्कं स्याद्वृद्धः पंचाहमिष्यते ॥ अहःसंध्या-
 गतः शुक्रस्त्रिधा ह्येवं विवर्जयेत् ॥ ३९ ॥ इति बाल-
 वृद्धसंध्यागतगुरुशुक्रचिंता ॥ गते वर्षद्वये पंच तार्द्धे प-
 क्षे दिनद्वये ॥ दिवसस्थाष्टमे भागे पतत्येकोऽपि मानुषः ॥ ४० ॥
 अधिमासोऽधिको यत्र द्विराषाढो भवेत्तत्र ॥ अनावास्ता

द्वयं दृष्ट्वा द्विरापाढं प्रकीर्तयेत् ॥ ४१ ॥ यां तिथिं सम-
 नुप्राप्य तुलां गच्छति भास्करः ॥ तथैव सर्वसंक्रांतीर्या-
 वन्मेपं न गच्छति ॥ ४२ ॥ यदा शशी न याति गभस्तिमं-
 ढलं दिवाकरः संक्रमणं करोत्यनु ॥ तदाऽधिमासः कथितो
 विरिञ्चिना विवाहयात्रोत्सवयज्ञदूषकः ॥ ४३ ॥ माघमासेषु
 मासेषु पट्सु दर्शद्वयं यदा ॥ द्विरापाढस्तदा ज्ञेयः कर्कटे च
 हरिः स्वपेत् ॥ ४४ ॥ द्व्यमावास्ये स्पृशति दिनरुघावर्दिदो
 सुगेहे मास्येकस्मिन्पतति गणितान्यत्र मासोऽधिपूर्वः ॥
 तत्रापाढद्वयमधिगतं तत्रसिद्धांतविद्भिस्तत्पर्यंतं भवति शशि-
 नः पौर्णमासीद्वयेन ॥ ४५ ॥ अमावास्याद्वयं यत्र रवि-
 संक्रांतिवर्जितम् ॥ मलिम्लुचः स विज्ञेयः सर्वकर्मवहिष्क-
 तः ॥ ४६ ॥ अमावास्यामतिक्रम्य यदा गच्छति भास्करः ॥
 मलिम्लुचः स विज्ञेयः सर्वकर्मविवर्जितः ॥ ४७ ॥ एकर्क्ष-
 स्थो यदा भानुरमावास्याद्वयं स्पृशेत् ॥ द्विरापाढः स
 विज्ञेयः कृष्णः स्वपिति कर्कटे ॥ ४८ ॥ वृषंत्यक्त्वा
 च तुभ्यांते पडशीतिसिते यदा ॥ तदा दैवविदा चिंत्यं द्विरापा-
 ढप्रकल्पनम् ॥ ४९ ॥ सिनीवालीमतिक्रम्य यदा संक्र-
 मते रविः ॥ भुक्तशेषस्तदा मासः कालस्तत्रामयः स्मृतः ॥ ५० ॥
 सिंहकन्यागते भानौ भवेद्दर्शद्वयं यदा ॥ अगामिनि तदा
 काले द्विरापाढस्य संभवः ॥ ५१ ॥ सिंहकन्याकुलीरेषु यदा
 दर्शद्वयं भवेत् ॥ आगामिनि भवेद्द्वये कुलीरे माधवः स्वपेत् ॥ ५२ ॥
 दक्षिणाशां गते सूर्ये भवेद्दर्शद्वयं यदा ॥ आगमिष्ये-

तदा काले शेते च श्रावणे हरिः ॥ ५३ ॥ श्रावणादौ
 त्रिके मासे अमावास्याद्वयं यदा ॥ द्विरापादस्तदा ज्ञेयः
 पतिते वार्द्धमासके ॥ ५४ ॥ यत्राधिमासपतने गणि-
 तक्रमेण मासो मलिम्लुच इति प्रथितः पुराणे ॥ तस्माद्विवाह-
 गमनव्रतबंधदीक्षाक्षौरादिकर्मसु(?) रयागविनाशहेतुः ॥ ५५ ॥
 पटिभिर्देवसैर्मासः कथितो बादरायणैः ॥ पूर्वमानं परित्यज्य
 मानमुत्तरमिष्यते ॥ ५६ ॥ अधिमासो न कर्त्तव्यः श्राद्धे
 संवत्सरादिके ॥ वर्षवृद्ध्या निमेषादि कर्त्तव्यमधिकेन तु ॥
 ॥ ५७ ॥ प्रतिसंवत्सरे श्राद्धे नाधिमासं विवर्जयेत् ॥ नित्या-
 नित्यानि चान्यानि तीर्थस्नानं तथैव च ॥ ५८ ॥ परमेश्विन-
 वश्राद्धं वर्षायाः श्रावणं तथा ॥ मलिम्लुचेऽपि कर्त्तव्यं सर्व-
 मन्यद्विवर्जयेत् ॥ ५९ ॥ नित्यनैमित्तिके कुर्म्यात्प्रयतः सन्म-
 लिम्लुचे ॥ तीर्थस्नानं गजच्छाया प्रेतश्राद्धं तथैव च
 ॥ ६० ॥ वर्षे वर्षे च यच्छ्राद्धं मातापित्रोः क्षयेऽहनि ॥
 मलमासेऽपि कर्त्तव्यं व्याघ्रस्य वचनं यथा ॥ ६१ ॥
 दशहरासु नोत्कर्षश्चतुर्वर्षि युगादिषु ॥ उपाकर्मणि कर्त्त-
 व्यं मघा चैव विशेषतः ॥ ६२ ॥ पौष्णमासो भव-
 त्यन्यः कामं नक्षत्रयोगतः ॥ माघ एव तु माघ्यां
 स्यान्मकरस्थे दिवाकरे ॥ ६३ ॥ उत्कर्षकालवृद्धौ स्यादु-
 पाकर्मादि कर्मणाम् ॥ अभिषेकादिवृद्धीनां तत्तूत्कर्षो यु-
 गादिषु ॥ ६४ ॥ युगादिकल्पागतभार्गवर्षपुण्याभिषेकाष्टवि-
 वर्द्धनानि ॥ मासस्य सप्तम्यासितेतरापि न विक्रियां यात्यधि-

मासपाते ॥ ६५ ॥ द्विरापाढे तु संप्राप्ते विष्णुः स्वपिति
 कर्कटे ॥ शक्रोत्थानं तु कन्यायां तुलायां पार्वती तथा ॥ ६६ ॥
 वृश्चिके चैव गोविन्दः कुम्भे चैव हुताशनः ॥ चैत्रे तु फाल्गुनीं
 विंशद्वैशाखेऽनंगपूजनम् ॥ ६७ ॥ कर्किणार्के हरौ
 सुप्ते शक्रकेतुक्रियाभिने ॥ तुलायां बोधयेद्देवीं वृश्चिके तु
 जनार्दनम् ॥ ६८ ॥ शक्रस्य तु ध्वजो (?) न्तो विष्णोश्च
 परिवर्तनम् ॥ मासद्वयेन निर्दिष्टं शयनादेवं कोविदेः ॥
 ॥ ६९ ॥ वचनात्प्राप्तकाले तु शक्रं नोत्थापयेद्यदि ॥
 राष्ट्रं प्रणश्यति क्षिप्रं प्रजा चैव प्रपीड्यते ॥ ७० ॥ द्विरापा-
 ढे तु संप्राप्ते यदि सिंहे हरिद्वयम् ॥ परश्चोत्थाच्छक्रं (?) क-
 न्यायां सुविवर्जयेत् ॥ ७१ ॥ सिंहकन्ये च पक्षौ चेच्छुक्रे
 हर्ष्यादिसंयुतौ ॥ सिंहे परे शाक्रमहः कन्यायामिन्द्रदुर्गयोः ॥
 ॥ ७२ ॥ द्विरापाढे क्रियायावत्तावद्विष्णोः प्रबोधनम् ॥
 प्रबुद्धे तु हरौ नार्घ्यां गते सूर्ये च सत्क्रियाः ॥ ७३ ॥
 इति मलिम्लुचद्विरापाढचिन्ता ॥ पठ्यामुपोष्ययः
 सम्यक् सप्तम्यामर्कमर्चयेत् ॥ स हव्याशी भुक्तिमुक्तीं
 प्राप्नोति चेप्सितं फलम् ॥ ७४ ॥ पठ्यां यो निय-
 तो भूत्वा सप्तम्यां विधिवद्रविम् ॥ संपूज्योपवसेत्सोऽपि
 मुमुक्षुश्चेप्सितं फलम् ॥ ७५ ॥ एकादश्यामुपोष्याथ पक्षयो-
 रुभयोरपि ॥ द्वादश्यामर्चयेद्विष्णुं स मुक्तिफलभाग्नवेत् ॥
 ॥ ७६ ॥ त्रयोदश्यां नवम्यां यो देवीमिष्टां प्रपूजयेत् ॥
 नियतात्माप्युपवसेल्लभते चेप्सितं फलम् ॥ ७७ ॥ एका-

दश्यष्टमी पष्ठी शुक्ला चैव चतुर्दशी ॥ पूज्या परेण संयुक्ता
 शेपा पूर्वेण संयुता ॥ ७८ ॥ एकादश्यष्टमी पष्ठी
 द्वितीया च चतुर्दशी ॥ चतुर्थी च ह्यमावास्या पूज्या
 एताः परान्विताः ॥ ७९ ॥ युग्माश्रितुभूतानि परान्या
 वसुरंभ्रयोः ॥ इंद्रेण द्वादशी युक्ता चतुर्दश्या तु पूर्णिमा ॥
 ॥ ८० ॥ प्रतिपद्यर्घ्यमावास्यातिथ्योर्युग्मं महाफलम् ॥
 एतद्वचस्तं महादोषं हन्ति पुण्यं पुराकृतम् ॥ ८१ ॥ नाग-
 विद्धा तु या पष्ठी भानुविद्धो महेश्वरः ॥ चतुर्दशी काम-
 विद्धा तिलस्ता मलिनाः स्मृताः ॥ ८२ ॥ नागविद्धा तु
 या पष्ठी रुद्रविद्धो दिवाकरः ॥ कामविद्धो भवेद्विष्णुरपू-
 ज्यास्ते तु वासराः ॥ ८३ ॥ पष्ठयेकादश्यमावास्या पूर्व-
 विद्धा तथाष्टमी ॥ सप्तमी परविद्धा च नोपोष्यं तिथि-
 पंचकम् ॥ ८४ ॥ नागविद्धा तु या पष्ठी सप्तमी च तथा-
 ष्टमी ॥ दशमी च समं मिश्रा त्रयोदश्या चतुर्दशी ॥ ८५ ॥
 भूतविद्धाऽप्यमावास्या न पूज्या मुनिपुंगवैः ॥ उत्तरोत्तर-
 विद्धास्ताः कर्त्तव्याः कावकी श्रुतिः ॥ ८६ ॥ नागो द्वादश-
 नाडीभिर्दूषयन्त्युत्तरां तिथिम् ॥ घटिकाद्धै त्रिभागं वा
 स्वल्पं दूषयते तिथिम् ॥ ८७ ॥ पंचगव्यघटं पूर्णं सुरा
 या बिंदुतो यथा ॥ खर्वोदर्पस्तथा हिंसा त्रिविधं तिथिलक्ष-
 णम् ॥ ८८ ॥ खर्वदर्पो परौ काप्यौ हिंसं पूर्वत्र पूज-
 येत् ॥ खर्वा दिनद्वया तुल्या दर्पा स्याद्द्विगामिनी ॥ ८९ ॥
 हिंसा सा च तिथिर्ज्ञेया या भवेत्क्षयगामिनी ॥ षण्मुहूर्त्तापि

कर्त्तव्या या तिथिः क्षयगामिनी ॥ ९० ॥ त्रिमुहूर्त्तापि
 कर्त्तव्या या तिथिर्वृद्धिगामिनी ॥ यां तिथिं समनुग्राप्य
 उदयं याति भास्करः ॥ ९१ ॥ सा तिथिः सकला ज्ञेया
 दानाध्ययनकर्मसु ॥ शुक्लपक्षे तिथिर्ज्ञेया यस्यामभ्युदितो
 रविः ॥ ९२ ॥ कृष्णपक्षे तु सा ज्ञेया यस्यामस्तमितो
 रविः ॥ वर्द्धमानस्य पक्षस्य उदयात्पूज्यते तिथिः ॥ ९३ ॥
 यदा पक्षःक्षयं याति तदा स्यादपराह्लिकी ॥ शुक्लपक्षे तु सा
 ज्ञेया यस्यामस्तमितो रविः ॥ ९४ ॥ व्रतोपवासस्नानादौ
 घटिकापि यदा भवेत् ॥ उदये सा तिथिर्ज्ञेया श्राद्धादाव-
 स्तगामिनी ॥ ९५ ॥ दैवं कर्म तथा कार्प्यं यस्यामभ्युद्यते
 रविः ॥ सा तिथिः सकला ज्ञेया विपरीता तु पैतृकी ॥
 ॥ ९६ ॥ दृष्टचंद्रा सिनीवाली नष्टचंद्रकला कुहूः ॥ सिनी-
 वाली सदा पित्र्ये दैवे तु कथिता कुहूः ॥ ९७ ॥ प्रतिपदा
 त्वमावास्यातिथ्योर्युग्मं महाफलम् ॥ एतद्वधस्तं महादोषं हं-
 न्ति पुण्यं पुराकृतम् ॥ ९८ ॥ भूतविद्धाप्यमावास्या प्रति-
 पन्मिश्रिता तथा ॥ पैत्र्ये कर्मणि विद्धापि ग्राह्या कुतपपा-
 लिनी ॥ ९९ ॥ घटिकैकाप्यमावास्या प्रतिपत्सु भवेत्त-
 दा ॥ भूतविद्धापि सा कार्प्या दैवे पित्र्ये च कर्मणि ॥ १०० ॥
 मुहूर्त्तमप्यमावास्या प्रतिपत्सु यदा भवेत् ॥ तदा तमुत्तमं
 दैवं शेषं सर्वं हि पूर्ववत् ॥ १ ॥ तुलामकरमेपेपु कन्या
 च मिथुने रविः ॥ भूतविद्धाप्यमावास्या पूज्या भवति
 यत्नतः ॥ २ ॥ अमा वै सोमवारेण रविवारेण सप्तमी ॥

चतुर्थी भौमवारेण विपुवत्सदृशं फलम् ॥ ३ ॥ अमा-
 वास्या भवेद्द्वारे यदा भूमिसुतस्य वै ॥ जाह्नवीस्नानमात्रे-
 ण गोसहस्रफलं भवेत् ॥ ४ ॥ इतितिथिनिर्णयः ॥
 शुक्ले वा यदि वा कृष्णे विष्णुपूजनतत्परः ॥ एकादश्यां
 न भुंजीत यदीच्छेत्स्वर्गसंस्थितिम् ॥ ५ ॥ एकाप्येका-
 दशी शुक्ला वर्षवासरसंयुता ॥ उपोष्या सा महापुण्या
 अश्वमेधफलप्रदा ॥ ६ ॥ द्वादश्येकादशी यत्र तत्र सन्नि-
 हितो हरिः ॥ कार्यस्तत्रोपवासस्तु संयतेन्द्रियधारिणा ॥ ७ ॥
 कलाप्येकादशी यत्र परतो द्वादशी भवेत् ॥ तत्र क्रतुशतं
 पुण्यं त्रयोदश्यां तु पारणम् ॥ ८ ॥ एकादश्यां द्वादशी
 स्याच्छेषा चैव त्रयोदशी ॥ दिनक्षयेऽपि सा पूज्या यतीनामु-
 त्तमा तिथिः ॥ ९ ॥ उपोष्य पारणप्राप्तौ न विंदेद्द्वादशीं
 यदि ॥ दशम्यापि हि विद्धा स्यादेकादश्येव पुण्यदा ॥ १० ॥
 दशम्येकादशीविद्धा गांधार्या समुपोषिता ॥ तस्याः पुत्रश-
 तं नष्टं ततस्तां परिवर्जयेत् ॥ ११ ॥ विद्धाप्येकादशी
 कार्या परतो द्वादशी भवेत् ॥ तत्र क्रतुशतं पुण्यं त्रयो-
 दश्यां तु पारणम् ॥ १२ ॥ द्वादशद्वादशीहन्ति त्रयोदश्यां तु
 पारणे ॥ दशम्यनुमता हन्ति द्वादशद्वादशीफलम् ॥ १३ ॥ धर्मा-
 पत्यधनार्युपि त्रयोदश्यां तु पारणे ॥ एकादशीकलामात्रं
 द्वादशी तु क्षयं गता ॥ १४ ॥ क्षीणा सा द्वादशी ज्ञेया

तत्र नक्तं विधीयते ॥ एकादश्यां यथा वृद्धिः पक्षयोरुभयोरपि
 ॥ १५ ॥ तत्रोत्तरां यतिः कुर्यात्पूर्वामुपवसेद्गृही ॥ दश-
 म्यामेकजक्तं तु मैथुनादि विवर्जयेत् ॥ १६ ॥ एकादश्यां
 न भुञ्जीत यदीच्छेत्स्वर्गसंस्थितिम् ॥ संक्रांतौ रविवारेण
 ग्रहणे चंद्रसूर्ययोः ॥ १७ ॥ पारणं चोपवासं च न कुर्या-
 त्पुत्रवान्गृही ॥ संक्रांतौ कृष्णपक्षे तु रविशुक्रदिने तथा ॥ १८ ॥
 एकादश्यां न कुर्वीत उपवासं च पारणम् ॥ रविशुक्रदिने
 चैव संक्रांत्यां च दिनक्षये ॥ १९ ॥ पारणं चोपवासं च न
 कुर्यात्पुत्रवान्गृही ॥ एकादश्यां यदा राम आदित्यस्य दिनं
 भवेत् ॥ २० ॥ उपोष्या सा महापुण्या पुत्रपौत्रविवर्द्धिनी ॥
 शंखेनैव पिबेत्तोयं भक्षयेत्कूर्मशूकरौ ॥ २१ ॥ एकादश्यां न
 भुञ्जीत पक्षयोरुभयोरपि ॥ अहो वायंतयोर्भुक्तमेकैकं मध्यमे
 द्वयम् ॥ २२ ॥ चतुर्भुक्तनिषेधोऽयमुपवासाविधिः स्मृतः ॥ असत्य-
 भापणं द्यूतं दिवास्वप्नं च मैथुनम् ॥ २३ ॥ एकादश्यां न कुर्वीत
 उपवासापरो नरः ॥ असकृत्तोयपानाच्च सकृत्तांबूलभ-
 क्षणात् ॥ २४ ॥ उपवासो विनश्येत् दिवास्वप्नाच्च मैथुनैः ॥
 कांस्यं मांसं मसूरं च चणकं कोदवं तथा ॥ २५ ॥ शाकं
 मधुपरान्नं च त्यजेदुपवसंरुयहम् ॥ कांस्यं मांसं सुरां श्रोहं
 लोभं वितथभापणम् ॥ २६ ॥ व्यायामं च व्यवायं च दिवास्व-
 ममथांजनम् ॥ शिलापिष्टं मसूरं च द्वादशैतानि वैष्णवः ॥
 ॥ २७ ॥ द्वादश्यां वर्जयोज्जित्यं सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ २८ ॥
 इति एकादशीव्रतम् ॥ दिनाभिर्व्यापिनी कृष्णा शुक्लाचैव

तु सप्तमी ॥ उपोष्या सा महापुण्या अश्वमेधफलप्रदा
 ॥ २९ ॥ दिनाभिव्यापिनी पृथी सप्तम्यामष्टमी भवेत् ॥
 पष्ठचामेव तदाकुर्ष्यादादित्यव्रतमुत्तमम् ॥ ३० ॥ पृथी
 वा त्रिकला यत्र सप्तम्यामष्टमी भवेत् ॥ पष्ठचां सारवतं
 कुर्ष्यादष्टम्यामेव पारणम् ॥ ३१ ॥ इति सप्तम्यर्कव्रतम् ॥
 बह्निःस्कंदपुरंदरौ गणपतिर्लक्ष्मीर्यमो भास्करो वायुः पार्व-
 तिका तथा वसुमती तोयाधिपः केशवः ॥ ब्रह्माशंभुशिवादयः
 प्रतिपदार्भे तिथौ शेरते उत्तिष्ठंत्यमुना क्रमेण वरदाः स्वे स्वे
 दिने पूजिताः ॥ ३२ ॥ सर्वे देवाश्च तिर्य्यादौ निग्यंते
 च महेश्वरः ॥ शुक्रविष्णू तथात्रादौ आयंते च विबुध्य-
 ते ॥ ३३ ॥ आभाकासितपक्षे तु मैत्रश्रवणरेवनी ॥
 आदिमध्यावसानेषु शयनावर्त्तबोधनम् ॥ ३४ ॥ मैत्राय-
 पादे स्वपितीह विष्णुर्वैष्णव्यमध्ये परिवर्त्तते च ॥ पौ-
 ण्णावसाने भुजंगारिकेतुरुत्तिष्ठते मासचतुष्टयेन ॥ ३५ ॥
 विष्णुर्दिवा न स्वपति न रात्रौ प्रतिबुद्धयति ॥ द्वादशी
 ऋक्षसंयोगात्पादयोगेन कारणम् ॥ ३६ ॥ उत्पत्तिशयने
 चैव तद्वत्पार्श्वविवर्त्तिते ॥ द्वादशी ऋक्षसंयोगात्पादयोगो न
 कारणम् ॥ ३७ ॥ निशि स्वो दिवोत्थानं संध्यायां
 परिवर्त्तनम् ॥ पादयोगादन्यतिथौ द्वादशमृक्षसंज्ञकम् ॥ ३८ ॥
 मैत्रांतस्य दिवाभागे द्वादश्यां न समायुतः ॥ तत्रापि
 शयनं विष्णोर्मैत्रे रात्रिसमायुते ॥ ३९ ॥ रेवत्यंतपदे
 रात्रौ प्राप्ते नारायणोत्सवे ॥ पादयोगमनादृत्य

अर्घदानक्रिया मुनेः ॥ अगस्त्यस्य सुरैः पूर्वं यथोद्दिष्टं तथा
 शृणु ॥ ६२ ॥ पुरायुगसहस्रं तु विष्णुर्वारुणिना मुने ॥
 आराधितः प्रसादार्थं तस्मै प्रादाद्वरं हरिः ॥ ६३ ॥ दाक्षि-
 णाशां पुरस्कृत्य त्वं प्रतिष्ठस्ववारुणे ॥ हितार्थं सर्वलोकानां
 विधिं व्याख्यामि यत्नतः ॥ ६४ ॥ यत्त्वां तत्र
 स्थितं भक्त्या नार्चयिष्यन्ति मानवाः ॥ संवत्सरकृतं
 पुण्यमभियोगाद्भवेत्तु च ॥ ६५ ॥ वारुणे ते
 भविष्यन्ति लोकेस्मिन्नर्घदास्तव ॥ एवं दत्तस्त्वगस्त्यस्य वरो
 देवेन चक्रिणा ॥ ६६ ॥ तस्य चार्घविधानं च कथ्यमानं
 शृणुष्व मे ॥ अप्राप्ते भास्करे कन्यां त्रिभिर्नर्गैस्त्रिभिर्दिनैः ॥
 ॥ ६७ ॥ अर्घदद्युरगस्त्यायये वसन्ति महोदये ॥ काशपुष्प-
 मयीं रम्यां कृत्वा मूर्तिं तु वारुणे ॥ ६८ ॥ प्रदोषे विन्य-
 सेत्तां तु पूर्णकुम्भेऽप्यलंकृते ॥ कुम्भस्थं पूजयेत्तं तु पुष्पधूपवि-
 लेपनैः ॥ ६९ ॥ दध्यक्षतैर्वालं दद्याद्रात्रौ कुर्ध्यात्प्रजा-
 गरम् ॥ प्रजाते तां समादाय यायात्पुण्यं जलाश्रयम् ॥
 ॥ ७० ॥ निशांते तां तु विन्यस्य जलांशे प्रतिमां मुनेः ॥
 अर्घं दद्यादगस्त्याय भक्त्या सम्यगुपोषितः ॥ ७१ ॥ पुष्पै-
 र्मूलैः फलैर्मध्यैः शारदैश्च सुगन्धिभिः ॥ द्राक्षास्वर्जूरककंधुना-
 लिकेरादिभिः शुभैः ॥ ७२ ॥ पंचरत्नसमायुक्तं हेमरूप्य-
 समन्वितम् ॥ सप्तधान्यसमायुक्तं दधिचंदनमिश्रितम् ॥
 ॥ ७३ ॥ अर्घपात्रं समादाय अर्घं दद्युर्दिजातयः ॥ अग-
 स्त्यस्वनमानः स्वनित्रैः प्रजामपत्यं बलमिच्छमानः ॥ उभौ

वर्णावृष्टिरुग्र उपोषयत्यादेवेष्ट्यासिरावो जगाम (?) ॥ ७४ ॥
यथालाभं कृतार्थास्ते सर्ववर्णाःसुभक्तितः ॥ अर्घं दद्युरगस्त्याय
शूद्रमनुविधिस्त्वयम् ॥ ७५ ॥ काशपुष्पप्रतीकाश अग्निमारु
तसंभव ॥ मित्रावरुणयोः पुत्र कुंभयोने नमोस्तु ते ॥ ७६ ॥
अर्घं दत्वा विधानेन नरः कुंभोद्भवाय च ॥ त्यजेदगस्त्य-
मुद्दिश्य धान्यमेकं फलं रसम् ॥ ७७ ॥ ततोऽन्नं भोजये-
द्विप्रान्धृतपायसमोदकैः ॥ गाः सुवर्णं च वासांसि तेभ्यो
दद्याच्च दक्षिणाम् ॥ ७८ ॥ धृतपायसयुक्तेन पात्रेण स्थगि-
ताननम् ॥ सहिरण्यं च तं कुंभं ब्राह्मणाय निवेदयेत् ॥
॥ ७९ ॥ द्विजो यथालाभमुपाहृतार्थं प्राप्नोति वेदांश्च सपुत्र-
पौत्रान् ॥ वैश्यश्च गां भूरि धनं च शूद्रो रोगक्षयं धर्मफलं च
सर्वं ॥ ८० ॥ सत्पुत्रं लभते नारी दत्तार्घं विधिना मुनेः ॥
कन्या सत्पतिमाप्नोति धर्मरोग्यं च पूजनात् ॥ ८१ ॥
दत्तार्घं मुनिमुख्याय तोषयित्वा जनार्दनम् ॥ विष्णुलोक-
मवाप्नोति वरो नास्त्यत्र संशयः ॥ ८२ ॥ इत्यगस्त्यार्घः ॥
श्रवणेन समायुक्ता मासि भाद्रपदे सिता ॥ द्वादशी सा महा-
पुण्या नाम्ना तु विजया स्मृता ॥ ८३ ॥ तस्यां स्नातो
विधानेन सर्वतीर्थफलं भवेत् ॥ अर्चयित्वाच्युतं भक्त्या
रुज्जेत्पुण्यं दशान्दिकम् ॥ ८४ ॥ इति श्रवणद्वादशी ॥
अष्टमी कृष्णपक्षस्य रोहिणीक्षसंयुता ॥ भवेत्प्रौष्ठपदे मासि
जयन्तीनाम सा स्मृता ॥ ८५ ॥ जयन्त्यामुपवासं तु कृत्वा
भक्त्यार्चयेद्धारिम् ॥ तस्य जन्मशतोद्भूतं पापं नाशयतेऽच्यु-

तः ॥ ८६ ॥ कौमारे यौवने बाल्ये वार्द्धके यदुपार्जितम् ॥
 तत्पापं शमयेत्कृष्णस्तिथावस्थां सुपूजितः ॥ ८७ ॥ महा-
 पुण्यतमः कालो जयन्त्याख्यो हि स स्मृतः ॥ तत्र जातो
 जगन्नाथः कौस्तुभो हरिरीश्वरः ॥ ८८ ॥ तमेवोपव-
 सेत्कालं रात्रौ 'कुम्भ्याच्च' जागरम् ॥ एकाग्रैव भावेन
 विष्णोर्नामानुकीर्तनम् ॥ ८९ ॥ अनघं वामनं शौरिं
 वैकुण्ठं पुरुषोत्तमम् ॥ वासुदेवं हृषीकेशं माधवं मधुसू-
 दनम् ॥ ९० ॥ वाराहं पुंडरीकाक्षं नृसिंहं दैत्यसूदनम् ॥
 दामोदरं पद्मनाभं केशवं गरुडध्वजम् ॥ ९१ ॥ गोविंद-
 मच्युतं कृष्णमनंतमपराजितम् ॥ अधोक्षजं जगद्बीजं सृष्टि-
 संहारकारणम् ॥ ९२ ॥ अनादिनिधनं विष्णुं त्रिलोकेशं
 त्रिविक्रमम् ॥ नारायणं चतुर्बाहुं शंखचक्रगदाधरम् ॥
 ॥ ९३ ॥ पीतांबरधरं नित्यं वनमालाविभूषितम् ॥ श्रीव-
 त्सांकं जगत्सेतुं श्रीधरं श्रीपतिं हरिम् ॥ ९४ ॥ प्रणमामि सदा
 देवं वासुदेवं जगत्पतिम् ॥ नामान्येतानि संचित्य गत्यर्थं
 प्रार्थयेत्ततः ॥ ९५ ॥ त्राहि मां सर्वलोकेश हरे संसारसाग-
 रात् ॥ त्राहि मां सर्वपापेभ्यो दुःखशोकार्णवात्प्रभो ॥ ९६ ॥
 सर्वयज्ञेश्वर त्राहि पतितं मां भवार्णवे ॥ देवकीनंदन श्रीश
 हरे संसारसागरात् ॥ ९७ ॥ त्राहि मां सर्वदुःखघ्न रोगशोकार्णवा-
 द्धरे ॥ त्राहि मां देवदेवेश त्वत्तो नान्योस्ति रक्षिता ॥ ९८ ॥
 योगाय योगेश्वराय योगज्ञाय योगसंभवाय गोविंदाय नमोनमः
 ॥ ९९ ॥ इतिस्नानमंत्रः ॥ ॐ यज्ञाय यज्ञेश्वराय यज्ञपतये

यज्ञसंभवाय नमोनमः ॥ १०० ॥ इत्यर्घ्यमंत्रः ॥ ॐ सोमायेति
 चंद्रार्चनमंत्रः ॥ धर्मायेति होममंत्रो घृततिलाभ्याम् ॥ वि-
 श्वाय विश्वेश्वराय विश्वपतये विश्वसंभवाय गोविंदाय नमो नमः
 ॥ १ ॥ इति शयनमंत्रः ॥ सर्वाय सर्वेश्वराय सर्वपतये सर्वसं-
 भवाय गोविंदाय नमो नमः ॥ २ ॥ इति स्मरणमंत्रः ॥ (?) ॥
 सर्वभूतायेति समाप्तिमंत्रः ॥ अर्द्धरात्रे तु योगोऽयं ताराप-
 त्युदये सदा ॥ नियतात्मा शुचिः शांतः पूजां तत्र समाचरेत्
 ॥ ३ ॥ फलपुष्पोपहारैश्च धूपदीपानुलेपनैः ॥ स्थंडिले पूजयेद्देवं
 सचांद्रं रोहिणीं तथा ॥ ४ ॥ शंखे तोयं समादाय सपु-
 ण्यफलचंदनैः ॥ जानुभ्यामवनिं गत्वा चंद्रायार्घ्यं निवेदयेत् ॥
 ॥ ५ ॥ ततः स्तोत्रैश्च मंत्रैश्च स्तुत्वा देवं जनार्दनम् ॥
 गीतवादित्रनृत्यैश्च रात्रिशेषं यथासुखम् ॥ ६ ॥ क्षीरो-
 दार्णवसंभूत अत्रिनेत्रसमुद्भव ॥ गृहाणार्घ्यं शशांकं रोहि-
 ण्या सहितो मम ॥ ७ ॥ इति चंद्रार्घ्यमंत्रः ॥ बलभद्रश्च
 कृष्णश्च वसुदेवोऽथ रोहिणी ॥ देवकी च यशोदा च पूजनी-
 या द्विजातिभिः ॥ ८ ॥ अष्टम्यामथ रोहिण्यां न कुर्म्या-
 त्पारणं क्वचित् ॥ हन्यात्पुराकृतं कृत्स्नमुपवासाजितं फलम् ॥
 ॥ ९ ॥ तिथिद्वयोदशं हन्ति नक्षत्रं द्वादशैव तु ॥ तस्मात्प्र-
 यत्नतः कुर्म्यात्तिथिभांते च पारणम् ॥ १० ॥ इति रोहि-
 ण्यष्टमीविधिः ॥ सिंहे रवौ सिते पक्षे हस्तादित्रिभसं-
 युता ॥ रुद्राणी प्रीतिदा ज्ञेया चतुर्थी हरिताडिका (?) ॥ ११ ॥
 हस्तचित्रानिलर्क्षेषु हरौ सूर्ये चतुर्थिका ॥ हरिताढीतिथिः

पुण्या पार्वतीप्रीतिदा सदा ॥ १२ ॥ त्वाष्ट्रजे स्वातिभे
 वापि चतुर्थी हरिताडिका ॥ भाद्रे मासि सिते पक्षे तिथिः
 सैवोत्तमा स्मृता ॥ १३ ॥ भाद्रे मासि सिते पक्षे चतुर्थी स्वा-
 तियोगिनी ॥ जनस्य त्वभिशापाय मृगांकस्य च दर्शने ॥
 ॥ १४ ॥ तृतीया तु न कर्त्तव्या द्वितीयोपहिता भवेत् ॥
 या द्वितीयायुता तां तु यः करोति नराधमः ॥ संवत्सरकृतेनेह
 स तु धर्मेण लुप्यते ॥ १५ ॥ शुक्ले काठापि या चैव द्वि-
 तीया संप्रदृश्यते ॥ सा तृतीया न कर्त्तव्या कर्त्तव्या गुण-
 संयुता ॥ १६ ॥ द्वितीयासंयुतां तां तु पूर्वधर्मो विलुप्यते ॥
 विधवात्वं दुर्भगात्वं सा लभेन्नात्र संशयः ॥ १७ ॥ अथ
 कालमाधवीयमते ॥ द्वितीयाशेषसंयुक्तां तृतीयांकुरुते
 तु यः ॥ स याति नरकं घोरं कालसूत्रं भयंकरम् ॥ १८ ॥
 अथस्कंदपुराणे ॥ तृतीया तु न कर्त्तव्या द्वितीयासंयुता
 तिथिः ॥ या करोति विमूढा स्त्री पुरुषो वा शिवध्वजः (?)
 ॥ १९ ॥ द्वितीयाशेषसंयुक्ता या करोति च विह्वला ॥ सा
 वधव्यमवाप्नोति प्रवदन्ति मनीषिणः ॥ २० ॥ इति हरिता-
 डीचतुर्थी ॥ भाद्रपदासिताष्टम्यामिन्द्रध्वजमिष्टदारुमयम् ॥
 संपूज्य जागरायैः श्रवणे वोत्थापयेद्विधिवत् ॥ २१ ॥ भाद्रे-
 मासि सिते पक्षे दशमी मूलसंयुता ॥ समाप्तादके शंखं (?) या-
 म्यन्ते निशि पातयेत् ॥ २२ ॥ सिंहं गते दिनकरे सितचा-
 रुपक्षे हर्या पादसुप्रसन्निहिते (?) शशांके ॥ उत्तिष्ठते त्रिदिवमं
 दिस्वृंदवंशो याम्ये ततो निशि निपीदति वज्रपाणिः ॥ २३ ॥

श्रवणाद्ये भरण्यांते सिंहे चैव दिवाकरे ॥ ध्व-
जोत्थानं सुरेशस्य क्रमाद्विसर्जनं निशि ॥ २४ ॥ द्वाद-
शी हरिसंयुक्ता मासि भाद्रपदे सिता ॥ तस्यामुत्थापितं
शक्रं भरण्यां निशि पातयेत् ॥ २५ ॥ तारापतौ त्रिद-
शदानयमं त्रिभागे सौम्यग्रहैर्नवमपंचमकंटकस्थैः ॥ लग्नेषु
दैत्यसचिवज्ञवृहस्पतीनामुत्थापनं शुभकरं भुवि वज्रपाणेः
॥ २६ ॥ शशिनि शुभग्रहभवने कुर्यादिन्द्रध्वजोत्सवं सत्सु ॥
केंद्रत्रिकोणेषु प्रशस्तवेलाविलग्नेषु ॥ २७ ॥ गुडापयाय-
मायैर्विप्रान्मन्त्र्य दक्षिणाभिस्तु ॥ श्रवणेन द्वादश्यामु-
त्थाप्यान्वत्र श्रवणेन ॥ २८ ॥ तत्र पातकाभ्येता विज-
याय भवति गदा पीता ॥ जयदा विचित्ररूपा रक्ता शस्त्र-
प्रकोपाय ॥ २९ ॥ शक्रोत्सवं जयेत्सुः श्रवणेन द्वादशी-
समेतेन ॥ विहिते लग्ने कुर्यात्तद्योगे पुनः श्रवणे ॥ ३० ॥
श्रवणद्वादश्यां भोगयोगे न वियते ॥ तत्र तु श्रवणे कुर्या-
दिन्द्रियोत्पातनं नृपः ॥ ३१ ॥ एकोऽपि जीवेदुर्जभार्गवाणां
केंद्रे यदि स्यादथवा त्रिकोणे ॥ उत्पातकाले त्रिदशाधि-
पस्य निहत्य दोषान्विजयं करोति ॥ ३२ ॥ केंद्रत्रिकोणे
च शुभग्रहैश्च दुश्चिक्कलाभोपगतैश्च सौम्यैः ॥ उत्थापयेद्दे-
वगणाधिपूज्यं सौम्यग्रहाणामुदये स्वभावः ॥ ३३ ॥ अंत-
कस्याधिसंध्यांतं पदस्यादष्टमेपदे ॥ शक्रं विसर्जयेत्तत्र नोव-
धिश्चाष्टमोपरि ॥ ३४ ॥ पातयेदष्टमे चाह्नि लोकपालं
यमान्तके ॥ निशायां सर्वसत्त्वानां करोति कुशलं भुवि ॥ ३५ ॥

नवमे तु दिने दृष्टो राज्ञां शक्रो जयप्रदः॥ततोनादृत्य याम्यां
 तमष्टम्यां निशि तापयेत् ॥ ३६ ॥ अष्टमात्परतः शक्रं
 याम्यां तस्यानुरोधतः॥ ये पश्यन्ति महीपालास्तेषां राष्ट्रं विन-
 श्यति ॥ ३७ ॥ न भवति भरणीशेषं निशि मुरराजं विसर्ज-
 येन्नृपतिः ॥ पौरपुरोहितयुक्तो याम्यमेते निशां चेतः ॥
 ॥ ३८ ॥ याम्यां ततो देवपतिर्निशायां विसर्जनं शांतिकरं नृ-
 पाणाम् ॥ दिवा कृतांतांतपदप्रसंगे निशावसाने भरणीभभागे
 ॥ ३९ ॥ क्रव्यादकौशिककपोतककाककंकैः केतुस्थिते
 महदुशन्ति भयं नृपस्य ॥ चापेन वापि युवराजभयं वदन्ति
 श्येनोपि लोचनभयं नियतं करोति ॥ ४० ॥ छत्रभंगपतने नृप-
 मृत्युस्तकरान्मधुकरोति निर्लानाम् ॥ हन्ति बाण्यथ पुरोहित-
 मुक्ता पार्थिवस्य महिषामशनिश्च ॥ ४१ ॥ राज्ञीविनाशं
 पतिता पताका करोत्यविष्टिं विठकस्य पातः ॥ मध्याग्र-
 मूलेषु च केतुभंगं निहन्ति मंत्री क्षितिपालपौरान् ॥ ४२ ॥
 वज्रः शंकुच्छेदने बालपीडां राज्ञो मातुः पीडनं मातृकायाः॥
 यद्यत्कुर्युर्बालकाश्चारणश्च तत्तत्तादृग्भावि पापं शुभं वा ४३ ॥
 इंद्रध्वजादर्शफलाद्विचित्रैर्विचित्रमालाकदलीक्षुदंडैः ॥ सव्या
 लसिंहैर्विठकैर्गर्वाक्षैरलंकृतं दिक्षु च लोकपालैः ॥ ४४ ॥
 अविरलजननादैर्मंगलाशीःप्रणामैः पटुपटहमृदंगैः शंखभेष्या
 दिभिश्च ॥ स्तुतिविहितवचोभिः पाठविद्भिश्चविप्रैरसुरविहित-
 नष्टं केतुमुत्थापनं च ४५ ॥ फलदधिवृतलाजाक्षौद्रपुष्पार्घहस्तैः
 मणिपतितशिरोजिस्तोत्रवाद्भिश्च पौरैः ॥ सतुमणिरिवभर्तुः

केतुमीशप्रजानामरिनगरनताग्रं कारयेद्विद्वधाय ॥ ४६ ॥
 नातिध्रुवं च न विलंबितमप्रकंपयविध्वस्तमाल्यपिटका-
 दिविभूषणंच ॥ तस्यामनिष्टमशुभं परतोऽन्यथा यत्तच्छां-
 तिभिर्नरपतेः शमयेत्पुरोधाः ॥ ४७ ॥ श्रवणाचरणे यावत्पूजां
 कृत्वा विधानतः ॥ रात्रौ विसर्जयेद्देवं मंत्रेणानेनपांडव
 ॥ ४८ ॥ साह्रं सुरासुरगणैः पुरंदर शतक्रतो ॥ उपहारं
 गृहीत्वैवं महेंद्रध्वज गम्यताम् ॥ विसर्जनात् प्राक्पूजाम-
 नेन मंत्रद्वयेन च ॥ ४९ ॥ एहोहि सर्वामरसिद्धसाध्येरजि-
 द्रुतो वज्रधरामरेश ॥ समुत्थितस्त्वं श्रवणायपादे गृहाण
 पूजां भगवन्नमस्ते ॥ ५० ॥ वज्रहस्त सुरारिन्न बहुनेत्र पुरं-
 दर ॥ रक्षार्थं सर्वसत्त्वानां पूजेयं प्रतिगृह्यताम् ॥ ५१ ॥
 नमस्ते देवदेवेश सहस्राक्ष नमोऽस्तुते ॥ आखंडल नमस्ते-
 ऽस्तु पुष्टिं देहि श्रियं स्थिराम् ॥ ५२ ॥ कीर्तिं धृतिं तथा वि-
 द्यां मेधां देहि यशः सदा ॥ आरोग्यं देहि देवेश धनधान्या-
 दिकं तथा ॥ ५३ ॥ इतींद्रोत्थापनविधिः ॥ मासि भाद्र-
 पदे नैव पुण्येनोत्सावनं यदा ॥ उपाकर्म ततः कुर्यान्नक्षत्रे
 सूर्य्यदैवते ॥ ५४ ॥ छंदोगा मिलिताः कुर्युः प्रातर्नैसर्गिकीं
 क्रियाम् ॥ अपराह्णे ह्युपाकर्म पुष्यहस्तर्क्षयोर्द्वयोः ॥ ५५ ॥
 इत्युपाकर्म ॥ आपादीमवर्धि कृत्वा यः स्थापयक्षस्तु पंचमः ॥
 तत्र श्राद्धं प्रकुर्वीत कन्यादित्ये तु मानवः ॥ ५६ ॥ अंते
 वा यदि वा मध्ये यत्र कन्यां रविर्व्रजेत् ॥ सपक्षः सकलः पूर्ण
 अत्र श्राद्धं विधीयते ॥ ५७ ॥ पुत्रानायुस्तथारोग्यमैश्वर्य्य-

मतुलं तथा ॥ प्राप्नोति पंचमे कृत्वा श्राद्धं कामांस्तथा परा-
 न् ॥ ५८ ॥ एतन्नैव हि प्राप्नोति पंचमं यो व्यतिक्रमेत् ॥
 तस्मान्नातिक्रमेद्विद्वान् पंचमे पैतृकं विधिम् ॥ ५९ ॥ नित्यं
 नैमित्तिकं काम्यमेकोद्दिष्टं तथापरम् ॥ पार्वणं चापि विज्ञेयं
 श्राद्धं स्यात्पद्धिधं तथा ॥ ६० ॥ यस्मिन्राशौ स्थिते सूर्ये
 विपत्तिं यांति मानवाः ॥ तेषां तत्रैव कर्त्तव्याः पिंडदानो-
 दकक्रियाः ॥ ६१ ॥ उच्छिष्टं शिवनिर्माल्यं वमनं मृतकर्प-
 टम् ॥ श्राद्धे सप्त पवित्राणि दौहित्रं कुतपस्तिलाः(?) ॥ ६२ ॥
 श्राद्धे त्रीणि पवित्राणि दौहित्रं कुतपस्तिलाः ॥ त्रीणि चात्र
 प्रशंसन्ति सत्यमक्रोधमत्यराम् ॥ ६३ ॥ दौहित्रं चोच्यते (?)
 खड्गोललालोत्रे प्रजायते ॥ तस्य खड्गस्य यत्पात्रं दौहित्र-
 मिति तत्स्मृतम् ॥ ६४ ॥ दिवसस्याष्टमे भागे मंदो भवति
 भास्करः ॥ स कालः कुतपो ज्ञेयः पितृणां दत्तमक्षयम् ॥
 ॥ ६५ ॥ सप्तमात्परमो यस्तु नवमादधरस्तु यः ॥ स तयो-
 रेव मध्यस्थः कुतपः स उदाहृतः ॥ ६६ ॥ ब्राह्मणः कंबलो
 नागः सूर्योऽग्निरतिथिस्तथा ॥ तिला दर्भाश्च कालश्च नवैर्ते
 कुतपाः स्मृताः ॥ ६७ ॥ आमश्राद्धं तु पूर्वाह्णे एकोद्दिष्टं
 च मध्यमे ॥ पार्वणं चापराह्णे च वृद्धिश्राद्धं तुलाग्निकम् ॥
 ॥ ६८ ॥ अपत्नीकः प्रवासी च यस्य भार्या रजस्वला ॥
 आमश्राद्धं द्विजो दयाच्छूद्रो दयात्सदैव हि ॥ ६९ ॥
 नंदायां भार्गवदिने त्रयोदश्यां त्रिजन्मनि ॥ अत्र श्राद्धं न
 कुर्वीत पुत्रदारधनक्षयात् ॥ ७० ॥ संक्रांत्यामुपवासेन

पारणेन युधिष्ठिर ॥ नंदायां पिंडदानेन ज्येष्ठपुत्रो विनश्यति
 ॥ ७१ ॥ मासि संवत्सरे चैव तिथिवेधो यदा भवेत् ॥ पित्र्ये
 पूर्वा तिथिर्ग्राह्या दैवे कर्मणि चोत्तरा ॥ ७२ ॥ तिथिवेधे
 यदैकस्मिन्भवेन्मासि कथंचन ॥ श्राद्धे पूर्वा तिथिर्ग्राह्या
 वृद्धादावुत्तरा स्मृता ॥ ७३ ॥ एकत्रैव स्थिते सूर्य्ये यदि
 स्यात्तु तिथिद्वयम् ॥ एकोद्दिष्टं तु पूर्वत्र न परत्र तदा भवेत्
 ॥ ७४ ॥ व्रतोपवासस्नानादौ घटिकापि यदा भवेत् ॥
 उदये सा तिथिर्ज्ञेया श्राद्धादावस्तगामिनी ॥ ७५ ॥
 देवकर्म तथा कार्प्यं यस्यामभ्युदितो रविः ॥ सा तिथिः
 सकला ज्ञेया विपरीता तु पैतृके ॥ ७६ ॥ मासि मास्य-
 सिते पक्षे पंचदश्यां नरेश्वर ॥ तथाष्टकासु कुर्वीत कामा-
 नन्याञ्छृणुष्व मे ॥ ७७ ॥ श्राद्धार्थमागतं द्रव्यं विशि-
 ष्टमथवा द्विज ॥ श्राद्धं विज्ञाय कुर्वीत व्यतीपातसमं तथा
 ॥ ७८ ॥ विपुत्रे वापि संप्राप्ते ग्रहणे सोमसूर्य्ययोः ॥
 समस्तेष्वेव कुर्वीत राशिष्वर्के तु मच्छति ॥ ७९ ॥
 नक्षत्रग्रहपीडासु दुष्टस्वभावलोकने ॥ इच्छाश्राद्धं प्रकुर्वीत
 नवसस्यागमे तथा ॥ ८० ॥ श्राद्धविघ्ने समुत्पन्ने अंतरा
 मृतसूतके ॥ अमावास्यां प्रकुर्वीत वदंत्येके मनोपिणः ॥
 ॥ ८१ ॥ नासिकाभ्यंतरे प्राप्ते मृतस्याविहिते दिने ॥
 वदन्ति शुद्धौ तत्कार्प्यं श्राद्धमेव न संशयः ॥ ८२ ॥
 मरणं मरणेनैव सूतकं सूतकेन च ॥ उभयोरपि यः शे-

पस्तेनशौचेन शुद्धयति ॥ ८३ ॥ सचांते प्रसवे याते
 पूर्वाशौचेन शुद्धयति ॥ गुरुणा लघु शुद्धयेत् लघुना न च
 तद्गुरु ॥ ८४ ॥ मृतके सूतके चैव सूतकेऽपि च मृतके ॥
 शावेन शुद्धयते सूती सूत्या न शुद्धयते शवः ॥ ८५ ॥ पुनर्भो
 जनमध्वानं निद्राध्ययनमैथुनम् ॥ दानं प्रतिग्रहं होमं श्राद्धं
 कृत्वाऽष्ट वर्जयेत् ॥ ८६ ॥ योगो मवात्रयोदश्योः कुंज-
 रच्छायसंज्ञकः ॥ भवेन्मघायां संयाते शशिन्यर्के करे
 स्थिते ॥ ८७ ॥ इत्यपरपक्षश्राद्धम् ॥ आर्द्रायां पूजयेद्देवीं
 मूलेन प्रतिपूजयेत् ॥ उत्तरेणार्चनं कृत्वा श्रवणेन विसर्ज-
 येत् ॥ ८८ ॥ मूलेन प्रतिपूजयेद्भगवतीं चंडांगुचंडाकृति-
 मष्टम्यावरणं तिथिं च दशमीं संप्राप्य संप्रेषयेत् ॥ ८९ ॥
 सप्तम्यां मूलयोगे प्रथमपदगते पत्रिका पूजनीया स्वष्टम्यां
 रात्रिभागे कृतनियमविधौ यज्ञकर्मप्रदिष्टम् ॥ नानाजी-
 वाभिघाता तिथिरथ नवमी रौद्रदृष्टिस्वरूपा संप्राप्ते वै-
 ण्णवान्ते नियमकृतविधिः प्रेषयेत्तां दशम्या ॥ ९० ॥ मूलं
 प्राप्य प्रथमचरणेऽभ्यर्चनं चंडिकायाः कृत्वाऽष्टम्यामशन-
 रहितैस्त्यक्तनिद्रैः सुपूजाम् ॥ प्रातःकाले पशुबलिविधिं स्नान-
 दानं नवम्यां निर्माल्यं तु श्रवणदशमीवासवावाक्ययुक्ताः(?) ॥
 ॥ ९१ ॥ जन्माष्टमी च दुर्वा च दुर्गाऽनंगत्रयोदशी ॥ पूर्व-
 विद्धा च कर्त्तव्या नान्यच्छुक्ला कदाचन ॥ ९२ ॥
 अक्षत्रये च मूलादौ सप्तम्यामश्विने सिते ॥ चंडिकामुपहारश्च
 पूजयेद्राष्ट्रवृद्धये ॥ ९३ ॥ इति दुर्गास्तवः ॥ कुर्प्या-

ज्जागरमष्टम्यां नवम्यां विधिवद्वलिम् ॥ दशम्यां बल-
वृद्धयर्थं कुम्यान्नीराजनं नृपः ॥ ९४ ॥ उमायानवमी
प्रोक्ता सहस्वातिभिरष्टमी ॥ द्वयोरेका महापुण्या उमा-
माहेश्वरी स्मृता ॥ ९५ ॥ अष्टम्यां पूजितो रुद्रो
नवम्यां शक्तिरुच्यते ॥ द्वयोर्योगे तु संप्राप्ते पूजायां तु
महाफलम् ॥ ९६ ॥ उत्सवविधिं च विततं बलिं च नीरा-
जनं च बलवृद्धौ ॥ अश्वयुगेऽष्टम्यादिषु कुर्वीत यथाक्रमं
नृपतिः ॥ ९७ ॥ इति नीराजनविधिः ॥ कौमुदी पक्षराज-
श्च कौमुदी फाल्गुनी तथा ॥ वसन्ति कति विज्ञेया देशस्य
महिमा स्मृता ॥ ९८ ॥ आश्विने मासि पौर्णमास्यामक्षै-
र्जागरणं निशि ॥ कौमुदी सा समाख्याता कार्या लोकैर्वि-
भूतये ॥ ९९ ॥ कोजागरः सिते पक्षे यदा भानुस्तुलां
व्रजेत् ॥ उत्तिष्ठत्यग्रतो विष्णुः पश्चात्प्रेतचतुर्दशी ॥
॥ १०० ॥ दिनाधिपे भूततिथौ तुलायां चित्राजयुक्ते दिवसे
कुजस्य ॥ एतेषु कामान्प्रवदन्ति नूनं यथार्द्धरात्रं कथितं पुरा-
णे ॥ १ ॥ चित्रायोगे भौमवारे चैत्रे कृष्णचतुर्दशी ॥
नहि प्रेतत्वमाप्नोति नरो रुद्रालये स्थितः ॥ २ ॥
तुलायां वृश्चिके वापि उपस्थिते दिवाकरे ॥ प्रेतप-
क्षकरः कार्यः कन्यायां न कदाचन ॥ ३ ॥ कुजवार-
समायुक्ता कृष्णा चैव चतुर्दशी ॥ नक्तं चित्राजसंयुक्ता
महापुण्यतमा स्मृता ॥ ४ ॥ विद्युक्ता भौमवारेण
चित्रा च तथैव च ॥ तिथिरेव सदा पूज्या नात्र कार्या

विचारणा ॥ ५ ॥ पूज्या कृष्णचतुर्दश्यां चित्रांगारतुला-
 न्विता ॥ उपोष्य लीयते पापं हेतुकेश्वरसन्निधौ ॥ ६ ॥
 शिवेशूले तटे कन्यां बालखिल्यैः पुनर्भुवि ॥ स्ना-
 त्वा तु त्रिदिवं यांति ये भृतास्तेऽपुनर्भवाः ॥ ७ ॥
 इति प्रेतचतुर्दशी ॥ अमावास्यां तुलादित्ये लक्ष्मी-
 निर्द्रां विमुंचति ॥ तस्मिन्युक्ते सदा विष्णुस्तुलायामथ
 वृश्चिके ॥ ८ ॥ चित्रायां चित्रभानुर्विचरति सविधु-
 र्वासुदेवो यदा वा यावन्ती भोजनाभो जलनिधिशयने यो-
 गनिद्रां जहाति ॥ भास्वत्पिष्टप्रदीपप्रतिहररजनीघोर-
 सांद्रांधकारे तस्मिँल्लक्ष्मीः प्रबोधं ब्रजति भगवती
 सौख्यहेतुर्नराणाम् ॥ ९ ॥ तौलिस्थे तरणी निशां-
 तसमये प्राप्ते गजेन्द्रे तथा वासन्ते मृगलाञ्छने शुभतिथौ
 पिष्टप्रदीपांबुजे ॥ कृत्वा गंधनिवेद्यवायुरुचिरैः कङ्हारपुष्पा-
 र्चिता वंद्या सा सुखरात्रिकानरपतेर्दुःस्वप्नपापापहा ॥ १० ॥
 इति सुखरात्रिविधिः ॥ सुखरात्रिपराचैव द्वितीया या सिता
 भवेत् ॥ तस्यां भ्रातृद्वितीयायां भ्रातरं भोजयेत्स्वसा ॥
 ॥ ११ ॥ कार्तिके शुक्लपक्षस्य द्वितीयायां युधिष्ठिर ॥
 यमो यमुनया पूर्वं भोजितः स्वगृहागतः ॥ १२ ॥ इति
 भ्रातृद्वितीया ॥ कार्तिके मासि यो दीपं दद्यादुद्दिश्य देव-
 ताम् ॥ पितरं वार्चयेद्यश्च स सदा तत्फलं लभेत् ॥
 ॥ १३ ॥ घृतेन दीपं प्रज्वाल्य तिलतैलेन वा पुनः ॥
 दीर्घायुर्वपुषा युक्तश्चक्षुषा न च हीयते ॥ १४ ॥ दीपदान-

परो नित्यं ज्ञानदीपेन दीप्यते ॥ स्फुटबुद्धौन्द्रियश्चापि न
 कदाचित्स मुह्यति ॥ १५ ॥ भवेदूर्ध्वगतिर्दीपो न कदा-
 चिदधोगतिः ॥ दातापि दीप्यते चैव तिर्यग्योनिं नचा-
 प्नुयात् ॥ १६ ॥ दीपं ददाति यो नित्यं देवतायतनेषु
 च ॥ चतुष्पथेषु विप्रेषु रूपवान् सुभगो भवेत् ॥ १७ ॥
 ज्वलमानं तथा दीपं हरेन्निर्वापयेन्न च ॥ दीपहर्ता भवेदध-
 स्तमोगतिहतप्रभः ॥ १८ ॥ दामोदराय नमसि तुलायां
 दोलया सह ॥ प्रदीपं ते प्रयच्छामि नमोन्ताय वेधसे ॥ १९ ॥
 इत्याकाशदीपः ॥ कार्तिकाया द्विभा मासाः फाल्गुनस्तु
 द्विभः स्मृतः ॥ अंतोपातैस्त्रिभिर्मसैः कार्तिक्यादिव्यव-
 स्थया ॥ २० ॥ अतः श्रावणमासे च मासाश्चांद्रेण
 कीर्तिताः ॥ मासाः सौरेण मानेन नक्षत्रेण च नाडिकाः
 ॥ २१ ॥ सौरो मासो विवाहादौ यज्ञादौ सावनः स्मृ-
 तः ॥ प्रतिसंवत्सरश्राद्धे मासश्चांद्रमसः स्मृतः ॥ २२ ॥
 तुलामकरमेपेषु प्रातःस्नायी भवेत्सदा ॥ हविष्यं ब्रह्मचर्यं च
 महापातकनाशनम् ॥ २३ ॥ यदीच्छेद्विपुलान्भोगांश्चंद्र
 सूर्यग्रहोपमान् ॥ कार्तिके सकले मासे प्रातःस्नायी भवे-
 त्सदा ॥ २४ ॥ इति कार्तिकस्नानादिचांद्रसौरसावन-
 विधिः ॥ वृश्चिकस्थे सहस्रांशौ मृगशीर्षमसंयुते ॥ पौर्ण-
 मास्यां प्रदोषे तु देवतामर्चयेत्सदा (?) ॥ २५ ॥ माघशुक्ल-
 तुथ्यां तु वरमाराध्य च श्रियम् ॥ पंचम्यां कुंदकुसुमेः
 पूज्या कौदी समृद्धये ॥ २६ ॥ वरचतुर्थीपंचम्यौ पौर्ण-

मास्यौ भवेत् (?) कामं नक्षत्रयोगतः ॥ २७ ॥ माघ
 एव तु माघी स्यान्मकरस्थे दिवाकरे ॥ श्रवणे स्याद्यदा
 भानुः पित्र्ये चैव निशाकरः ॥ २८ ॥ महामाघी
 तदा ज्ञेया इति प्राह बृहस्पतिः ॥ माघे मासि रटन्त्यापः
 किञ्चिदभ्युदिते रवौ ॥ २९ ॥ ब्रह्मघ्नं वा सुरापं वा कंपतं
 तं पुनीमहे ॥ माघस्नानं महापुण्यं सर्वपापप्रणाशनम् ॥
 ॥ ३० ॥ ऋषयस्तेन धर्मेण प्राप्ता ब्रह्मसनातनम् ॥ सूर्य्य-
 ग्रहणतुल्यापि शुक्ला माघस्य सप्तमी ॥ ३१ ॥ तस्या-
 मुदयवेलायां स्नात्वा पापैः प्रमुच्यते ॥ जननी सर्वभूतानां
 सप्तमी सप्तसप्तिका ॥ ३२ ॥ सप्तव्याहृतिके देवि नमस्ते
 सूर्य्यमण्डले ॥ यद्यज्जन्मकृतं पापं मया सप्तसु जन्मसु ॥
 ॥ ३३ ॥ तन्मे रोगं च शोकं च माकरी हंतु सप्तमी ॥
 ॥ ३४ ॥ इति माघसप्तमी ॥ शुक्लाष्टम्यां तु माघस्य
 दद्याद्भीष्माय यो जलम् ॥ संवत्सरकृतं पापं तत्क्षणादेव
 मुच्यते ॥ ३५ ॥ वैयाघ्रपद्यगोत्राय सांस्कृत्यप्रवराय च ॥
 अपुत्राय ददाम्येतत्सलिलं भीष्मवर्मणे ॥ ३६ ॥ इति
 भीष्माष्टमी ॥ फाल्गुने पौर्णमास्यां तु परवासविलासिका ॥
 ज्ञेया फाल्गुनिका सा च कार्या लोकैर्विभूतये ॥ ३७ ॥
 फाल्गुनीकक्षसंयुक्ते कुंभस्थे च दिवाकरे ॥ रथस्थं स्कंदमा-
 लोक्य मुच्यते ब्रह्महत्याया ॥ ३८ ॥ स्कंदतीर्थे नरः
 स्नात्वा मौनं कृत्वा शिखिध्वजम् ॥ स्नानं प्रदक्षिणी-
 कृत्य मुच्यते ब्रह्महत्याया ॥ ३९ ॥ संयोगे पुण्यद्वादशयोः

ही(?) भवने ॥ चैत्रासितभूततिथौ पापरुजं दूरतो धत्ते ॥ ५० ॥
 इति चैत्रमासिकव्रतनिर्णयः ॥ ज्येष्ठं संवत्सरे चैव ज्येष्ठमा-
 सस्य पूर्णिमा ॥ जेष्ठाभेन यदा युक्ता महाज्येष्ठी प्रकी-
 र्तिता ॥ ५१ ॥ ऐन्द्रे शशीगुरुश्चैव प्राजापत्ये रविस्तथा ॥
 पूर्णिमा ज्येष्ठमासस्य महाज्येष्ठी भवेत्तदा ॥ ५२ ॥ माससंज्ञे
 यदा ऋक्षे चंद्रः संपूर्णमंडलः ॥ गुरुणा याति संयोगं सा तिथि
 र्महती स्मृता ५३ ॥ महामाघी प्रयागे तु नैमिषे फाल्गुनी तथा ॥
 शालिग्रामे महाचैत्री कृता पुण्यतमा स्मृता ॥ ५४ ॥ महा-
 द्वारे च वैशाखी ज्येष्ठी तु पुरुषोत्तमे ॥ आपाढी कनखले चैव
 केदारे श्रावणी तथा ॥ ५५ ॥ महाभाद्री बदर्यां च कु-
 ङ्गायां तु महाश्विनी ॥ पुष्करे कार्तिकी कन्याकुब्जे मार्गी
 सदा स्मृता ॥ ५६ ॥ अयोध्यायां महापौषी कृताः स्युः
 सुमहाफलाः ॥ स्नानं ह्येतेषु कर्त्तव्यं मानवैः पुष्टिकांक्षिभिः ॥
 ५७ ॥ वृषराशिस्थिते सूर्ये शुक्लपक्षे चतुर्दशी ॥
 प्रोक्ता रुद्रार्चनायैव सा च सम्यक्चतुर्दशी ॥ ५८ ॥ ज्येष्ठे
 सिते चतुर्दश्यां सावित्रीव्रतमुत्तमम् ॥ अवैधव्याय कुर्वन्ति
 स्त्रियः श्रद्धासमन्विताः ॥ ५९ ॥ इति सावित्रीव्रतम् ॥
 वृषराशिस्थिते सूर्ये शुक्लपक्षे चतुर्थिका ॥ पंचतेषां तु सा
 ज्ञेया पापाणां सा विधीयते ॥ ६० ॥ इति पापाणच-
 तुर्थी ॥ ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे पष्ठी वारुणसंयुता ॥ व्यज-
 नैककरास्तस्यां रटन्ति विपिने स्त्रियः ॥ ६१ ॥ इति अरण्य-
 पष्ठी ॥ ज्येष्ठशुक्लदशम्यां तु हस्तयोगेन जाह्नवी ॥ हरेद्वे

कं प्राप्य निष्फलम् ॥ ७५ ॥ निरंशेन यदा भानुः
 पूर्वपि यदिद्वये ॥ पूजयेद्वासरं पूर्वमपरं पुण्यवर्जितम् ॥
 ॥ ७६ ॥ निशार्द्धे चलिते भानौ निरंशं चेदिद्वयम् ॥
 पूर्वं त्वहनि कर्तव्यं स्नानदानजपादिकम् ॥ संपूर्णे चार्द्ध-
 रात्रे तु भानुः संक्रमते यदा ॥ ७७ ॥ तदा दिनद्वयं पुण्यं
 युक्तौ मकरर्ककटौ ॥ रात्रौ संक्रमिते भानौ विपुवत्ययने
 दिने ॥ ७८ ॥ उपरागे तु तत्कालं व्यतीते विपुवद्वये ॥
 भविष्यत्ययने पुण्यमतीते चोत्तरायणे ॥ ७९ ॥ मृगर्क-
 टसंक्रांती द्वे उदग्दक्षिणायने ॥ ग्रहोपरागे तत्कालमतीते
 विपुवद्वये ॥ ८० ॥ अयने विपुवे द्वेच व चतस्रः षडशीति-
 यः ॥ चतस्रो विष्णुपदश्च संक्रांत्यो द्वादश स्मृताः ॥
 ॥ ८१ ॥ मृगर्कटसंक्रांती द्वे उदग्दक्षिणायने ॥
 विपुवती तुलामेपे गोलमध्यगताः पराः ॥ ८२ ॥ मिथुनमी-
 नधनुःकन्याः षडशीतिरुदाहताः ॥ वृषवृश्चिककुंभेषु सिंहे
 विष्णुपदी स्मृता ॥ ८३ ॥ विपुवन्मेपतुलायामयनं
 मकरे रवौ कुलीरे च ॥ षडशीतिर्दिशरीरे विष्णुपदी च स्थिरे
 राशौ ॥ ८४ ॥ अयने कोटिगुणं पुण्यं लक्षं विष्णुपदीफ-
 लम् ॥ षडशीतौ सहस्रं च षडशीत्यां शतं स्मृतम् ॥ ८५ ॥
 शतमिदुक्षये दानं सहस्रं तु दिनक्षये ॥ विपुवे शतसा-
 हस्रं व्यतीपाते त्वनंतकम् ॥ ८६ ॥ शरदि विपुवे रात्रौ
 हेमंते च यदा दिवा ॥ उभयोः सस्यवृद्धिः स्याद्विपर्यासे
 विपर्ययम् ॥ ८७ ॥ मेपं याति यदा दिनपती रात्रौ तुलां

गच्छति द्योतंते धनधान्यवस्त्रनिचयैः सम्यक् प्रजाः पूजिताः ॥
 साधूनामुदयस्तदा वसुमती सस्यैः समया भवेद्राजानोऽपि
 परस्परं प्रियतमा मुञ्चंतिवि (१) ति ॥ ८८ ॥ समः संक्र-
 मते भानुर्ग्रादिकरणेषु च ॥ आदिद्वयोरुपविष्ट ऊर्ध्वश्चैव
 ततो द्वये ॥ ८९ ॥ दुर्भिक्षं रोगसंपत्तिमूर्ध्वं संक्रमते रविः ॥
 समः करोति कल्याणमुपविष्टः समं फलम् ॥ ९० ॥ मृते
 जन्मनि संक्रांतौ ग्रहणे चंद्रसूर्ययोः ॥ अस्पर्शस्पर्शने चैव
 न स्नायादुष्णवारिणा ॥ ९१ ॥ इति संक्रांतिनिर्णयः ॥
 एकस्मिन्त्सावने चाहि तिथीनां त्रितयं यदा ॥ तदा
 दिनक्षयः शोक्तस्तत्र साहस्रिकं फलम् ॥ ९२ ॥ अहस्पृग्दि-
 वसश्चैव महापुण्यतमः स्मृतः ॥ तिथित्रयस्य संस्पर्शाभ्य-
 हस्पृक्तित्वत्पुदाहृतः ॥ ९३ ॥ दिनक्षये पर्वाणि पातकाले
 शशांकसूर्यग्रहणेऽधने च ॥ धर्मं विदध्याद्विपुवद्वये च य-
 स्तस्य धर्मक्षयधर्मकोपः ॥ ९४ ॥ इति दिनक्षयः ॥ मासो
 रवेः स्यात्प्रतिराशिभोगः शुक्लादिदशांतमितोऽथ चंद्रः ॥ त्रि-
 शदिनानामथ सावनाख्ये भानां च चक्रतमणात्तथेदोः ॥
 शुक्लादिः स्याच्चांद्रस्त्रिंशदिवसस्तु सावनो मासः ॥ रविसंक्रां-
 तिश्चांद्रः सौरोऽपि निगद्यते तज्ज्ञैः ॥ ९५ ॥ चांद्रो मासो
 विवाहादौ यज्ञादौ सावनः स्मृतः ॥ प्रतिसंवत्सरश्चाद्धे मास-
 आद्रमसः स्मृतः ॥ ९६ ॥ प्राणैः पद्भिर्विकला विकलानां
 पटिभिश्च कलाः ॥ कलिकापट्ट्यांशोऽशास्त्रिशद्वांशः क्रिया-
 दयस्ते च ॥ ९७ ॥ तैर्द्वादशभिर्गणः फल्गुः शून्यानि सप्त-

नववेदाः ॥ रविभगणस्तेत्र(१)सहीनाश्चतुर्युगं भवति ॥ ९८ ॥
 तद्दशगुणितं कृतं चतुर्भिस्त्रिभिस्त्रेता ॥ द्विगुणो द्वापर एवं
 कलिरेकगुणः समाख्यातः ॥ ९९ ॥ अष्टादश निमेषास्तु
 काष्ठा त्रिंशत् ताः कला ॥ तास्तु त्रिंशत् क्षणस्तेतु मुहूर्तो
 द्वादश स्मृताः ॥ १०० ॥ ते तु त्रिंशदहोरात्रः पक्षस्ते दश
 पंच च ॥ पक्षौ पूर्वापरौ शुक्लकृष्णौ मासस्तु तावुभौ ॥
 ॥ १ ॥ वर्षं द्वादशभिर्मसैः प्रततं पारलौकिकम् ॥
 मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रो वर्षेण दैवतः ॥ २ ॥ दैवे युग-
 सहस्रे द्वे ब्राह्मः कल्पौ तु तौ नृणाम् ॥ मन्वंतरं तु दिव्यानां
 युगानामेकसप्ततिः ॥ ३ ॥ इति कालमानम् ॥ वाराह-
 मांडव्यपराशराद्या गर्गो गिरास्ते मुनयो वदन्ति ॥ वक्राति-
 चारैः सुरराजमन्त्री यत्रागतस्तत्र फलं ददाति ॥ ४ ॥
 वक्रातिचारोपगता ग्रहेन्द्रा यत्रागतास्तस्य फलं वदन्ति ॥ यत्र
 संस्थितस्य वात्स्यो वदति विवाहे पूर्वापरयोः फलं राश्योः(?)
 ॥ ५ ॥ वक्रोपगे रविसुते धरणीसुते वा मूलार्कहस्तमघरे-
 वतिरौद्रभेषु ॥ छत्रोपभंगपतनानि च सैनिकानां सर्वत्र लोक-
 मरणं जलधौ नरेशः ॥ ६ ॥ इति चारचिन्ता ॥ वस्त्रं तु
 त्रिगुणीकृत्य क्षोणीपृष्ठे प्रदापयेत् ॥ मध्ये भवति तच्चिह्नं
 तदा मृत्युं विनिर्दिशेत् ॥ ७ ॥ ऐश्यामैश्वर्यमाग्नेय्याम-
 भिष्यं धाम्यां बंधुविनाशनम् ॥ नैर्ऋत्यां पुत्रलाभो वा सव्ये
 मित्रसमागमः ॥ ८ ॥ सौम्येपि अर्थलाभश्च ईशान्यामी-

प्सितं फलम् ॥ ९ ॥ इति मूपकाग्निजग्धदग्धफाटितवस्त्र-
 फलम् ॥ वज्रासितोमरशरांकुशपाशवज्रैः शक्त्या धनुःपर-
 शुशंखमृणालपत्रैः ॥ श्रीवत्समत्स्यमकरध्वजकुंजरायैर्हस्तादि-
 लांछितनरः सुखभाङ् नरैर्द्रः ॥ १० ॥ नाभीगर्भरर्परिमंडल-
 पीनपक्षरेखात्रयांकितगलस्रिगलत्वमुखे (?) ॥ श्रोणीललाट-
 तटकूर्मसमुन्नतत्वं गूढो मणिश्च विपुलां श्रियमादधाति ॥
 ॥ ११ ॥ नाभीवचः सत्वमिति प्रशस्तं गर्भरमेतन्नितयं
 नराणाम् ॥ उरो ललाटं वदनं च पुंसां विस्तीर्णमेतन्नितयं
 वदंति ॥ १२ ॥ नेत्रांतपादकरतालवधरोष्ठविद्वारकानखाश्च
 खलु सप्त सुखावहानि ॥ सूक्ष्माणि पंच दशनांगुलिपर्व-
 केशनासापुटाः कररुहाश्च न दुःसज्जनः ॥ १३ ॥
 हनुलोचनबाहुनासिकाः स्तनयोरंतरमत्र पंचमम् ॥ अतिदी-
 र्घमिदं तु पंचमं न जहत्त्येव नृणां च मूर्च्छताम् ॥ १४ ॥
 या स्यान्नता विरलदन्तिनदंतंकिर्नासायविश्वसतिना च
 सुशोभनेन ॥ विख्यातकीर्तिर्निर्गुणो विजयोपभोक्ता मध्ये वयो
 भवति भाग्यसितात्मनः ॥ १५ ॥ इति पुरुषलक्षणम् ॥
 उपचयभवनोपयातस्य तानोर्दिनकरा (?) यगहेमगराश्म-
 काष्ठास्थिमौक्तिकानपि तदंश ॥ १६ ॥ मेपोदये समरसाहमकू-
 टकर्मराज्याग्निपेकविषयाधिककर्मनिधिः ॥ स्त्रीकार्ययज्ञपगु-
 रत्नसुतार्थपण्यकन्यारूपारहिनान्युदायवृषस्य (?) ॥ १७ ॥
 सिंहवशीक रणविद्रुमसाहजानिभूयान्निपेकमृगपानृषसेवना-
 नि ॥ प्राव्रज्यमंत्रुगमनं विषाणिः कृपिश्च विज्ञानयानुवनिताभर-

णानि पठे ॥ १८ ॥ चित्रक्रियाविपणिपण्यनिपेवणानि योपासु-
हन्तृपतियोधविधिस्तुलायाम् ॥ क्षुद्रक्रियाहिविपशस्त्रहुताशचौ-
र्यहिंसातिसा हसघनानि च वृश्चिके स्युः ॥ १९ ॥ ध्यानक्रिया-
नियमधर्मभिपग्नतानि संग्रामहस्तिहयकर्मच चापलगे ॥ स्ने-
होपभोगकपटाशुभखंडनानि पाखंडनीचविधयो मकरे वि-
लगे ॥ २० ॥ भेदांबुभागपरसंशयनीचकर्मदंजत्रतानि च
भवंत्युदये घटस्य ॥ मीनोदये च शुभमंगलपौष्टिकानि क-
र्माणि चाप्यभिहितानि च चापलगे ॥ २१ ॥ इति मेपा-
दिलग्नफलम् ॥ इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीभोजवि-
रचितं राजमार्तण्डाभिधानं ज्योतिःशास्त्रं समाप्तम् ॥
श्रीशाके हरिबाहुरामद्विगुणे ऋष्यंकिते भूशुभे राधे मासि सिते
उमापतितित्थौ शीतांशुघस्त्रे तथा ॥ द्रोणाग्रस्य अधः पुरे
निवसतो यातो हि चंद्रावतौ तारावल्लभशर्मणा व्यलिलि-
खज्जैदेवशर्मा द्विजः ॥ १ ॥ करकृतमपराधं क्षंतुमर्हति संतः ।
यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं मुद्रितं मया ॥ यदि शुद्धमशुद्धं
वा मम दोषो न विद्यते ॥ शुभमस्तु सर्वेपाम् ॥ ६३ ॥ ॥

पुस्तक मिलनेका ठिकाना-

खेमराज श्रीकृष्णदास

“ श्रीवेङ्कटेश्वर ” छापाखाना-(बम्बई.)

जाहिरात.

- लीलावती सान्वय भापाटीका अत्युत्तम कीमत रु० १॥
 बृहज्जातकसटीक भट्टोत्पली टीकासमेतजिल्द की० रु० १॥
 बृहज्जातकमहीधरकृतभापाटीका अत्युत्तम कीमत रु० १॥
 वर्षदीपकपत्रोमार्ग (वर्षजन्मपत्र बनानेका) की० आ० ४
 मुहूर्त्तचिंतामणि प्रमिताक्षरा रफू रु० १ ग्लेज की० रु० १॥
 मुहूर्त्तचिंतामणि पीयूषधारा टीका कीमत रु० ... ३
 ताजिकनीलकण्ठीसटीकतंत्रत्रयात्मक कीमत रु० ... १।
 ताजिकनीलकण्ठी तंत्रत्रयात्मक महीधरकृत भा०टीका
 अत्युत्तम टैपकी छपी कीमत रु० ... १॥
 ज्योतिषसार भापाटीकासहित कीमत रु० ... १
 मुहूर्त्तचिंतामणिभापाटीका महीधरकृत कीमत रु० ... १
 मानसागरीपद्धति(जन्मपत्रबनानेमेंपरमोपयोगी)की०रु० १
 बालबोधज्योतिष कीमत आ० ... २
 महलावय सान्वय सोदाहरण भापाटीका समेत स्पष्ट
 उदाहरण गणितान्यासियोंको परमोपयोगी की० रु० १।
 जातकसंग्रह (फलादेश परमोपयोगी) कीमत रु० ... १
 चमत्कारचिंतामणि भापाटीका कीमत आ० ... ४
 जातकालंकारभापाटीका कीमत आ० ... ६

पुस्तकमिलनेका ठिकाना—

खेमराज श्रीकृष्णदास,

“श्रीवेंकटेश्वर” छापाखाना—बम्बई

इति
राजमार्तण्डः
समाप्तः ।